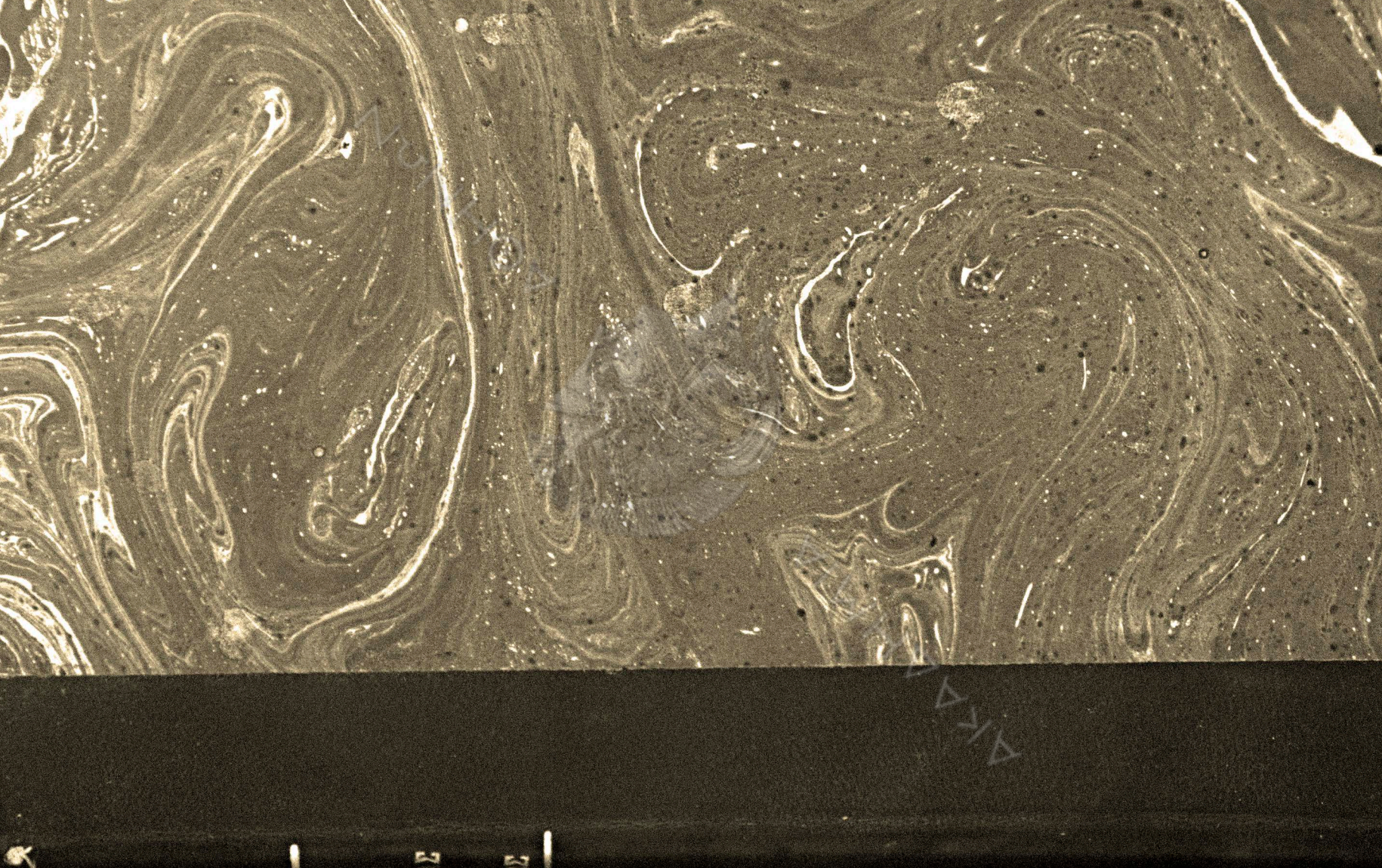

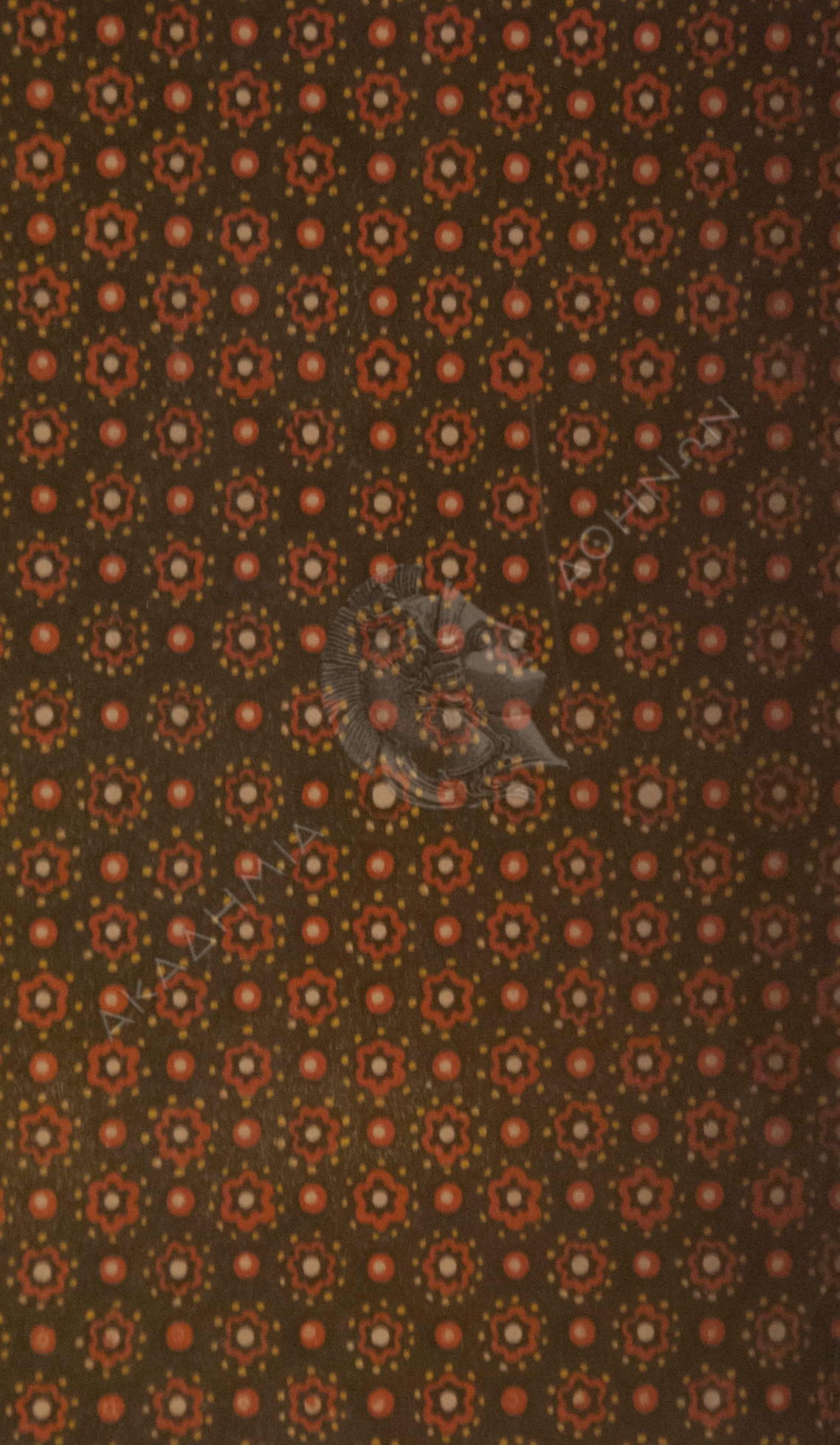
ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

Αρ. 9

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Γ. Ι. ΛΟΓΙΩΤΑΤΙΔΗΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΣΥΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ
ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

Τυπωθεῖσα νῦν πρῶτον
εἰς χρῆσιν

ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΟΥΣ.

Ἐν Βενετίᾳ, 1783.
Παρὰ Ἀντωνίῳ τῷ Βόρτολι.
Con Licenza de' Superiori, e Privilegio.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ
1934/4512

Τ Ω,

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΩ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΩ,

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩ, ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ,

ΚΥΡΙΩ,

ΚΥΡΙΩ, ΓΑΒΡΙΗΛ

Τ Ω,

ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΩ, ΜΟΙ

ΠΑΤΡΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΤΗ,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΕ ΔΕΣΠΟΤΑ.

ΕΙ'ς τὰς Σεβασμίους χεῖρας τῆς ΥΜΕΤΕΡΑΣ Θεοτιμήτου ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ παραδίδω τὸν μικρὸν τοῦτον " κόκκον τοῦ " σινάπεως ,, μὲ σέβας βαθύτατον καὶ χρηστοτάτας ἐλπίδας, ὅτι θέλει τὸν φυτεύσῃ καὶ τὸν ποτίσῃ ἡ ΥΜΕΤΕΡΑ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΣ μὲ τὴν συνέργειαν τῶν λοιπῶν ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ καὶ συνεργῶν ΑΥΤΗΣ, καθὼς ὁ Παῦλος καὶ ὁ Ἀπολλὼς κατ' ἀρχὰς τῆς

Χριςιανικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ Χορηγὸς παντὸς ἀγαθοῦ εἴθε τὸν μὲν σπόρον νὰ αὐξήσῃ " εἰς δένδρον " μέγα ,, · τὴν ΥΜΕΤΕΡΑΝ δὲ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΑ νὰ χαρίσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ εὐδαιμονοῦσαν εἰς ἔτη πολλά! διὰ νὰ θερίσῃ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων ΑΥΤΗΣ, καὶ νὰ εὐφρανθῇ βλέπουσα τὴν βελτίωσιν τῶν Χριςιανῶν · διὰ τοὺς ὁποίους εἶναι καὶ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Ἀπολλώς, καὶ τὰ ἐνεςῶτα καὶ τὰ μέλλοντα.

Τῆς
ΥΜΕΤΕΡΑΣ ΘΕΟΤΙΜΗΤΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

Τέκνον ἐν Χριςῷ καὶ δοῦλος
Δ. Κοραῆς.

Πρὸς

Πρὸς τὰς
ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ,
Καὶ πάντας τοὺς
ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΓΟΝΕΙΣ,
Ὅσοι θέλουσι τὴν ἀδιαφθορίαν τῶν ἰδίων τέκνων.

ΟΤΙ μὲν εἶναι ἀναγκαῖον τὸ μὰ κατηχῶνται οἱ Χριστιανοὶ τὴν θρησκείαν αὐτῶν, ἐδείχθη (μομίζω) ἱκανῶς εἰς τὴν προδιοίκησιν τῆς Ὀρθοδόξου Διδασκαλίας τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Μόσχας (α): δὲν ἤθελον ὅμως ἦναι περιττὸν μὰ εἰπῶμεν καὶ ἐμπαῦθα ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ἀναγκαιοτάτης αὐτῆς ἀληθείας· διὰ ἐκείνους μάλι-

ςα

(α) Ἡ ὁποία τυπῶται πλέον εἰς Λειψίαν.

ςα, ὅσοι κατὰ τύχην δὲν ἤθελεν ἔχωσιν εἰς χεῖρας τὴν Διδασκαλίαν ἐκείνην.

Οἱ Ῥωμαϊκοὶ νόμοι δὲν ἐσυγχώρουν εἰς καμένα Ῥωμαῖον τὸ νὰ ἀγνοῇ τοὺς Πολιτικοὺς νόμους: μήτε καμένας Ῥωμαῖος ἠδύνατο νὰ προφασισθῇ ἐπὶ κριτηρίου τὴν ἄγνοιαν τῶν νόμων (α). Αὐτὴ ἡ διαταγὴ φαίνεται νὰ ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἀπ' αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Γραφὴν: ὅπου ὁ Θεὸς, δίδων τοὺς νόμους εἰς τὸν Μωϋσῆν, τὸν προςάσσει νὰ τοὺς φανερώσῃ εἰς ὅλην τὴν Συναγωγὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθὼς καὶ ἕκαςον ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας, ὄχι μόνον αὐτὸς νὰ τοὺς ἠξεύρῃ, ἀλλὰ καὶ τὰ τέκνα του νὰ διδάσκῃ (β)· ὁ δὲ

(α) Ἰδὲ Λεϋγκλαυίου Γραικορωμ. Νομ. Τομ. 1. Σελίδ. 393. καὶ 423.

(β) Εἰς πολλότατα μέρη τῆς Γραφῆς προςάσσει

ὁ δὲ Μωϋσῆς προσάσσει καὶ αὐτὸς τοὺς Ἱερεῖς μὰ τοὺς ἁγιμώσκωσιν εἰς ὅλον τὸν λαὸν, ἄνδρας ὁμοῦ καὶ γυναῖκας. Διὰ τί; "Ἵν' ἀκούσωσι (λέγει), καὶ "ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι Κύριον τὸν "Θεὸν ὑμῶν· καὶ ἀκούσονται ποιεῖν "πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου· "καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, οἱ οὐκ οἴδασι, ἀ-"κούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι "Κύριον τὸν Θεόν ,, κτ. (α). Καὶ βέβαια, ἂν ὅσα ἐγράφησαν, ἐγράφησαν διὰ διδασκαλίαν ἡμετέραν (β)· καὶ ἂν ὅλαι αἱ πλαγίαι προέρχονται ἀπὸ τὴν ἅγνοιαν τοῦ Θείου νόμου (γ):

τίς

σει ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆν νὰ φανερόνῃ τοὺς νόμους εἰς τὸν Ἰσραὴλ μὲ τοῦτα τὰ λόγια: "λάλησον "τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ,,: τοὺς γονεῖς δὲ πάλιν νὰ διδάσκωσι τὰ τέκνα, Δευτερονομ. 6, 7.

(α) Αὐτόθ. 31, 11 --- 13.

(β) Ῥωμ. 15. 4.

(γ) "Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφάς". Ματθ. 22, 28.

τίς εἶναι τόσον ἀνόητος, ὅς τις δὲν καταλαμβάνει, ὅτι εἶναι ἀσυγκρίτως ἀναγκαιότερον εἰς αὐτὸν τὸ νὰ ἠξεύρῃ τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ, ἀφ' ὅ,τι ἦτον εἰς ἕνα Ῥωμαῖον τὸ νὰ ἠξεύρῃ τοὺς Πολιτικοὺς νόμους τῆς Ῥώμης. Ὁ Ῥωμαῖος Πολίτης, ἀγνοῶν τοὺς νόμους τῆς ἰδίας πατρίδος, ἐκινδύνευε νὰ ζημιωθῇ τὸ περισσότερον αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωήν: ὁ δὲ Χριστιανὸς, τοῦ ὁποίου τὸ πολίτευμα εἶναι εἰς τοὺς οὐρανοὺς (α), ἂν ἀγνοῇ τοὺς νόμους αὐτῆς τῆς οὐρανίου πατρίδος, κινδυνεύει νὰ ἐξορισθῇ διὰ παντὸς ἀπ' αὐτὴν, καὶ νὰ καταντήσῃ εἰς μίαν ἀθλιότητα χωρὶς τέλος. Διότι, καθὼς ἀνίσχυρος ἦτον ἡ πρόφασις ἑνὸς Ῥωμαίου τοῦ νὰ μὴ γινώσκῃ τοὺς νόμους: ἐπίσης καὶ περισ-

(α) Φισιππησ. 3, 20. Ἑβρ. 13, 14.

ρισότερον ἀδύνατον εἶναι εἰς τὸν Χριστιανὸν νὰ δικαιωθῇ μὲ τὴν ἄγνοιαν τοῦ Θείου νόμου, εἰς τὸ κριτήριον τοῦ Ὑψίστου καὶ ἀδεκάστου Νομοθέτου· ὅπου, καθὼς αὐτὸς λέγει, θέλει δαρῇ καὶ ὁ μὴ γνοὺς καθὼς καὶ ὁ γνούς (α).

Αὐτὴ ἡ μελέτη τοῦ Θείου νόμου, ἀγκαλὰ ἀναμτιῤῥήτως ἀναγκαία, ἠμελήθη τὴν σήμερον, καθὼς καὶ ἄλλα καλά: καὶ δὲν εἶναι ἄλλο κοινότερον παρὰ τὸ νὰ βλέπῃ τις τοὺς περισσοτέρους τοῦ παρόντος καιροῦ Χριστιανοὺς εἰς μίαν παντελῆ ἄγνοιαν, ἢ (τὸ λάχιστον) εἰς μίαν ἐπιπόλαιον καὶ ἀμέθοδον γνῶσιν τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας. Οἱ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔπρεπε νὰ ἦναι οἱ πρῶτοι Κατηχηταὶ τῶν ἰδίων τέκνων, ἀκατήχητοι αὐτοὶ, μήτε δυνάμεται,

(α) "Ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πλη-
"γῶν, δαρήσεται ὀλίγας". Λυκ. 12, 48.

ται, μήτε θέλουσι μὰ διδάξωσι τὰ τέκνα των. Αὐτοὶ, ἂν τοὺς ἐρωτήσῃς, ἔχουσι καιρὸν δι' ὅλας τὰς ἄλλας βιωτικὰς ὑποθέσεις καὶ μερίμνας· καταγίνονται μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν εἰς τὸ μὰ συναθροίσωσι πλοῦτον διὰ τὰ τέκνα των· σπουδάζουσι μὰ συγκροτήσωσιν ἐπιγαμίας εὐτυχεῖς: διὰ μόνην τὴν καλὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων αὐτῶν δὲν εὐκαιροῦσι· ἢ, καὶ ἂν εὐκαιρήσωσιν, ὅλη ἡ ἀνατροφὴ, τὴν ὁποίαν δίδουσιν εἰς αὐτὰ, περιορίζεται, εἰς τὸ μὰ τὰ διδάσκωσι, τίνι τρόπῳ μὰ στολίζωνται, καὶ πῶς μὰ προσφέρωνται εἰς τὰς ἀμοιβαίας ἐπισκέψεις καὶ προσρήσεις (α).

Καὶ

(α) Κατὰ ἀλήθειαν δὲν εἶναι ἄλλο δυστυχέστερον ἀπὸ τὴν ἀνατροφὴν, τὴν ὁποίαν ἀνατρέφουσι τὴν σήμερον οἱ γονεῖς τὰ ἴδια τέκνα. Ὅταν αὐτὰ μάθωσι τὸν τρόπον τῆς ἐνδύσεως καὶ τῶν ἀμοιβαίων προσρήσεων· ὅταν ἠξεύρωσι

μὰ

Καὶ εἰς τὰς τοιάτας γομέας ἁρμόζει καὶ πολλὰ τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ὁ Κράτης " ἄνθρωποι τί τρέχετε; τί καταγί- " μεσθε μὲ τοσαύτην σπουδὴν εἰς τὸ " μὰ ἀποκτήσητε χρήματα, ἔπειτα " ἀμελεῖτε τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέ- " κνων, εἰς τὰ ὁποῖα θέλει ἀφήσετε τὰ " χρήματα; „ (α). Ὅσοι δὲ πάλιν ἀπὸ τὰς

νὰ συγκλώθωσι μεγάλα φιλοφρονητικὰ λεξείδια, πολλάκις ἀσύγκλωτα: οἱ γονεῖς ὄχι μόνον ἀρκοῦνται εἰς αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ νομίζουσιν, ὅτι τὰ τέκνα των εἶναι χρησοπαθέσατα.

(α) Ἔλεγεν ὁ Κράτης, ὅτι ἔπρεπεν (ἂν ἦτον δυνατὸν) νὰ ἀναβῇ τις εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος μιᾶς πόλεως, καὶ ἐκεῖθεν νὰ κράξῃ: " ὦ ἄνθρωποι τοῖ φέρεσθε, οἵτινες χρημά- " των μὲν κτήσεως περὶ πάσαν ποιεῖσθε σπου- " δὴν, τῆς δ' ἐαυτῶν, οἷς πάντα καταλήψε- " τε, μικρὰ φροντίζετε; „: καὶ εἰς αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Κράτητος προσθέτει ὁ Πλούταρχος ἕνα φρόνιμον σχασμόν. Οἱ τοιοῦτοι γονεῖς (λέγει) κάμνουσι τὸ ὅμοιον μὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι φροντίζουσι διὰ τὸ ὑπόδημα, καὶ ἀμελοῦσι τὸν πόδα, διὰ τὸν ὁποῖον εἶναι τὸ ὑπόδημα. Πλούταρχ. περὶ παίδ. ἀγωγ.

τὰς

τὰς γομεῖς φαίμομται μὰ ἔχωσι φρομτίδα διὰ τὰ τέκμα των, αὐτοὶ προφασίζομται, ὅτι δὲμ ἠξεύρασι τὸμ τρόπομ, κὰι τὸμ ὁποῖομ πρέπει μὰ τὰ διδάξωσι.

Διὰ μὰ αἰρέσω λοιπὸμ ἐκ τῦ μέσυ πᾶσαμ πρόφασιμ, εὔλογομ ἔκριμα μὰ σωτέμω τὶω προειρημέμω Ὀρθόδοξομ Διδασκαλίαμ, κὰι εἰς ἐρωταποκρίσεις μὰ τὶω διαιρέσω. Τοιυτοτρόπως ὄχι μόμομ οἱ Παιδαγωγοὶ θέλει δωιηθῶσι μὰ τὶω μεταχειρίζωμται εἰς τὰ κοιμὰ σχολεῖα, ἀλλὰ κὰι αὐτοὶ οἱ γομεῖς, ἔχομτές τιμ κατ' οἶκομ, μὰ διδάσκωμται, κὰι μὰ διδάσκωσι τὰ ἴδια τέκμα " ἐμ παιδείᾳ κὰι μυθεσίᾳ Κυ- " ρίυ ,, κὰι τὶω παραγγελίαμ τῦ Ἀποστόλυ (α). Ἡ σωτομία τῆς Συμόψεως ταύτης θέλει αἰρέσι τὶω πρό-

(α) Ἐφεσ. 6, 4.

πρόφασιν τῆς ἀσχολίας, καὶ ἡ σαφήνεια, μὲ τὴν ὁποίαν ἐσπούδασα νὰ τὴν γράψω, τὴν πρόφασιν τῆς ἀγνοίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀρκετὴ μήτε ἡ σωτομία, μήτε ἡ σαφήνεια μιᾶς Κατηχήσεως, αἱ οἱ Κατηχηταὶ δὲν ἠξεύρωσι καὶ τὸν τρόπον τοῦ νὰ τὴν παραδίδωσιν εἰς τοὺς Κατηχουμένους: ἀναγκαῖον μοὶ φαίνεται νὰ προσθέσω δι' αὐτοὺς τὴν ἑπομένην χειραγωγίαν.

Πρέπει λοιπὸν οἱ Κατηχηταὶ, εἴτε παιδαγωγοὶ, εἴτε γονεῖς:

1) Νὰ ἠξεύρωσιν, ὅτι αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἕνα μέγα ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον ἡ παλαιὰ Ἐκκλησία ἔκλεγε σοφωτάτους ἀνθρώπους (α): καὶ διὰ τοῦτο, ὅτι χρεωστοῦσι νὰ μεταχειρίζωνται μεγά-

** λην

(α) Γ'δὲ Προδιδάσκ. Ὀρθοδ. Διδασκαλ. §. 67.

λην ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν ἐπικαλούμενοι καὶ τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν.

2) Πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ μίμησιν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ μεγάλου Κατηχητοῦ τῶν Ἐθνῶν, "τοῖς "πᾶσι τὰ πάντα" (α), ἤγουν νὰ συμμεταχηματίζωνται μὲ τὸ μέτρον τῆς καταλήψεως τῶν Κατηχουμένων. Τὰ παιδία δὲν εἶναι ὅλα τῆς αὐτῆς καταλήψεως· ἀλλ' εἶναι ὀλιγώτερον ἢ περισσότερον δεκτικὰ διδασκαλίας, κατὰ τὴν εὐφυΐαν αὐτῶν.

3) Πρέπει νὰ ῥίψωσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τὴν ῥάβδον, καὶ νὰ μιμηθῶσι τὴν πραότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δὲν ἔχεις ἔμπροσθέν σου, Τιμιώτατε Παιδαγωγὲ, ὅς τις ἂν ᾖσαι, τοὺς βεβηλωτὰς τοῦ Ἱεροῦ, διὰ νὰ μεταχειρισθῇς τὸ φραγ-

(α) Α. Κορινθ. 9, 22.

φραγγέλιον (α): ἀλλὰ παιδία μικρὰ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄκακα, καθὼς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εὐλόγησεν ὁ Χριστός (β).

4) Ἀφ' οὗ διατεθῶσιν οὕτως οἱ Κατηχηταὶ, πρέπει νὰ ἀρχήσωσιν ἀπὸ τὴν Συνόψιν τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας (μεταφρασθεῖσαν ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν Διάλεκτον), ἐξηγοῦντές την εἰς τοὺς Κατηχουμένους, ὅσον εἶναι δυνατὸν, σαφέστατα, καὶ πλατυνόντες ἑκάστην Ἱστορίαν περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον, ὡς ἤθελε τὸ ἀπαιτήσῃ ἡ περίστασις, ἢ ἡ κατάληψις τοῦ Κατηχουμένου. Διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχωσιν εἰς χεῖρας τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἢ (ἂν δὲν καταλαμβάνωσι τὴν Ἑλληνικὴν Διάλεκτον) τὴν Ἱεραὶν Ἱστορίαν τοῦ μακαρίτου Ἀντωνίου τοῦ Κατηφόρου.

(α) Ἰωάνν. 2, 15.
(β) Μάρκ. 10, 16.

5) Μετὰ τὴν Σύνοψιν τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας ἀκολουθεῖ ἡ Σύνοψις τῆς Κατηχήσεως: τὴν ὁποίαν διὰ μὰ παραδώσωσιν ὡς πρέπει, αὐάγκη εἶναι μὰ ἔχωσι τὴν μεγάλην Κατήχησιν, ἤγουν τὴν προειρημένην Ὀρθόδοξον Διδασκαλίαν. Διότι εἰς τὴν παροῦσαν (ἡ ὁποία εἶναι Σύνοψις ἐκείνης) συνήθροισα κατ' ἐπιτομὴν ὅλας τὰς αὐαγκαιοτέρας ἀληθείας τῆς μεγάλης, σημειώσας εἰς τὸ τέλος τῶν ἐρωτήσεων τὰς παραγράφους §§ ὅπου αὐταὶ ἀρίσκονται κατὰ πλάτος: διὰ μὰ αὐατρέχωσιν ἐκεῖ οἱ Διδάσκαλοι, καὶ μὰ ἐξηγῶσι πλατύτερον εἰς τὰς Κατηχουμένας ἑκάστην ἀλήθειαν.

6) Κατ' ἀρχὰς δὲν πρέπει μὰ δίδωσιν εἰς τοὺς Κατηχουμένους πάρεξ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἐρωταποκρίσεις καθ' ἡμέ-

ἡμέραν, ἐρωτῶντες τȣς συνεχῶς αὖ τὰς ἐκατέλαβον.

7) Ἔχει τὴν ἄδειαν ὁ Κατηχητὴς νὰ ὑποδιαιρῇ τὰς ἐρωταποκρίσεις ἐκείνας, ὅσαι εἶναι πολλὰ ἐκτεταμέναι, εἰς τοσαύτας ὅσας ἤθελε κρίνῃ ἁρμοδίȣς εἰς τὴν κατάληψιν τȣ̃ Κατηχȣμένȣ. Τοιαῦται εἶναι: ἡ 9. ἐρωταπόκρ. τȣ̃ 4. τμήμ. τȣ̃ 3. μέρ. τῆς Κατηχήσεως, ἡ 12. καὶ 14. τȣ̃ 5. τμήμ. ἡ 5. καὶ 6. τȣ̃ 6. τμήμ. καὶ ἄλλαι τινές.

8) Ὅταν ὁ Κατηχȣ́μενος τὰς ἀποςηθίζῃ ἔμπροσθεν τȣ̃ Διδασκάλȣ, ὁ Διδάσκαλος πρέπει νὰ ἀρκῆται εἰς τȣ̃το μόνον, αὖ αὐτὸς προφέρῃ τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇ δεισιδαιμόνως καὶ τὰς αὐτὰς λέξεις ἀπαραλλάκτȣς, καὶ νὰ ςενοχωρῇ ματαίως τὸν Κατηχȣ́μενον, καὶ πολλά-

χις ἐπιζημίως. Διότι, ὅταν τὸ παιδίον προφέρῃ τὴν ἔμμεσον ἀπαραλλάκτως, ἀγκαλὰ μὲ διαφόρους λέξεις, εἶναι σημεῖον, ὅτι ἐκατάλαβε τὸ λεγόμενον: εἰς καιρὸν ὅταν, αὖ προφέρῃ τὰς αὐτὰς λέξεις τῆ βιβλίᾳ ἀπαραλλάκτως (τὸ ὁποῖον οἱ ἄπειροι Διδάσκαλοι ὡς ἀρετὴν ἐπαινοῦσι, εἶναι μεγάλη ὑποψία, μήπως ἔμαθε μόνας τὰς λέξεις ὡς ψιττακὸς, χωρὶς νὰ μοήσῃ τὸ πρᾶγμα.

9) Τὰς Μαρτυρίας τῆς Γραφῆς, τὰς ὁποίας προσέθηκα εἰς τὸ τέλος ἑκάστου τμήματος τῆς Κατηχήσεως, δὲν εἶναι χρεία νὰ ἐκγυμνάζωσιν οἱ Κατηχούμενοι κατ' ἀρχὰς, μήτε νὰ τὰς ἀπομαγιμώσκωσι, πάρεξ ἀφ' οὗ μάθωσι τὴν Κατήχησιν ὅλην ἐκ στήθους.

10) Καὶ τότε πρέπει πάλιν ὁ Κατηχη-

τηχητὴς μὰ τοὺς διδάξῃ καὶ δεύτερον τὴν Ἱεραὶν Ἱστορίαν καὶ τὴν Κατήχησιν ἀπ' ἀρχῆς, πλατυνῶν περισσότερον τὴν ἐξήγησιν. Εἰς τὴν δευτέραν ταύτην φοραὶν ἂς προσθέσῃ καὶ τὰς μαρτυρίας τῆς Γραφῆς, ἐξηγῶν αὐτὰς εἰς τοὺς Κατηχουμένους: διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει, ἂν δὲν ἠξεύρῃ τὴν Ἑλληνικὴν Διάλεκτον, μὰ ἔχῃ μίαν νέαν Διαθήκην εἰς κοινὴν φράσιν, διὰ μὰ τὰς εὑρίσκῃ ἐκεῖ. Περὶ δὲ τῶν μαρτυριῶν τῆς Παλαιᾶς ἂς ἐρωτᾷ κἀνένα σπουδαῖον, καὶ ἂς τὰς σημειόνῃ (ἂν θέλῃ) εἰς αὐτὴν τὴν Κατήχησιν.

11) Ἂς μὴν ἀμελήσῃ ὁ Κατηχητὴς μὰ διδάξῃ τὸν Κατηχούμενον καὶ τρίτην φοραὶν ἀπ' ἀρχῆς τὴν αὐτὴν Κατήχησιν: ἢ, ἂν ὁ Κατηχούμενος

ἠξεύρῃ μὲν τὴν Κατήχησιν, δὲν ἔμαθεν ὅμως ἔτι νὰ ἀναγινώσκῃ ἀκωλύτως, ἂς δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν μεγάλην Κατήχησιν, διὰ νὰ τὴν ἀναγινώσκῃ ἁπλῶς, χωρὶς νὰ τὴν ἐκςηθίζῃ. Εἰς αὐτὴν θέλει ἀπαντᾷ συνεχῶς τὰς αὐτὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας ἔμαθεν εἰς τὴν μικραν· καὶ ἐν ὅσῳ αὐταὶ ἐντυπῶνται βαθύτερον εἰς τὸν νοῦν τοῦ, αὐτὸς θέλει μάθῃ νὰ ἀναγινώσκῃ ἐλευθέρως, χωρὶς νὰ ἔχῃ χρείαν καμενὸς ἄλλου βιβλίου. Τοῦτο εἶναι τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὁποῖον ἔθηκα πρὸ τῆς Συνόψεως τῆς Ἱερᾶς Ἱςορίας τὴν Φυλλάδα, διατεταγμένην κατὰ τὸν εὐμέθοδον καὶ εὔκολον τρόπον τοῦ ἀναγινώσκειν τοῦ φιλτάτου μοι καὶ Ἐξοχωτάτου Ἰατροφιλοσόφου, Κυρίου Θωμᾶ τοῦ Μανδακάσῃ.

12)

12) Ἂμ ὅμως ὁ Κατηχύμενος, ἀφ' ὗ διδαχθῇ τὴν Φυλλάδα, δὲν εἶναι εἰς ἡλικίαν διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν Ἱεραν Ἱστορίαν (ἥτις ἀκολουθεῖ τὴν Φυλλάδα), ἢ νὰ τὴν ἐκτυπώσῃ: ὁ Κατηχητὴς πρέπει νὰ ἀρχεύῃ εἰς τὸ νὰ τὸν διορίσῃ νὰ τὴν ἀναγινώσκῃ ἁπλῶς, χωρὶς νὰ τὴν ἐκτυπώζει, ἕως ὅ νὰ φθάσῃ εἰς ἡλικίαν καταλήψεως· καὶ τότε νὰ ἐπαναπρέξῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας, ἐξηγῶν αὐτὴν εἰς τὸν Κατηχύμενον, ὅσον εἶναι δυνατὸν, σαφέστατα.

Αὐτὰ εἶναι τὰ ἀναγκαιότερα ἀφ' ὅσα ἠδυνήθην νὰ ἐνθυμηθῶ διὰ χειραγωγίαν τῶν Κατηχητῶν: τοὺς ὁποίους παρακαλῶ νὰ ἀναγνώσωσι καὶ τὰς ὀλίγας ἐκείνας σημειώσεις, ὅσας ἔθηκα εἰς τὸ τέλος, μετὰ τὴν Σωό-

ψιν

ψιμ τῆς Κατηχήσεως. Ἡ πεῖρα θέλει τὰς διδάξῃ μὰ αὐαπληρώσωσι τὰ λείπομτα: αὐ αὐτοί, καθὼς εἴπομεμ κατ' ἀρχὰς (Ἀριθμ. 2.), συμμεταχηματίζομται μὲ τὶω κατάληψιμ ἑκάςυ Κατηχυμέμυ. Ἔμειμε λοιπὸμ μὰ σημειώσω ἔτι δύο τιμὰ, τὰ ὁποῖα μοὶ φαίμομται ὄχι ὀλιγώτερομ αὐαγκαῖα ἀπὸ τὰ μέχρι τῦδε εἰρημέμα.

1) Τὸ πρῶτομ εἶμαι, ὅτι ὁ Κατηχητὴς πρέπει μὰ διορίσῃ τὸμ ἀριθμὸμ τῦ Κατηχυμέμωμ αὐαλόγως μὲ τὶω ἰδίαμ τυ δυώαμιμ: διότι, αὐ αὐτὸς συμαθροίσῃ περισσότερα παιδία παρὰ ὅσα εἶμαι ἱκαμὸς μὰ διδάξῃ, αὐτὰ πρέπει μὰ μείμωσιμ ἀξάπαμτος ὅλα ἀκατήχητα. Ἀλλὰ πόθεμ ἄλλοθεμ ἔχει μὰ αὐαπληρώσῃ ὁ Διδάσκαλος τὰ πρὸς ζωοτροφίαμ τυ, αὐ ὁ ἀριθμὸς τῦ παι-

παιδίων δὲν εἶναι ἱκανὸς διὰ νὰ τὸν θρέψῃ; ἤθελεν αὐτείπῃ τις. Εἰς αὐτὸ ἀποκρίνομαι, ὅτι οἱ Πατέρες πρέπει νὰ δίδωσιν εἰς τὸν Κατηχητὴν περισσότερον ἀφ' ὅ, τι ἦσαν συνειθισμένοι νὰ δίδωσι μέχρι τοῦ νῦν διὰ μόνην τὴν μάθησιν τῶν κοινῶν γραμμάτων: καὶ τοῦτο εἶναι ὄχι μόνον ἀναγκαῖον, ἀλλὰ καὶ δικαιότατον. Ὁ Ἀπόστολος, ἀφ' οὗ παρήγγειλε νὰ βαστάζωμεν ἀλλήλων τὰ βάρη, λέγει, ὅτι πρέπει καὶ ὁ Κατηχούμενος νὰ δίδῃ εἰς τὸν Κατηχοῦντα ἀπὸ ὅλα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου (α): καὶ ἀλλαχοῦ, ὅτι εἶναι πρέπον, ὅσοι σπείρουσι τὰς πνευματικὰς διδασκαλίας, νὰ θερίζω-

(α) "Κοινωνείτω δὲ ὁ Κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς" Γαλάτ. 6, 2. 6.

ρίζωσιν ἀπὸ τοὺς διδασκομένους τὰ πρὸς ζωὴν καὶ σύστασιν τοῦ σώματος (α). Οἱ Πατέρες δὲν πρέπει νὰ λυπῶνται διὰ τὴν τοιαύτην δαπάνην, ἀλλὰ νὰ τὴν δίδωσι μετὰ χαρᾶς, συνάζοντές την ἀπὸ ἄλλας ματαίας δαπάνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν κερδαίνουσιν ἄλλο παρὰ φθοράν (β). Ἀλλ' οἱ Πατέρες (ἤθελε πάλιν εἴπῃ τις) ἐκεῖνοι, ὅσοι δὲν ἔχουσι τὸν τρόπον νὰ ζήσωσιν αὐτοὶ, τί πρέπει νὰ κάμωσιν;

2) Διὰ τὰ τέκνα τῶν τοιούτων πατέρων (καὶ τοῦτο εἶναι τὸ δεύτερον) παρακαλῶ τοὺς δυνατοὺς τοῦ Γένους ἐν ὀνό-

(α) "Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν"; Α. Κορινθ. 9. 11.

(β) "Ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθορὰν: ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα, ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον". Γαλάτ. 6, 8.

ὀμόματι τῦ Θεῦ "τῦ θέλοντος παν-
"τας ἀνθρώπους σωθῆναι „ μὰ σο-
χαάθῶσι τὸ μέγα καὶ ἀπαραίτητον
χρέος, τὸ ὁποῖον ἔχουσι μὰ συγκόσωσι
Σχολεῖα Κατηχητικά. "Ὀφείλομεν
(λέγει ὁ Ἀπόστολος, Ρωμ. 15, 1.)
"ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν
"ἀδυνάτων βαστάζειν „. Εἰς αὐτὰ
τὰ Σχολεῖα δὲν πρέπει μὰ ἐμβαίνουσιν
ἄλλα παρὰ τὰ παιδία τῶν ἀπόρων
Χριστιανῶν· ἐκείνων μάλιστα, ὅσοι ζῶ-
σιν ἐξ ἐλεημοσύνης. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι
πολλοὶ γονεῖς (α), οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχου-
σιν ὄχι μόνον τὸν τρόπον, ἀλλὰ μή-
τε τὴν θέλησιν μὰ διδάξωσι τὰ ἴδια
τέκνα· πρέπει διὰ τῦτο πρῶτον, ὅσοι
πατέρες ἢ μητέρες λαμβάνουσι διορισ-
μένην

(α) Ἂν πρέπῃ νὰ ὀνομάζωνται "Γονεῖς „ καὶ ὄχι "φονεῖς „ οἱ τοιῦτοι ἀσυνειδήτοι γονεῖς.

μέμλω ἐλεημοσώλω ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας, ἢ ἀλλαχόθεμ, μὰ ϛερθῆται ἀμηλεῶς αὐτῆς τῆς ἐλεημοσιώης, ὁσάκις δὲμ θέλθσι μὰ πέμπωσι τὰ τέκμα τωμ εἰς τὴμ Κατήχησιμ (α). Δεύτερομ, ἂμ τιμὲς Πατέρες, ἀπὸ μεγάλλω πτωχείαμ, ἀμαγκάζωμται μὰ μισθόμωσι μὰ τέκμα τωμ εἰς κάμμίαμ ἐργασίαμ: πρέπει οἱ ἐπιϛάται τῦ Κατηχητικῦ Σχολείθ μὰ δίδωσιμ εἰς τὸμ πτωχὸμ πατέρα ὅσομ δώαται μὰ κερδήσῃ τὸ παιδίομ τθ ἀπὸ τλὼ ἐργασίαμ ἐκείμλω· διὰ μὰ τῦ ἀμαιρῶσι ποιθτρόπως πᾶσαμ πρόφασιμ.

Δὲμ εἶμαι χρεία μὰ παραϛήσω τλὼ ὠφέλειαμ, ἥτις θέλει προξεμηθῇ εἰς τὰς Χριϛιαμὰς ἀπὸ τοιαῦτα Σχολεῖα:

ὅταμ

(α) Τῦτον τὸν ἀκόλθθον τρόπον μεταχειρίζονται εἰς τινὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς Ὀλλανδίας μὲ μεγάλλω ὠφέλειαν τῶν πτωχῶν.

ὅταν αὐτὰ κυβερνῶνται κατὰ τοὺς προειρημένους κανόνας, ἀπὸ διδασκάλους καὶ ἐπιστάτας προνοητὰς τῆς κοινῆς ὠφελείας. Τοῦτο μόνον προσθέτω, διὰ νὰ τελειώσω τὴν παροῦσαν χειραγωγίαν· προθυμήθητε ὦ Δυνατοὶ τοῦ Γένους νὰ συστήσητε τοιαῦτα Σχολεῖα: καὶ ὁ Θεὸς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶναι " πᾶσα δόσις " ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ,, θέλει εὐκολυνῇ πᾶσαν δυσκολίαν· καὶ θέλει τελειώσῃ τὴν θεάρεστον αὐτὴν ἐπιχείρησιν εἰς δόξαν αὐτοῦ, καὶ σωτηρίαν πάντων ἡμῶν. Ἀμὴν!

NOI

NOI RIFORMATORI
Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Reviſione, ed Approvazione del Pubblico Reviſor *D. Natal dalle Laſte*, nel Libro intitolato: *Compendio della Sacra Scrittura, e del Catechiſmo, ec. MS: in Greco*, non v'eſſer coſa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Atteſtato del Segretario Noſtro, niente contro Principi, e buoni coſtumi concediamo Licenza a *D: Antonio Bortoli* Stampator *di Venezia* che poſſi eſſere Stampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite Copie alle Pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 8. Decembre 1782.

ANDREA QUERINI Rif.
NICOLO' BARBARIGO Rif.
ALVISE CONTARINI 2. Kav. Pr. Rif.

Regiſtrato in Libro a Carte 65. al Num. 626.

Davidde Marcheſini Seg.

Adì 11. Decembre 1782.

Regiſtrato nel Magiſtrato Eccellentiſſimo contro la Beſtemmia a C. 110.

Andrea ſanfermo Seg.

Adì 26. Marzo 1783.

Regiſtrato nel Libro Privileggi dell' Univerſità dei Librari, e Stampatori.

Marc' Antonio Manfrè Prior.

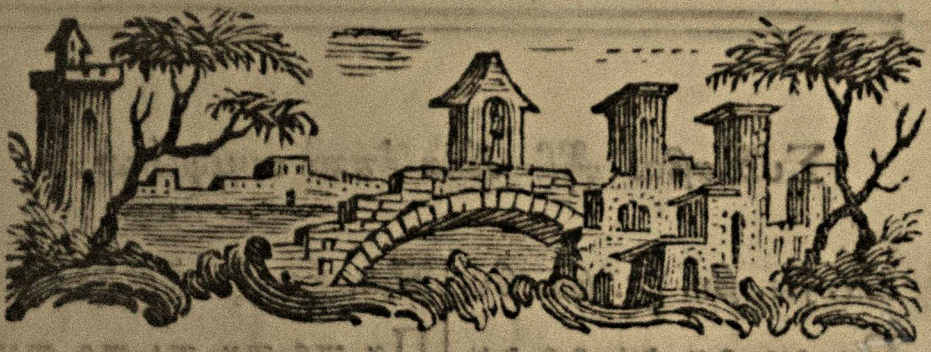

Τὰ εἰκοσιτέσσαρα ἡμῶν γράμματα.

α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ϑ.

ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ϖ.

ρ. σ. ς. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

Τὰ ἑπτὰ φωνήεντα.

α. ε. η. ι. ο. υ. ω.

Συλλαβαὶ ἀπὸ δέκα ἑπτὰ συμφώνων.

Βα. βε. βη. βι. βο. βυ.	Ξα. ξε. ξη. ξι. ξο. ξυ
Γα. γε. γη. γι. γο. γυ.	Πα. πε. πη. πι. πο. πυ
Δα. δε. δη. δι. δο. δυ.	Ρα. ρε. ρη. ρι. ρο. ρυ
Ζα. ζε. ζη. ζι. ζο. ζυ.	Σα. σε. ση. σι. σο. συ
Θα. θε. θη. θι. θο. θυ.	Τα. τε. τη. τι. το. τυ
Κα. κε. κη. κι. κο. κυ.	Φα. φε. φη. φι. φο. φυ
Λα. λε. λη. λι. λο. λυ.	Χα. χε. χη. χι. χο. χυ
Μα. με. μη. μι. μο. μυ.	Ψα. ψε. ψη. ψι. ψο. ψυ
Να. νε. νη. νι. νο. νυ.	

Μονοσύλλαβα.

ἐκ. ἐν. ἐς. ἐξ. αὖ. κἂν. κεν. πᾶς. πᾶν. σὴς.
πῦρ. γὰρ. πέρ. μῶν. μᾶς μῖν. πῶς. φῶς.

Δίφθογ-

Δίφθογγοι.

αι.	αυ. ηυ.	ει.	ευ. ου
	οι.	ω.	(υ.)

Ἄρθρα.

ὁς. τὸν. ὃν. τοῖς. οἷς.	τῆς. ἧς. τῲ. ἣν.
τῶν. ὧν. τὰς. ἃς.	ταῖς. αἷς. τὰς. ἃς.

Λέξεις Μονοσύλλαβαι.

παῖς. νᾶς. χειρ. πὺς.	χῦς. κλεὶς. βὺς.

Τὰ σὺ συλλήψει σύμφωνα.

βδε.	βλε.	βρε.	σκευ.	σκλη.	σχα.
γλω.	γνω.	γρα.	στο.	σα.	σρου.
θλι.	θνη.	θρη.	σφα.	σφρα.	σχα.
κρα.	κλαι.	κνο.	σχρο.	τλα.	τει.
κρα.	κτι.	μνη.	φθαι.	φλε.	φρα.
πλα.	πνευ.	πρα.	χθο.	χλα.	χνο.
πται.	σβε.	σθε.	Χει.		

Τὸ ὀρθῶς συλλαβίζειν.

Γ'σ-ρα-κλ. ὄ-χλος	ὕ-πνος. ἄ-σβε-στος
λύ-χνος. δά-κτυλος	ἐ-σθής. ὀ-σφύς
φάτ-νη. αὖ-γλη	ἰ-χύς. ἄ-φλε-κτος
ὄ-πλον. σκῆ-πτρον	βά-πτι-σμα. ὕ-μνος
ἔ-θνος. αἰχ-μάλωτος	ἀ-μνός. ἀ-γνός
δε-σμός. ἀ-ειθ-μός	ἄ-χραν-τος.
ὕ-πτιος. ἄ-πρα-κτος	κ᾽ τὰ ἑξῆς.

Τὰ

Τὰ ἐνδιαστάσει σύμφωνα.

ἀβ - βὰς.	ἄγ - γος	πάγ-καλος.	βράγ-χος
κάδ - δης.	σάκ - κος	κλαυθ - μός	
ἄλ - λος.	γράμ - μα	σπλάγ - χνον	
τύραν - νος.	ἵπ - πος	πάρερ - γον	
ἄρ - ρητος.	γλῶσ - σα	ἔμ - παιγ - μαι	
φράτ - τω.	ὄμ - βρος	καὶ τὰ ἑξῆς.	

Τὰ Συνεσταλμένα.

γὰρ		δὲ		καὶ		κατὰ	
μετὰ		θαι		ται		τὸν	
τὴν		τῆς		τοῦ		τῶν	

Θς	Θεὸς	Κς	Κύριος	ΙC	Ἰησοῦς
Χς	Χριστὸς	ἀνς	ἄνθρωπος		

Η΄ ΠΡΟΣΕΥΧΗ΄.

Α΄γιος ὁ Θεὸς, Α΄γιος Ἰσχυρὸς, Α΄γιος Α΄θάνατος. Ἐλέησον ἡμᾶς.

Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ νυν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παναγία Τριὰς, ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἱλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν. Ἅγιε, ἐπίσκεψαι, καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον.

ΠΑ΄τερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς.

Α΄γιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

Ε΄λθέτω ἡ Βασιλεία σου.

Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν Οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.

Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.

Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.

Α΄λλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Α΄μην.

Θεοτόκε Παρθένε, χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατὴρ, καταφυγή μου ὁ Υἱὸς, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τριὰς Ἁγία δόξα σοι.

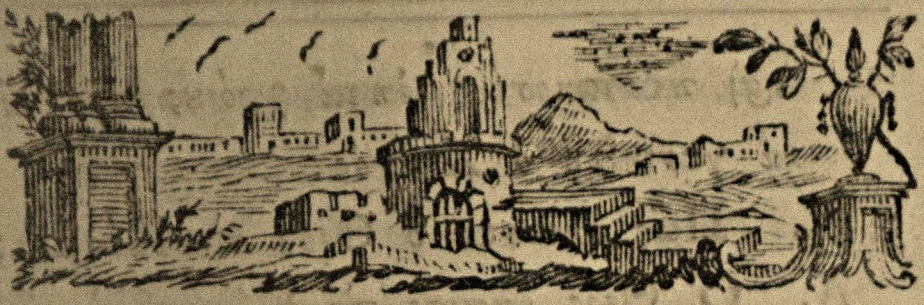

ΣΥΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περιέχον χρόνον ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου ἕως τοῦ Κατακλυσμοῦ.

1 Ε. Τίς ἔκτισε τὸν Κόσμον;

Α. Ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν Κόσμον καὶ ὅλα ὅσα εἰσέρχονται εἰς τὸν Κόσμον.

2 Ε. Πότε ἐκτίσθη ὁ Κόσμος;

Α. Ὁ Κόσμος ἐκτίσθη πρὸ πέντε χιλιάδας καὶ

καὶ πεντακοσίους ἑπτὰ χρόνους πρὸ τοῦ νὰ γεννηθῇ ὁ Χριστός.

3 Ε. Πῶς ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον;

Α. Ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν Κόσμον εἰς ἓξ ἡμέρας μὲ μόνον τὸν λόγον αὐτοῦ. (Γενέσ. κεφ. 1.)

4 Ε. Ποῖος ἦτον ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, καὶ πόθεν ἐπλάσθη τὸ σῶμά του;

Α. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἦτον ὁ Ἀδάμ: καὶ τὸ σῶμά του ἐπλάσθη ἀπὸ τὴν γῆν.

5 Ε. Εἰς ποίαν κατάστασιν ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδάμ;

Α. Ὁ Ἀδάμ ἐκτίσθη κατ' εἰκόνα Θεοῦ: καὶ ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν δεσποτείαν ἐπάνω εἰς τὰ ζῶα.

6 Ε. Κατὰ τί ἦτον ὅμοιος ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν Θεόν;

Α. Ὁ ἄνθρωπος ἦτον ὅμοιος μὲ τὸν Θεὸν καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς φύσεως, τὴν ὁποίαν εἶχε δώκῃ εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς: κα-

καθὼς πρὸς πάντοις καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ ἁγιότητα.

7 Ε. Κατὰ τί φαίνεται ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως;

Α. Καθ' ὅ, τι ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκε μόνον σῶμα εἰς τὸν ἄνθρωπον, καθὼς καὶ εἰς τὰ ζῶα· ἀλλὰ τὸν ἐστόλισε μὲ λόγον καὶ νοῦν· καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ψυχὴν πνευματικὴν καὶ ἀθάνατον, δι' τῆς ὁποίας δύναται νὰ γνωρίσῃ τὸν Δημιουργόν του.

8 Ε. Πῶς ἐτέθη ὁ Ἀδὰμ ἀφ' οὗ ἐπλάσθη;

Α. Ὁ Ἀδὰμ ἐτέθη εἰς τὸν κῆπον τῆς Ἐδὲμ ὁμοῦ μὲ τὴν Εὔαν τὴν γυναῖκά του· τὴν ὁποίαν εἶχε πλάσῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ μίαν πλευρὰν τοῦ Ἀδάμ. (Γενέσ. 2.)

9 Ε. Ἦτον τότε ἁμαρτωλὸς ὁ Ἀδάμ;

Α. Ὄχι· ὁ Ἀδὰμ ἦτον ἀθῶος· καὶ ἤθελε ζήσῃ διὰ παντὸς Ἀδαμέων, ἂν δὲν παρήκουσε τοῦ Θεοῦ.

10 Ε.

10 Ε. Ποῖον ἦτον τὸ ἁμάρτημα τῦ Ἀδάμ;

Α. Ὁ Ἀδὰμ ἥμάρτησε διὰ τὸ νὰ φάγῃ τὸν καρπὸν ἐκείνυ τῦ δένδρυ, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο „ ξύλον τῦ γινώσκειν καλὸν „ κὴ πονηρὸν “ ἐναντίον εἰς τὴν προσαγὴν τῦ Θεῦ. (Γενέσ. 3.)

11 Ε. Ποῖος παρεκίνησε τὸν Ἀδὰμ νὰ παραβῇ τὴν προσαγὴν τῦ Θεῦ;

Α. Εὔα ἡ γυνή: ἡ ὁποία εἶχε πλανηθῇ ἀπὸ τὸν ὄφιν, ἤγουν τὸν Διάβολον.

12 Ε. Ποία ἐξάθη ἡ παιδεία τῆς ἁμαρτίας τῦ Ἀδάμ;

Α. Ὁ Θεὸς ἐπαίδευσε τὸν Ἀδὰμ μὲ τὸ νὰ τὸν ἐξωβάλῃ εἰς τὰς δυσυχίας τῆς παρύσης ζωῆς κὴ εἰς τὸν θάνατον.

13 Ε. Τί κακὸν ἐπροξένησεν ἡ ἁμαρτία τῦ Ἀδὰμ εἰς τὺς Ἀπογόνυς αὐτῦ;

Α. Διὰ τῆς ἁμαρτίας τῦ Ἀδὰμ κατεδάθησαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἁμαρτωλοὶ κὴ θνητοί.

14 Ε.

14 Ε. Τί ὑπεχέθη ὁ Θεὸς ἀφ' ὅ ἡμάρτησε ὁ Ἀδάμ;

Α. Ὁ Θεὸς ὑπεχέθη, ὅτι τὸ σπέρμα τῆς γυναικὸς ἔμελλε νὰ σωτρίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεως. (Γενέσ. 3. 15.)

15 Ε. Τί ἐσήμαινε αὐτὴ ἡ ὑπόχεσις;

Α. Αὐτὴ ἐσήμαινε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς (ὅς τις ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ἐκ Παρθένου) ἔμελλε νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Διαβόλου, ἤγουν τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

16 Ε. Τί μᾶς διδάσκει ἡ Γραφὴ διὰ τὴν ζωὴν τῶν πρώτων ἀνθρώπων;

Α. Ἡ Γραφὴ μᾶς διδάσκει ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔζων τότε πολὺ περισσότερον καιρὸν ἀφ' ὅ, τι ζοῦσι τὴν σήμερον. (Γενέσ. 4. καὶ 5.)

17 Ε. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Ἀπογόνων τοῦ Ἀδάμ;

Α. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἡ ἁμαρτία

μαρτία ἤρχησε νὰ Βασιλεύῃ ἄνθρωπος μετὰ τὸν Δημιουργόν.

18 Ε. Τί παράδειγμα ἔχομεν τούτου;

Α. Ἔχομεν τὸ παράδειγμα τοῦ Κάϊν υἱοῦ τοῦ Ἀδάμ: ὁ ὁποῖος ἐφόνευσεν Ἄβελ τὸν ἀδελφόν του· καὶ ἐγεννήσεν ἀσεβεῖς ἀπογόνους.

19 Ε. Ποῖον μόνον ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀδὰμ ὁ Θεὸς ἀφ' οὗ ἐφονεύθη ὁ Ἄβελ;

Α. Ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν Σὴθ: ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ ὁποίου ἐλαφρύνθη ὁ Θεὸς μερικὸν καιρόν.

20 Ε. Ποῖος ἐστάθη ὁ ὀνομαστότερος ἀπὸ τοὺς Πατριάρχας ἀπογόνους τοῦ Σὴθ;

Α. Ὁ Ἐνὼχ· διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Γραφὴ λέγει, ὅτι ἦτον ἅγιος ἄνθρωπος· ὅτι περιεπάτησε μὲ τὸν Θεόν: καὶ ὅτι δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ τὸν ἀνέλαβεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν Κόσμον.

21 Ε. Διατί ἀνελήφθη τοιουτοτρόπως ὁ Ἐνώχ;

Α.

Α. Ὁ Ἐνὼχ μετελήφθη διὰ τὴν εὐσέβειάν του, καὶ διὰ νὰ μάθωσιν ἐκεῖνος τὸν καιρὸν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι εἶναι ἀμοιβαὶ διὰ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους μετὰ τὴν παρουσαν ζωήν.

22 Ε. Τί συνέβη εἰς τοὺς Ἀπογόνους τοῦ Σὴθ μετὰ καιρόν;

Α. Οἱ Ἀπόγονοι τοῦ Σὴθ διεφθάρησαν διὰ τὸ νὰ συγγενεύσωσι μὲ τοὺς Ἀσεβεῖς Ἀπογόνους τοῦ Καΐν. (Γενέσ. 6. καὶ 7.)

23 Ε. Τί συνέβη ἐπὶ τῆς;

Α. Ἡ Γῆ ἐμολύνθη ἀπὸ κακίας: καὶ ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Κατακλυσμὸν· ὁ ὁποῖος ἔπνιξεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

24 Ε. Ποῖος ἐσώθη ἀπὸ τὸν Κατακλυσμόν;

Α. Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὸν Νῶε ἀπὸ τὸν Κατακλυσμόν, διὰ τὸ νὰ ἦτον ἄνθρωπος τέλειος καὶ εὐσεβής.

25 Ε. Πῶς ἐσώθη ὁ Νῶε ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν τοῦτον Κατακλυσμόν;

Α.

Α. Αὐτὸς εἰσέβη μὲ τὴν φαμιλίαν του εἰς τὴν Κιβωτὸν, τὴν ὁποίαν εἶχε κτίσῃ διὰ προσαγῆς τοῦ Θεοῦ.

26 Ε. Ἡ μνήμη τοῦ Κατακλυσμοῦ δὲν σώζεται ἀλλαχοῦ παρὰ εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν;

Α. Αὐτὴ σώζεται εἰς τοὺς παλαιοὺς καιροὺς μεταξὺ τῶν περισσοτέρων Ἐθνῶν.

27 Ε. Πότε συνέβη ὁ Κατακλυσμός;

Α. Ὁ Κατακλυσμὸς συνέβη δύο χιλιάδας καὶ διακοσίους τεσσαράκοντα δύο χρόνους ἀφ' οὗ ἐκτίσθη ὁ Κόσμος.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀπὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ ἕως τῆς Κλήσεως Ἀβραάμ.

1 Ε. Τί σωέβη ἀφ' οὗ ξηράνθη τὸ ὕδωρ τοῦ Κατακλυσμοῦ; (Γενέσ. 8. ϛ 9.)

Α. Ὁ Νῶε ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν Κιβωτὸν μὲ τὴ γυναῖκα, τοὺς τρεῖς υἱούς, ϗ τὰς γυναῖκας τῶν υἱῶν τε.

2 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς αὐτοὺς μετὰ τὸν Κατακλυσμόν;

Α. Ὁ Θεὸς ἔκαμε Διαθήκην μὲ τὸν Νῶε ϗ μὲ τοὺς Ἀπογόνους τε· ὑπεχέθη νὰ μὴ ϛείλῃ πλέον Κατακλυσμὸν διὰ νὰ ἀφανίσῃ τὴ γῆ· ϗ ἀνεκαίνισε τοὺς Φυσικοὺς Νόμους διὰ νὰ ἀποϛρέψῃ τοὺς Ἀνθρώπους ἀπὸ τὴ ἀσέβειαν ϗ τὴ κακίαν.

3 Ε. Ποῖοι ἦσαν οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε;

Α. Οἱ ξεῖς υἱοὶ τῦ Νῶε ἦσαν ὁ Σὴμ, ὁ Χὰμ, κ ὁ Ἰάφεθ: κὴ ἀπὸ τὰς τὰς τρεῖς κατάγονται ὅλα τὰ Ἔθνη τῦ Κόσμυ· καθὼς φαίνεται εἰς τὸ δέκατον Κεφάλαιον τῆς Γενέσεως.

4 Ε. Πῦ κατῴκησαν οἱ Ἀπόγονοι τῶν τειῶν υἱῶν τῦ Νῶε;

Α. Οἱ Ἀπόγονοι τῦ Σὴμ κατῴκησαν οἱ περισότεροι εἰς τὴν Ἀσίαν· οἱ Ἀπόγονοι τοῦ Χὰμ εἰς τὴν Ἀφρικὴν· κὴ οἱ Ἀπόγονοι τοῦ Ἰάφεθ εἰς τὴν Εὐρώπην.

5 Ε. Τί ἐπεχείρησαν οἱ ἄνθρωποι νὰ κάμωσιν ὀλίγον ἔπειτα μετὰ τὸν Κατακλυσμόν; (Γενέσ. 11.)

Α. Ἐπεχείρισαν νὰ κτίσωσι μίαν Πόλιν κὴ σὰ Πύργον ὑψηλότατον: κ ἡ Πόλις ὠνομάσθη ἔπειτα Βαβὲλ, ἤγυν σύγχυσις.

6 Ε. Διὰ ποίαν αἰτίαν ἔκτιζον αὐτὴν τὴν Πόλιν;

Α.

Α. Τὴν ἔκτιζον διὰ φιλοδοξίαν, καὶ διὰ νὰ μὴ διασπαρῶσιν ἐπάνω εἰς τὴν Γῆν.

7 Ε. Τὶς ἀφῆκεν ὁ Θεὸς νὰ τελέσωσιν αὐτὴν τὴν ἐπιχείρησιν;

Α. Ὄχι. Ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε καὶ ἤλλαξε τὴν γλῶσσαν αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἐκαταλάμβανε πλέον ὁ εἷς τὸν ἄλλον: τὸ ὁποῖον τοὺς ἠνάγκασε νὰ χωρισθῶσι.

8 Ε. Ἀφ' οὗ διεσκορπίσθησαν οἱ ἄνθρωποι, ποία μεταβολὴ συνέβη εἰς τὴν Θρησκείαν;

Α. Ἡ Εἰδωλολατρεία ἤρχησε νὰ σπαρῇ εἰς τὸν Κόσμον.

9 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ Εἰδωλολατρεία;

Α. Εἰδωλολατρεία λέγεται ἡ λατρεία, τὴν ὁποίαν προσφέρουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ψευδεῖς Θεοὺς καὶ εἰς τὰ Κτίσματα.

10 Ε. Πῶς ἐσερεώθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ Εἰδωλολάτρεια;

Α. Οἱ Ἄνθρωποι ἤρχησαν ἀπὸ τὸ νὰ προσκυνῶσι τὸν ἀληθῆ Θεὸν ὑποκάτω εἰς Εἴδωλα σωματικά: καὶ τελευταῖον κατέβησαν εἰς τὸ νὰ ἀφήσωσι καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν διὰ νὰ λατρεύσωσι τὰς ψευδεῖς Θεάς.

11 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τότε;

Α. Ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ ἐκλέξῃ ἕνα Λαόν: εἰς τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ φυλαχθῇ ἡ ἀληθὴς Θρησκεία· καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας.

12 Ε. Ποῖος ἦτον ὁ Πατὴρ τοῦ Λαοῦ τούτου;

Α. Ὁ Ἀβραάμ: ὅστις κατῴκει εἰς τὴν Γῆν τῶν Χαλδαίων, εἰς τὴν Πόλιν Ὤρ: καὶ τὸν ὁποῖον ἔκλεξε καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεός. (Γενέσ. 12.)

13 Ε. Τί ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀβραάμ;

Α. Ὁ

Α. Ο Θεὸς ἐπρόσαξεν εἰς τὸν Ἀβραὰμ νὰ ἀφήσῃ τὴν Πατρίδα του, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλην Γῆν, τὴν ὁποίαν ὑπεχέθη νὰ δώσῃ εἰς τὸ Ἀπογόνους του· ἤγουν τὴν Γῆν τῆς Χαναάν.

14 Ε. Πότε ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ;

Α. Ο Θεὸς ἐκάλεσε τὸν Ἀβραὰμ εἰς τὰς χιλίους τετρακοσίους τρεῖς χρόνους μετὰ τὸν Κατακλυσμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἀπὸ τῆς Κλήσεως Ἀβραὰμ ἕως τῆς Ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου.

1 Ε. Τίς ἦλθε μὲ τὸν Ἀβραὰμ εἰς τὴν Γῆν τῆς Χαναάν;

Α. Λὼτ ὁ ἀνέψιός του.

2 Ε. Ἀπὸ ποίους ἦτον τότε κατῳκημένη αὐτὴ ἡ Γῆ;

Α. Ἦτον κατῳκημένη ἀπὸ τοὺς Χαναναίους: οἱ ὁποῖοι ἦσαν Εἰδωλολάτραι καὶ πολλὰ διεφθαρμένοι.

3 Ε. Εἰς ποίαν Πόλιν τῆς Γῆς ἐκείνης κατῴκησε ὁ Λὼτ;

Α. Ὁ Λὼτ κατῴκησεν εἰς τὰ Σόδομα. (Γενέσ. 13.)

4 Ε. Ποῖοι ἦσαν οἱ κάτοικοι τῶν Σοδόμων;

Α. Οἱ

Α. Οἱ κάτοικοι τῆς Σοδόμων ἔζων εἰς
πᾶν εἶδος ἀσωτίας, καὶ ἔπραττον με-
γαλωτάτας βδελυρίας.

5 Ε. Πῶς ἐπαίδεσεν ὁ Θεὸς τὴς κατοί-
κους τῆς Σοδόμων καὶ τῆς ἄλλων πλη-
σιοχώρων Πόλεων; (Γενέσ. 19.)

Α. Ὁ Θεὸς ἐφάνισε καὶ κράτος ἐκείνας
τὰς Πόλεις καὶ τὴν Περίχωρον ὅλην,
καταπαύσας αὐτὰς μὲ πῦρ ἀπὸ τὸν Οὐ-
ρανόν.

6 Ε. Σωνεθανατώθη καὶ ὁ Λὼτ μὲ τὴς
Σοδομίτας;

Α. Ὁ Θεὸς ἔστειλε δύο Ἀγγέλους, διὰ
νὰ ἐκβάλωσι τὸν Λὼτ μὲ τὰς δύο τὸ
θυγατέρας ἀπὸ τὰ Σόδομα.

7 Ε. Διὰ τί ἐσώθη ὁ Λὼτ εἰς τῦτον τὸν
τόπον;

Α. Διότι ἦτον καλὸς ἄνθρωπος.

8 Ε. Εἶχε τέκνα ὁ Ἀβραὰμ, ὅταν ἦλ-
θεν εἰς τὴν Γῆν τῦ Χαναάν;

Α. Μήτε εἶχε τέκνα, μήτε ἦτον πλέον

ἐλπὶς νὰ γεννήσῃ, ἀλλὰ τὸ νὰ ἦτον καὶ σεῖρα καὶ γραῖα Σάῤῥα ἡ γυνή του.

9 Ε. Ὁ Ἀβραὰμ δὲν ἐγέννησεν υἱὸν μετέπειτα; (Γενέσ. 20. κτ.)

Α. Ὁ Ἀβραὰμ εἰς ἡλικίαν χρόνων ἑκατὸν ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ: τὸ ὁποῖον ἦτον θαῦμα.

10 Ε. Ποῖος ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσαάκ;

Α. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσαὰκ, τὸν ὁποῖον ἔκλεξεν ὁ Θεὸς, ἦτον ὁ Ἰακώβ.

11 Ε. Πόσους υἱοὺς ἐγέννησεν ὁ Ἰακώβ;

Α. Ὁ Ἰακὼβ ἐγέννησεν υἱοὺς δώδεκα: οἱ ὁποῖοι ἐξάθησαν Πατριάρχαι τῶν δώδεκα Φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ.

12 Ε. Ποῖαι ἦσαν αἱ πρῶται ἀπ' αὐτὰς τὰς δώδεκα Φυλάς;

Α. Αἱ πρῶται Φυλαὶ ἦσαν τοῦ Λεβὶ καὶ τοῦ Ἰούδα.

13 Ε. Τί ξαίρετον εἶχεν ἡ Φυλὴ τοῦ Λεβί;

Α. Οἱ Ἱερεῖς καὶ Διάκονοι τῆς Θρησκείας

νείας ἐλαμβάνοντο παντοτε ἀπ' αὐτῶν τῶν Φυλῶν.

14 Ε. Τί ἐξαίρετον εἶχεν ἡ Φυλὴ τοῦ Ἰούδα;

Α. Ἡ Φυλὴ τοῦ Ἰούδα ἐξάθη κραταιοτάτη· αὐτὴ εἶχε χρόνους πολλοὺς τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν: καὶ ἀπ' αὐτῆς ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας.

15 Ε. Ποῖος ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰακὼβ ὑπῆγεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Α. Ὁ Ἰωσὴφ: τὸν ὁποῖον ἐπώλησαν οἱ ἀδελφοί του διὰ φθόνον. (Γενέσ. 37. κτ.)

16 Ε. Τί συνέβη εἰς τὸν Ἰωσὴφ, ὅταν ἦτον εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Α. Ὁ Θεὸς τὸν ηὐλόγησε διὰ τὴν φρόνησιν καὶ ἀρετήν του: καὶ μετὰ δεκατρεῖς χρόνους κατεξάθη κυβερνήτης ὅλης ἐκείνης τῆς Βασιλείας.

17 Ε. Ἰακὼβ ὁ Πατὴρ τοῦ Ἰωσὴφ ἦλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Α. Ἡ

Α. Η' πεῖνα ἠνάγκασε τὸν Ἰακὼβ νὰ ἀφήσῃ τὴν Γῆν Χαναάν, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον μὲ ὅλην τὴν Φαμιλίαν του· ὅπου τὸν ὑπεδέχθη Ἰωσὴφ ὁ υἱός του.

18 Ε. Εἰς ποίαν κατάστασιν κατῴκησαν οἱ Ἀπόγονοι τοῦ Ἰακὼβ εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Α. Αὐτοὶ ἐπληθύνθησαν καὶ ἐκραταιώθησαν πολλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωσήφ. (Ἐξόδ. 1. κτ.)

19 Ε. Ἔμειναν αὐτοὶ πάντοτε εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Α. Ὄχι. Ἠγέρθη μετὰ διακοσίους περίπου χρόνους νέας Βασιλίς, ὁ ὁποῖος ἐπεχείρησε νὰ τοὺς ἀφανίσῃ.

20 Ε. Τίνα ἔστειλε τότε ὁ Θεὸς διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Λαὸν τοῦ Ἰσραήλ;

Α. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Μωϋσῆν· ὁ ὁποῖος ἐστάθη μέγας Προφήτης, καὶ ὁ Ἐλευθερωτὴς τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

21 Ε.

21 Ε. Πῶς ἔπεισεν ὁ Μωϋσῆς τὸν Αἰγύπτιον τὸν Βασιλέα νὰ ἀφήσῃ τὸν Λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Α. Ὁ Μωϋσῆς ἔκαμε διάφορα θαύματα· καὶ ἐπαίδεψε τὴν Αἴγυπτον μὲ δέκα μεγάλας πληγάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ τελευταία ἦτον, τὸ νὰ θανατώσῃ ὅλας Ἄγγελος εἰς μίαν νύκτα ὅλα τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων.

22 Ε. Τί ἐπρόσταξε τότε ὁ Θεὸς εἰς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ;

Α. Ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν εἰς αὐτοὺς νὰ σφάξωσιν ἕνα πρόβατον, ἕκαστος εἰς τὸν οἰκόν του, καὶ νὰ τὸ φάγωσι μὲ ἄζυμα· τὰς δὲ θύρας τῶν ὁσπιτίων αὐτῶν νὰ χρίσωσι μὲ τὸ αἷμα τοῦ προβάτου, διὰ νὰ μὴν ἐμβῇ εἰς αὐτὰ ὁ ὀλοθρευτὴς Ἄγγελος. (Ἐξόδ. 12.)

23 Ε. Πῶς ὠνομάζετο ἡ τελετὴ αὕτη;

Α. Αὐ-

Α. Αὐτὴ ὠνομάσθη Πάσχα: καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὸ ἑώρταζον καθ' ἕκαστον ἔτος.

24 Ε. Πῶς τὸ ἑώρταζον;

Α. Αὐτοὶ ἔσφαζον καὶ ἔζωγον τὸ πρόβατον· ἔζωγον δὲ καὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα εἰς ἀνάμνησιν τῆς Ἐξόδου αὐτῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

25 Ε. Τί ἔκαμαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, ἀφ' οὗ ἑώρτασαν τὸ Πάσχα εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Α. Αὐτοὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἔχοντες ὁδηγὸν τὸν Μωϋσῆν. (Ἐξόδ. 13.)

26 Ε. Πόσοι χρόνοι παρῆλθον ἀπὸ τῆς Κλήσεως τοῦ Ἀβραὰμ ἕως τῆς Ἐξόδου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Α. Τετρακόσιοι εἰκοσιπενέα χρόνοι.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἀπὸ Ἐξόδ τῆς Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτ ἕως τῆς Οἰκοδομῆς τ̃ Ναῦ τ̃ Σολομῶντος.

1 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτ, ἀφ' οὗ ἔφυγον οἱ υἱοὶ τ̃ Ἰσραήλ;

Α. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτ τοὺς ἐδίωξε μὲ τὴν στρατιάν αὐτ̃, καὶ τοὺς ἔφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. (Ἐξόδ. 14.)

Ε. Πῶς ἐσώθησαν οἱ Ἰσραηλῖται;

Α. Ὁ Θεὸς ἐχώρισε τὰ ὕδατα τῆς Θαλάσσης: καὶ ὁ Λαὸς ἐπέρασε χωρὶς νὰ βραχῶσιν αἱ πόδες των.

Ε. Τί συνέβη εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Αἰγύπτ;

Α. Ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ περάσῃ κατόπιν τ̃ Ἰσραηλιτῶν: ἀλλὰ τὰ ὕδατα ἐστρά-

ἐστράφησαν πάλιν εἰς τὸν τόπον των, καὶ τὸν ἔπνιξαν μὲ ὅλῳ αὐτῶ τῳ στρατιᾶ.

4 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τῳ Ἔξοδον ἐξ Αἰγύπτου;

Α. Ὁ Θεὸς ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν εἰς τὸ ὄρος Σινὰ τὰς Δέκα Ἐντολὰς τῶ Νόμου. (Ἐξόδ. 20.)

5 Ε. Δὲ ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἄλλος Νόμος εἰς τὸν Λαὸν τῶν παρὰ τὰς Ἠθικὰς Νόμους τῶ Δεκαλόγου;

Α. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν διαφόρους ἄλλους Νόμους, Πολιτικὰς καὶ Ἱερουργικάς. (Ἐξόδ. 21. κτ.)

6 Ε. Ποίους ὀνομάζεις Νόμους Πολιτικούς;

Α. Νόμοι Πολιτικοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι, ὁποῦ διέπασον τὴν Κυβέρνησιν τῶ Ἰσραηλιτικῶ Λαῶ, καὶ ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ φυλάττηται ἡ τάξις καὶ ἡ δικαιοσύνη εἰς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν.

7 Ε.

7 Ε. Καὶ ποίους λέγεις Ἱερατικοὺς Νόμους;

Α. Οἱ Ἱερατικοὶ Νόμοι διέταττον τὰς τελετὰς, ἢ τὰς ἐξωτερικὰς πράξεις τῆς θείας Λατρείας: οἷον τὰς Θυσίας, τὰς Προσφορὰς, τὰς Ἑορτὰς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

8 Ε. Ὁ Λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ὑπῆγεν δι' ἔθνους εἰς τὴν Γῆν Χαναάν;

Α. Ὁ Λαὸς ὅπως διέτριψε χρόνους τεσσαράκοντα εἰς τὴν Ἔρημον πρὸ τοῦ νὰ ἐμβῇ εἰς ἐκείνην τὴν Γῆν;

9 Ε. Πῶς ἔζησαν εἰς τὴν Ἔρημον τὰς τεσσαράκοντα πέντε χρόνους;

Α. Ὁ Θεὸς τοὺς ἔθρεψε θαυμασίως μὲ τὸ Μάννα· τὸ ὁποῖον ἔπεμπε καθ' ἡμέραν, πλὴν τοῦ Σαββάτου.

10 Ε. Εἰσέβη καὶ ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν Λαὸν εἰς τὴν Γῆν Χαναάν;

Α. Οὐχί: αὐτὸς ἀπέθανεν, ὅταν ἐτελείωσαν οἱ τεσσαράκοντα χρόνοι. (Δευτερονομ. 34.)

11. Ε.

11 Ε. Τίς ἔλαβε τὸν τόπον τοῦ Μωϋσέως μετὰ τὸν θάνατόν του;

Α. Ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἐκλεξεν ὁ Θεὸς διάδοχον τοῦ Μωϋσέως. (Ἰησ. 1. ἡγ.)

12 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς;

Α. Ὁ Ἰησοῦς εἰσῆκησε μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ τοὺς Βασιλεῖς καὶ τὰ Ἔθνη τῆς Γῆς Χαναάν, καὶ κατώκησε εἰς αὐτῶν τὸν Λαὸν τοῦ Ἰσραήλ.

13 Ε. Τίς ἐκυβέρνησε τὸν Λαὸν τοῦτον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ;

Α. Ὁ Λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐκυβερνήθη ἀπὸ Κριτάς: τοὺς ὁποίους ἤγειρεν ὁ Θεὸς ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρόν· καὶ τῶν ὁποίων ὁ τελευταῖος ἦτον ὁ Προφήτης Σαμουήλ.

14 Ε. Ποία μεταβολὴ συνέβη μετέπειτα εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Λαοῦ;

Α. Ὁ Λαὸς ἐζήτησε Βασιλέα: καὶ πρῶ-

πρῶτος Βασιλεὺς ἐςάθη ὁ Σαὺλ· τὸν
ἀποῖον κατέςησεν ὁ Προφήτης Σαμυὴλ
μὲ προσαγωὴ τοῦ Θεοῦ. (Α. Βασ. 8.)

15 Ε. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν Σαὺλ;

Α. Ἐπειδὴ ἀπεβλήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν
ὁ Σαὺλ διατιὴ παρακοίωσε, ἔχει-
σεν ὁ Προφήτης Σαμυὴλ τὸν Δαυίδ·
ὅςτις ἦτον ὁ δεύτερος Βασιλεύς. (Α.
Βασιλ. 16.)

16 Ε. Τί ἦτον ὁ Δαυίδ;

Α. Ὁ Δαυὶδ ἦτον Βασιλεὺς· ἡ Προ-
φήτης· ἠμὴ αὐτὸς συνέθηκε τοὺς περισ-
σοτέρους Ψαλμοὺς τῆς Ψαλτηρίου.

17 Ε. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ Δαυίδ;

Α. Σολομὼν ὁ υἱός του· ὅτις ἔδειξε με-
γάλην σοφίαν ἡ πολλὴν εὐσέβειαν κατ'
ἀρχὰς τῆς Βασιλείας του. (Γ. Βασιλ.
2. ἑξ.)

18 Ε. Τί ἀξιομνημόνευτον ἔκαμεν ὁ Σολο-
μών;

Α. Ὁ Σολομὼν ἔκτισε τὸν μεγαλοπρεπέστατον Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ. (Γ. Βασιλ. 6.)

19 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Σολομὼν εἰς τὸ Γῆρας του;

Α. Ἐπλανήθη ἀπὸ τὰς γυναῖκας του, καὶ διεφθάρη τόσον ὥστε νὰ εἰσάξῃ τὴν Εἰδωλολατρείαν: Διὰ τὸ ὁποῖον ἦλθεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπάνω εἰς τὴν Βασιλείαν καὶ εἰς τοὺς Ἀπογόνους του. (Γ. Βασιλ. 11.)

20 Ε. Πότε ἐκτίσθη ὁ Ναὸς τῆς Ἱερουσαλήμ;

Α. Ὁ Ναὸς τῆς Ἱερουσαλήμ ἐκτίσθη τετρακοσίους εἴκοσι χρόνους μετὰ τὴν Ἔξοδον ἐξ Αἰγύπτου.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἀπὸ τῆς Οἰκοδομῆς τ̃ Ναοῦ τ̃ Σολομῶντος ἕως τῆς Αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος.

1 Ε. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τ̃ Σολομῶντος;

Α. Ῥοβοάμ ὁ υἱός τ̃. (Γ. Βασιλ. 12. κεφ.)

2 Ε. Τί συνέβη κατ' ἀρχὰς τῆς Βασιλείας τ̃ Ῥοβοάμ;

Α. Αἱ δέκα Φυλαὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τοῦ ὑποταγοῦ του: καὶ δὲ ἐβασίλευε πλέον πάρεξ εἰς τὰς δύο Φυλάς, ἤγουν τ̃ Ἰούδα, καὶ τ̃ Βενιαμίν.

3 Ε. Πόσαι Βασιλεῖαι κατεστάθησαν τότε;

Α. Δύο: ἤγουν ἡ Βασιλεία τ̃ Ἰούδα, καὶ ἡ Βασιλεία τ̃ Ἰσραήλ.

4 Ε. Ἀπὸ ποίας Φυλὰς συνίςατο ἡ Βασιλεία τȣ̃ Ἰȣ́δα;

Α. Ἀπὸ τὰς δύο Φυλὰς, αἱ ὁποῖαι εἶχε μείνωσιν εἰς τὴν ὑποταγὴν τȣ̃ Ῥοβοὰμ, υἱȣ̃ τȣ̃ Σολομῶντος.

5 Ε. Πόσας Φυλὰς περιεῖχεν ἡ Βασιλεία τȣ̃ Ἰσραήλ;

Α. Ἡ Βασιλεία τȣ̃ Ἰσραὴλ περιεῖχε τὰς δέκα Φυλὰς, αἱ ὁποῖαι εἶχεν ἀποςῶσι.

6 Ε. Τίς ἐςάθη ὁ πρῶτος Βασιλεὺς τῆς Βασιλείας τȣ̃ Ἰσραήλ;

Α. Ὁ πρῶτος Βασιλεὺς τȣ̃ Ἰσραὴλ ἐςάθη ὁ Ἱεροβοάμ.

7 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Ἱεροβοὰμ εἰς τὰ τῆς Θρησκείας;

Α. Ὁ Ἱεροβοὰμ ἔφερε τὴν Εἰδωλολατρείαν εἰς τὴν Βασιλείαν του, μὲ τὸ νὰ κατασκευάσῃ δύο χρυσᾶ μοχάρια, διὰ νὰ προσκυνῶνται ὡς Θεοὶ τȣ̃ Ἰσραήλ.

8 Ε. Διὰ τί ἔφερε τὴν Εἰδωλολατρείαν ὁ Ἱεροβοάμ;

Α. Διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ὑπηκόας αὐτοῦ ἀπὸ τὸ νὰ ὑπάγωσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν τὰς μεγάλας ἑορτὰς, καὶ ἐπομένως ἀπὸ τὸ νὰ ὑποταχθῶσι πάλιν εἰς τὸν Βασιλέα τὸν Ἰούδα.

9 Ε. Διέμεινε ποτὲ ἡ Εἰδωλολατρεία εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Ἰσραὴλ;

Α. Ὅλοι οἱ Βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἦσαν Εἰδωλολάτραι, καθὼς ὁ Ἱεροβοάμ: τινὲς δ' ἀπ' αὐτοὺς καὶ ἐξερέωσαν φανερὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ψευδῶν Θεῶν.

10 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν ἀληθινὴν Θρησκείαν μεταξὺ εἰς τὰς δέκα Φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ;

Α. Ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς Προφήτας διὰ νὰ τοὺς ἐλέγχωσι διὰ τὰς ἁμαρτίας των, καὶ νὰ τοὺς σύρωσιν ἀπὸ τὴν Εἰδωλολατρείαν.

11 Ε. Τίς ἐγάθη ὁ ὀνομαστότερος ἀπ' αὐτὸς τὸς Προφήτας;

Α. Ὁ Ἠλίας· περίφημος διὰ τὸν μέγαν τὸ ζῆλον. Αὐτὸς ἀνελήφθη εἰς τὸν Οὐρανὸν, ἀφήσας τὸν Προφήτην Ἐλισσαῖον εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. (Γ. Βασιλ. 17. κὴτ. Δ. Βασιλ. 2.)

12 Ε. Πότε ἐπροφήτευσεν ὁ Ἠλίας;

Α. Ὁ Ἠλίας ἐπροφήτευσεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀχαάβ, ἀσεβοῦς κὴ διώκτου Βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ.

13 Ε. Πόσον καιρὸν διέμεινεν ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ;

Α. Ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ διέμεινε διακοσίους πεντήκοντα ἑπτὰ χρόνους, ἕως τῆς Βασιλείας τοῦ Ὡσηέ: εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ὁποίου ἠφανίσθη.

14 Ε. Τίς ἠφάνισεν αὐτὴν τὴν Βασιλείαν;

Α. Σαλμανάσαρος ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας: ὅς τις ἔλαβε τὴν Σαμάρειαν, Μηδό-

Μητρόπολιν τῆς Βασιλείας τῶ Ἰσραὴλ, καὶ μετέφερε τὰς δέκα Φυλὰς εἰς τὴν Ἀσσυρίαν· ἐκ τῆς ὁποίας ἔπειτα διεσπορπίσθησαν εἰς διαφόρους χώρας.

15 Ε. Οἱ Ἰσραηλῖται τὰς δέκα Φυλῶν ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν πατρίδα των;

Α. Δὲν ἐπέστρεψαν πάρεξ ὀλίγοι τινὲς· οἱ δὲ περισσότεροι ἔμειναν εἰς τὴν διασπορὰν.

16 Ε. Πόσον καιρὸν ἔμεινε περισσότερον ἡ Βασιλεία τῶ Ἰούδα, ἀφ' οὗ ἠφανίσθη ἡ Βασιλεία τῶ Ἰσραήλ;

Α. Ἡ Βασιλεία τῶ Ἰούδα διέμεινεν ἔτι χρόνους ἑκατὸν τεσσαράκοντα, ἔχουσα Μητρόπολιν τὴν Ἱερουσαλήμ.

17 Ε. Δὲν ἐπροσκυνεῖτο ὁ ἀληθὴς Θεὸς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ;

Α. Ὁ ἀληθὴς Θεὸς ἐπροσκυνεῖτο εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, τὸν ὁποῖον εἶχε κτίσῃ ὁ Σολομὼν: ἐσάθησαν ὅ-

μως καὶ Βασιλεῖς ἀσεβεῖς, οἱ ὁποῖοι εἰσῆξαν κάποτε τὴν Εἰδωλολατρείαν.

18 Ε. Δὲν ἔστειλεν ὁ Θεὸς Προφήτας καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Ἰούδα;

Α. Ὁ Θεὸς ἔστειλε πότε πολλοὺς Προφήτας: οἷον τὸν Ἡσαΐαν, τὸν Ἱερεμίαν, τὸν Ὡσηέ, τὸν Ἀμὼς, τὸν Μιχαίαν, καὶ τ.

19 Ε. Τί ἔπραττον αὐτοὶ οἱ Προφῆται;

Α. Αὐτοὶ κάντιοῦντο εἰς τὴν Εἰδωλολατρείαν, καὶ εἰς τὰς παρανομίας τοῦ Λαοῦ· ἀνήγγελον τὰς κρίσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπρόλεγον τὴν ἅλωσιν τῆς Μεσσίας.

20 Ε. Δὲν ἐφάνησαν καὶ Βασιλεῖς ὁσεβεῖς εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Ἰούδα;

Α. Ἐφάνησαν μερικοὶ Βασιλεῖς ὁσεβεῖς καὶ ζηλωταί: οἷον ὁ Ἰωσαφὰτ, ὁ Ἰωάθαμ, ὁ Ἐζεκίας, καὶ ὁ Ἰωσίας· οἱ ὁποῖοι ἐσπούδασαν νὰ ἐκριζώσωσι τὴν Εἰδωλολατρείαν, καὶ νὰ σύρωσι

τὰς ὑπηκόους αὐτῷ ἀπὸ τὰς παρανομίας.

21 Ε. Αἱ συμβουλαὶ τῶν Προφητῶν, καὶ ἡ φροντὶς τῶν ἀσεβῶν τότων Βασιλέων ἐπέτρεψαν τὰς Ἰουδαίους ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν;

Α. Οὐχί· οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέμειναν εἰς τὰς ἁμαρτίας των: διὰ τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς τὰς ἐπαίδευσε πολλάκις διὰ μέσου τῶν πλησιοχώρων Βασιλέων.

22 Ε. Ἀπὸ τίνα τέλος πάντων ἠφανίσθη ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰούδα;

Α. Ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορ, Βασιλέα τῆς Βαβυλῶνος: ὁ ὁποῖος ἐπολιόρκησε τὴν Ἱερουσαλὴμ (ὅταν ἐβασίλευε Σεκίας, ὁ τελευταῖος Βασιλεὺς τοῦ Ἰούδα), τὴν ἐπῆρε, καὶ τὴν ἔκαυσεν αὐτὴν καὶ τὸν Ναόν.

23 Ε. Πῶς μετεχειρίσθη τοὺς Ἰουδαίους ὁ Ναβουχοδονόσορ;

Α. Ἀφ' οὗ ἐφόνευσε πολλοὺς, μετέφερεν

φερεν ὅλους χεδὸν τοὺς λοιπους εἰς τὴν Βαβυλῶνα.

24 Ε. Πότε συνέβη τοῦτο;

Α. Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἠφανίσθη, ἀπὸ τὴν Ναβυχοδονόσορ τεσσαρακοσίους εἴκοσι τέσσαρας χρόνους ἀφ' οὗ ἔκτισε τὸν Ναὸν ὁ Σολομών, καὶ πεντακοσίους ὀγδοήκοντα ἐνέα περὶ νὰ γενηθῇ ὁ Χεισός.

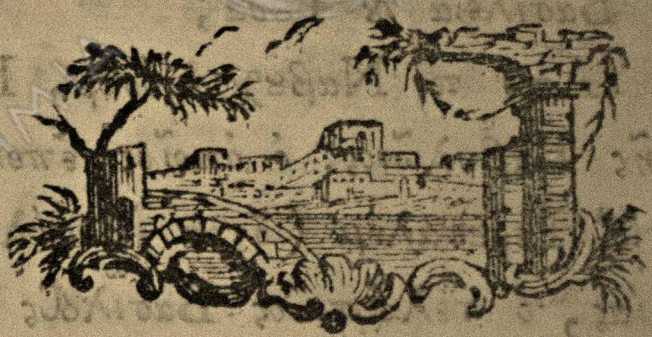

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Ἀπὸ τῆς Αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος ἕως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1 Ε. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν πολὺν καιρὸν δοῦλοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα;

Α. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν δοῦλοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα χρόνους ἑβδομήκοντα· καθὼς ὁ Προφήτης Ἱερεμίας εἶχε τὸ προειπῆ. (Ἱερεμ. 25. στίχ. 12.)

2 Ε. Ἦτον ἐκεῖ κανένας Προφήτης τὸν καιρὸν ἐκεῖνον μεταξὺ εἰς αὐτούς;

Α. Ἦσαν ὁ Ἱεζεκιὴλ καὶ ὁ Δανιὴλ.

3 Ε. Τί συνέβη μετὰ τοὺς ἑβδομήκοντα χρόνους;

Α. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. (Ἔσδρ. 1.)

4 Ε. Ποῖος Βασιλεὺς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς αὐτὴν τὴν ἄδειαν;

Α. Κύ-

Α. Κύρος ὁ Βασιλεὺς τῆς Περσίας.

5. Ε. Εἰς τίνος ὁδηγίαν καὶ κυβέρνησιν ὑποκάτω ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν οἱ Ἰουδαῖοι;

Α. Ὑποκάτω εἰς τὴν ὁδηγίαν καὶ κυβέρνησιν τοῦ Ζοροβάβελ: ὅς τις ἦτον Ἄρχων ἀπὸ τὸ Βασιλικὸν αἷμα τοῦ Ἰούδα.

6. Ε. Τί ἔκαμαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφ' οὗ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν;

Α. Ἐπεχείρησαν νὰ ἀνεγείρωσι τὴν πόλιν καὶ τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ.

7. Ε. Τίς τοὺς ἐμπόδισεν ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔργον;

Α. Τοὺς ἐμπόδισαν τὰ πλησιόχωρα Ἔθνη, εἰς ζόπον ὥστε διεκόπη τὸ ἔργον ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Δαρείου, υἱοῦ τοῦ Ὑστάσπου, Βασιλέως τῆς Περσίας: ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε νὰ τὸ μεταρχήσωσι.

8. Ε. Ποίους Προφήτας ἔστειλεν ὁ Θεὸς τότε;

Α. Ὁ

Α. Ὁ Θεὸς ἔςειλε τὸν Ἀγγαῖον καὶ τὸν Ζαχαρίαν διὰ νὰ θαρρύνωσι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸ νὰ ἀποκαταςήσωσι τὸν Ναὸν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ.

9 Ε. Ποῖος ἀνήγειρε μετὰ πολλοὺς χρόνους τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλήμ;

Α. Ὁ Νεεμίας· τὸν ὁποῖον ἔςειλε Κυβερνήτην εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ὁ Βασιλεὺς Ἀρταξέρξης. (Νεεμ. 1. κατ.)

10 Ε. Τί περισσότερον ἔκαμεν ὁ Νεεμίας;

Α. Ὁ Φρόνιμος οὗτος καὶ εὐσεβὴς Κυβερνήτης ἀπεκατέςησε τὴν τάξιν καὶ τῆς Πόλεως τὴν καλὴν διοίκησιν.

11 Ε. Εἰς ποίους Βασιλεῖς ὑποκάτω ἔζησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφ' οὗ ἐπέςρεψαν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα;

Α. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔζησαν πρῶτον ὑποκάτω εἰς τοὺς Βασιλεῖς τῆς Περσίας: ἔπειτα ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Βασιλεῖς τῆς Συρίας, διαδόχους τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

12 Ε.

12 Ε. Τί ἔπαθον οἱ Ἰουδαῖοι ὑποκάτω εἰς τὸν Βασιλεῖς τῆς Συρίας;

Α. Αὐτοὶ ἔπαθον πολλὲς διωγμές: μάλιστα ἀπὸ τὸν Βασιλέα Ἀντίοχον, τὸν ἐπονομαζόμενον "Ἐπιφανῆ".

13 Ε. Τί ἔκαμεν ὁ Βασιλεὺς Ἀντίοχος;

Α. Ὁ Ἀντίοχος ἐπόρθησε καὶ ἐμόλυνε τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλὴμ, κατήργησε τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ χρόνους τρεῖς, καὶ μετεχειρίθη πᾶν εἶδος σκληρότητος διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν των.

14 Ε. Τί ἔκαμαν τότε οἱ πλέον ζηλωταὶ τῶν Ἰουδαίων;

Α. Ὁ Ματταθίας καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἰουδαῖοι ἐσυμφώνησαν διὰ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν των.

15 Ε. Ἔλαβεν ἔκβασιν καλὴν ὁ σκοπός των

Αἱ Ο

Α. Ο' Ιούδας ὁ Μακκαβαῖος, καὶ ὁ Ἰωνάθας, καὶ οἱ δύο τοῦ Ματταθίου, ἐνίκησαν τὸν Βασιλέα Ἀντίοχον· καὶ ἀπελατέσησαν πάλιν τὴν Θείαν λαξείαν.

16 Ε. Ἀπὸ τίνα ἐκυβερνήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι μετέπειτα;

Α. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐκυβερνήθησαν χρόνους χεδὸν ἑκατὸν ἀπὸ τῆς δυναστείας Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου· οἱ ὁποῖοι ἦσαν Ἀρχιερεῖς, ἔχοντες καὶ τὸν τίτλον τῶν Βασιλέων. Αὐτοὶ ὀνομάζονται οἱ Ἀσαμωναῖοι Βασιλεῖς.

17 Ε. Ποία ἐγάθη μετὰ ταῦτα ἡ κατάσασις τῶν Ἰουδαίων;

Α. Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπεπάχθησαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους.

18 Ε. Τίνα κατέσησαν οἱ Ῥωμαῖοι Βασιλέα ἐπάνω εἰς τοὺς Ἰουδαίους;

Α. Τὸν Ἡρώδιω τὸν Ἰδυμαῖον, υἱὸν τοῦ Ἀντιπάτρου.

19 Ε.

19 Ε. Τί συνέβη περίφημον ὅταν ἐβασίλευεν ὁ Ἡρώδης;

Α. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τοῦ Ἡρώδου ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

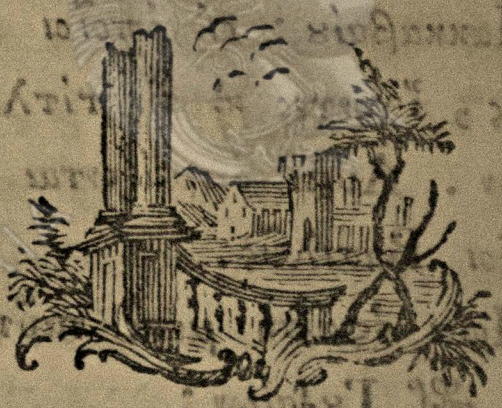

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς Γεννήσεως, Ζωῆς, Θανάτου, Ἀναστάσεως, καὶ εἰς Οὐρανοὺς Ἀναλήψεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1 Ε. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν διὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Κόσμον;

Α. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον, τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον εἶχε προκηρύξωσιν οἱ Προφῆται.

2 Ε. Τίς ἀπὸ τοὺς Προφήτας εἶχε προκηρύξῃ τὸν καιρὸν αὐτὸν ἀξιαρέτως;

Α. Ὁ Δανιὴλ: ὅς τις εἶχεν εἰπῇ, ὅτι ὁ Μεσσίας ἔμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ τέλος ψοβ ἑβδομήκοντα ἑβδομάδων ἐτῶν, ἤγουν ψοβ τετρακοσίων ἐννήκοντα χρόνων.

3 Ε. Ποία ἦτον ἡ Μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ;

Α Ἡ Παρθένος Μαρία, μεμνηστευμένη μὲ τὸν Ἰωσὴφ: ὁ ὁποῖος ἦτον τέκτων.

4 Ε. Δὲν εἶχε μηνύσῃ εἰς αὐτὴν ὁ Θεὸς, ὅτι ἔμελλε νὰ γενῇ Μήτηρ τοῦ Μεσσίου;

Α. Ὁ Θεὸς εἶχε στείλῃ τὸν Ἄγγελον Γαβριὴλ διὰ νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτὴν, ὅτι ἔμελλε νὰ ἐγγαστρωθῇ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ νὰ γεννήσῃ υἱὸν· ὅστις ἔμελλε νὰ ὀνομασθῇ "Υἱὸς τοῦ Θεοῦ". (Λουκ. 1.)

5 Ε. Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς;

Α. Εἰς τὴν Βηθλεὲμ, Πόλιν τῆς Ἰουδαίας.

6 Ε. Ἀπὸ ποίαν Φυλὴν καὶ ἀπὸ ποίαν Γενεὰν ἦσαν ἡ Μαρία καὶ ὁ Ἰωσὴφ;

Α. Ἀπὸ τὴν Φυλὴν τοῦ Ἰούδα καὶ ἀπὸ τὴν Γενεὰν τοῦ Δαυίδ.

7 Ε.

7 Ε. Ποῖα συμβεβηκότα κατέσησαν περίφημον τὴν γένησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Α. Ὁ ξόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀνηγγέλθη ἡ γένησις αὐτη ἀπὸ τὸν Ἄγγελον εἰς τοὺς ποιμένας τῆς Βηθλεὲμ· ὅσα εἶπεν ὁ Συμεὼν, ὅταν ἔφερον τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν Ναὸν· ἡ ἔλευσις τῶν Μάγων ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, οἱ ὁποῖοι ἦλθον διὰ νὰ προσκυνήσωσι τὸ Θεῖον τοῦτο παιδίον.

8 Ε. Τίς ἦτον ὁ Πρόδρομος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Α. Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, ὅς τις ἐγεννήθη ὀλίγον πρότερον τοῦ Χριστοῦ μὲ ξόπον παράδοξον.

9 Ε. Τί ἔκαμνεν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸ νὰ δεχθῶσι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;

Α. Αὐτὸς ἐκήρυττε τὴν μετάνοιαν· ἐβάπτιζεν ἐκείνους, ὅσοι ἐπίστευον εἰς τὸ

κήρυγμά σου, ἔλεγεν ὅτι ἤγγικεν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ ἐμαρτύρει περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10 Ε. Ἐγνωρίσθη δὲ θὺς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Κόσμον, ὅτι ἦτον ὁ Μεσσίας ἦγον ὁ Χριστός;

Α. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἤρχισε νὰ διδάσκῃ παῤῥησίᾳ καὶ νὰ κάμνῃ θαύματα, πάρεξ εἰς ἡλικίαν τριάκοντα χρόνων.

11 Ε. Δὲν ἠθέλησε πρὸς τοῦτο ὁ Ἰησοῦς νὰ Βαπτισθῇ ἀπὸ τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν;

Α. Ναὶ: καὶ τότε ἠνοίχθη ὁ οὐρανὸς· τὸ Ἅγιον Πνεῦμα κατέβη ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν εἰς εἶδος περιστερᾶς· καὶ ἠκούσθη φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, λέγουσα: "Οὗτός ἐστιν "ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἐδόκη"σα". (Ματθ. 3, 16. 17.)

12 Ε. Πῶς ἀρίσκεται ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ;

Α. Εἰς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια.

13 Ε.

13 Ε. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ;

Α. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν ἓξ πράγματα.

14 Ε. Ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον;

Α. Ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ· ἡ ὁποία εἶναι ὅλη Ἁγία, καὶ δὲν ἀποβλέπει εἰς ἄλλο πάρεξ εἰς τὴν Θεοῦ τὴν δόξαν, εἰς τὸ νὰ ἁγιάσῃ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ τοὺς καταστήσῃ Δαίμονας.

15 Ε. Ποῖον εἶναι τὸ δεύτερον;

Α. Τὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμε, καὶ ἂν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι μεγαλώτατος.

16 Ε. Τί διδάσκομεν εἰς τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου ἡμῶν;

Α. Εὑρίσκομεν ἄπειρον δύναμιν καὶ μεγάλην ἀγαθότητα.

17 Ε. Διὰ τί ἔκαμεν ὁ Χριστὸς αὐτὰ τὰ θαύματα;

Α. Διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἡ διδασκαλία του

ἦτον Θεία, καὶ ὅτι αὐτὸς ἦτον Υἱὸς Θεοῦ.

18 Ε. Ποῖον εἶναι τὸ τρίτον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σημειώσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν;

Α. Ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἦτον Ἁγιωτάτη: καὶ εὑρίσκομεν εἰς αὐτὴν τὸ παράδειγμα πάσης ἀρετῆς.

19 Ποῖαι ἀρεταὶ ἐφάνησαν μάλιστα εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ;

Α. Ὁ μέγας ζῆλος, τὸν ὁποῖον εἶχε διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγάπη του, ἡ πραότης του, ἡ ταπεινοφροσύνη του, καὶ μία τελεία ἄρνησις τοῦ Κόσμου.

20 Ε. Ποῖον εἶχε πλησίον του ὁ Χριστὸς, ὅταν ἦτον ἐπὶ τῆς γῆς;

Α. Εἶχε τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους (τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐκλέξῃ), καὶ πολλοὺς ἄλλους Μαθητάς.

21 Ε. Πόσον καιρὸν ἐνήργησεν ὁ Χριστὸς τὴν διακονίαν του μεταξὺ εἰς τοὺς Γουδαίους;

Α. Ὁ

Α. Ο Χριστὸς ἐδίδαξε παῤῥησίᾳ καὶ ἔκαμε θαύματα τέσσαρας σχεδὸν χρόνους.

22 Ε. Οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἐδέχθησαν, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν;

Α. Οἱ περισσότεροι τῶν Ἰουδαίων, καὶ μάλιστα οἱ πρῶτοι τῶν τὸν ἀπέβαλον.

23 Ε. Τί τὸν ἔκαμαν τέλος πάντων, καὶ ἕως πότε ἔφθασε τὸ μῖσος των;

Α. Ἕως τότε νὰ τὸν θανατώσωσι μὲ σταυρικὸν θάνατον, εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἀνὰ μέσον δύο λῃστῶν.

24 Ε. Τίς τὸν ἔθαψεν;

Α. Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας· ὅστις τὸν ἔθηκεν εἰς μνημεῖον νέον.

25 Ε. Ἔμεινεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ μνημεῖον;

Α. Ὄχι: ἀλλὰ, καθὼς εἶχε τὸ ὑποσχεθῇ εἰς τοὺς Ἀποστόλους, ἀνέστη τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὸν θάνατόν του· καὶ ἐφάνη εἰς τοὺς Μαθητάς του.

26 Ε. Ἔμεινεν ἔτι πολλὴν καιρὸν ὁ Χριστὸς ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ἀφ' οὗ ἀνέστη;

Α. Ε"μεινεν ἡμέρας τεσσαράκοντα.

27 Ε. Τί παρήγγειλεν εἰς τὺς Α'ποςόλυς πρὸ τῦ νὰ ἀφήσῃ τὸν Κόσμον;

Α. Παρήγγειλεν εἰς αὐτὺς νὰ ὑπάγωσι νὰ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν γῆν.

28 Ε. Τί συνέβη μετέπειτα εἰς τὸν Χειςόν;

Α. Ο' Χειςὸς ἀνελήφθη εἰς τὸν Οὐρανόν.

29 Ε. Καὶ ἀφ' ὅ ἀνελήφθη, τί ἔςειλεν εἰς τὺς Α'ποςόλυς αὐτῦ;

Α. Ε"ςειλεν εἰς αὐτὺς τὸ Α"γιον Πνεῦμα, δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν Α'νάληψιν, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοςῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ τοῦ Κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων καὶ περὶ τῆς συστάσεως τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.

1 Ε. Ποῦ ἐκήρυξαν πρῶτον οἱ Ἀπόστολοι τὸ Εὐαγγέλιον, ἀφ' οὗ ἔλαβον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα;

Α. Οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυξαν πρῶτον τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ: καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἐδέχθησαν τὸν Χριστιανισμόν. (Πράξ. 1. κγ'.)

2 Ε. Πῶς ἐβεβαίων οἱ Ἀπόστολοι τὸ κήρυγμά των;

Α. Οἱ Ἀπόστολοι ἐβεβαίων τὸ κήρυγμά των μὲ τὰ θαύματα.

3 Ε. Ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι καταρχὰς τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς Ἐθνικούς;

Α. Ὄχι: αὐτοὶ διέτριψαν μερικὸν καιρὸν

ρὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

4 Ε. Πότε ἤρχισε νὰ κηρύττεται τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ Ἔθνικά;

Α. Ἀφ' οὗ ὁ Θεὸς ἐφανέρωσεν εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον δι' ἀποκαλύψεως, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἔπρεπε νὰ κηρυχθῇ εἰς ὅλα τὰ Ἔθνη. (Πράξ. 10.)

5 Ε. Τί ἔκαμαν τότε λοιπὸν οἱ Ἀπόστολοι;

Α. Οἱ Ἀπόστολοι ἐπορεύθησαν νὰ κηρύξωσι τὸν Χριστιανισμὸν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον.

6 Ε. Δὲν εὕρισκον Ἰουδαίους οἱ Ἀπόστολοι εἰς ὅλους τοὺς τόπους ὅπου ἐπορεύοντο;

Α. Οἱ Ἀπόστολοι εὕρισκον Ἰουδαίους χεδὸν παντοῦ· διότι εἰς αὐτοὺς ἐπορεύοντο πρῶτον.

7 Ε. Ποῖοι ἦσαν αὐτοὶ οἱ Ἰουδαῖοι;

Α. Ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοὺς Ἰου-

Ἰουδαίους τῆς δέκα Φυλῶν: οἱ ὁποῖοι εἶχε διασπαρῶσι πρὸ χρόνων πολλῶν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον.

8 Ε. Δὲ ἐπορεύοντο ὁμοίως καὶ πρὸς τὰς Ἐθνικὰς οἱ Ἀπόστολοι;

Α. Ναὶ· οἱ Ἀπόστολοι ἐκάλεσαν ὅλους ἀδιαφόρως εἰς τὴν σωτηρίαν.

9 Ε. Ποῖον ἐξάθη τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κηρύγματος τῆς Ἀποστόλων καὶ τῆς πρώτων Ὑπηρετῶν τοῦ Χριστοῦ.

Α. Ἕνας μεγαλώπατος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἐδέχθη τὸν Χριστιανισμὸν εἰς διάφορα μέρη τοῦ Κόσμου.

10 Ε. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν διὰ τὴν παράδοξον ταύτην ἐπίδοσιν καὶ προκοπὴν τοῦ Εὐαγγελίου;

Α. Αὐτὴ ἡ ἐπίδοσις ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι Θεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ Θρησκεία.

11 Ε. Τίνι τρόπῳ;

Α. Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης ἐπληρώθη ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχε προει-

πῆ

πῆ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τῶν κηρύκων τῆς Βασιλείας του.

12 Ε. Τί ἄλλο ἀξιοσημείωτον δείχνομεν εἰς τὴν ἐπίδοσιν ταύτην;

Α. Ὅτι πλῆθος ἄπειρον ἀνθρώπων ἐνηγκαλίσθη τὸν Χριστιανισμόν: μὲ ὅλον ὁπού ὁ Χριστιανισμὸς ἦτον τότε διωγμένος.

13 Ε. Τί συνέβη εἰς τοὺς Ἰουδαίους τὸν καιρὸν ἐκεῖνον;

Α. Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἐπάρθη καὶ κατεδαφίσθη ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, ὁ Ναὸς ἐκαύθη, καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἐθανατώθησαν εἰς τὸν τὸν πόλεμον.

14 Ε. Τί συνέβη εἰς τοὺς ἐπιλοίπους τοῦ Ἔθνους τούτου;

Α. Οἱ ἐπίλοιποι διεσπάρησαν εἰς ὅλην τὴν Γῆν.

15 Ε. Πότε συνέβη ὁ ὄλεθρος ὅπου ἔχουν οἱ Ἰουδαῖοι;

Α. Ὁ παλαιὸς ὄλεθρος ἔχουν οἱ Ἰου-

Ἰουδαίων σωνέβη τεσσαράκοντα χρόνους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου ἡμῶν: καθὼς αὐτὸς ῥητῶς εἶχε τὸ προειπῆ.

16 Ε. Ἠδυνήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ σηκωθῶσιν ἀπὸ τὴν πτῶσιν αὐτῶν;

Α. Αὐτοὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποκαταστα θῶσι ποτὲ εἰς τὴν πόλιν ἢ εἰς τὴν πατρίδα των: ἀλλ' ὑπάρχονται μέχρι τῆς σήμερον εἰς τὴν διασποράν των.

17 Ε. Διὰ τί ἐπαίδευσε τόσον αὐστηρὰ ὁ Θεὸς τὸ Ἔθνος τοῦτο;

Α. Διότι ἀπέβαλον τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

18 Ε. Ἀπεβλήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι διὰ παντὸς ἀπὸ τὸν Θεόν;

Α. Ὄχι: ὁ Ἅγιος Παῦλος μᾶς διδάσκει, ὅτι αὐτὸ τὸ Ἔθνος θέλει ἐπιστρέψῃ ποτέ· καὶ ὅτι ὁ Θεὸς θέλει τὸ δεχθῇ πάλιν εἰς τὴν Διαθήκην του. (Ρωμ. 11.)

19 Ε.

19 Ε. Τί κέρδος λαμβάνει εἰς τόσον ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία ἀπὸ τὴν δλωσορὰν καὶ ἀπιστίαν τῶν Ἰουδαίων;

Α. Αὐτὴ λαμβάνει τὸ κέρδος τοῦτο, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι, ἀγκαλὰ ἐχθροὶ τῆς Θρησκείας ἡμῶν, εἶναι μάρτυρες ἀξιόπιστοι τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς θειότητος τῶν Βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ τῶν Προφητικῶν Χρησμῶν: ἐπειδὴ αὐτοὶ δέχονται τὰ Βιβλία καὶ τοὺς Χρησμοὺς αὐτοὺς, καθὼς ἡμεῖς.

20 Ε. Τί βλέπομεν πρὸς τοῦτο εἰς τὴν δλωσορὰν τῶν Ἰουδαίων;

Α. Μίαν φανερὰν πλήρωσιν τῶν Προφητειῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Σκόψις τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.

1 Ε. Τί πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἀκριβέστερον τὴν Θρησκείαν, τὴν ὁποίαν ἐκήρυττον οἱ Ἀπόστολοι;

Α. Πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τί ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τί ὑπέχοντο εἰς αὐτούς.

2 Ε. Τί ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι;

Α. Δύο πράγματα ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους· ἤθελον τὸ νὰ πιστεύσωσι καὶ νὰ μετανοήσωσι.

3 Ε. Εἰς ποῖον ἐδίδασκον τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύσωσι;

Α. Εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Ε. Τί ἔπρεπε νὰ κάμνωσιν οἱ Ἐθνικοὶ ἐξαιρέτως;

Α. Οἱ

Α. Οἱ Ἐθνικοὶ ἔπρεπε νὰ ἀρνηθῶσι τὴν Εἰδωλολαξείαν, καὶ νὰ ὑποχεθῶσι νὰ προσκυνῶσι καὶ νὰ λαξεύωσι μόνον τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

5 Ε. Τί ἔπρεπε νὰ κάμνωσιν οἱ Ἰουδαῖοι;

Α. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔπρεπε νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτον ὁ Μεσσίας, ἤγουν ὁ μέγας Λυτρωτὴς, τὸν ὁποῖον εἶχον ὑποχεθῶσιν εἰς αὐτοὺς οἱ Προφῆται.

6 Ε. Τί ἐκήρυτταν οἱ Ἀπόστολοι περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Α. Ὅτι ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ἀνθρώπους.

7 Ε. Ἀπὸ ποῖον ἦλθε νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ὁ Ἰησοῦς Χριστός;

Α. Ἦλθε διὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των, ἀπὸ τὸν παπᾶν, καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον.

8 Ε.

8 Ε. Καὶ ἐπροξενήσεν ὁ Χριςὸς εἰς ἐκείνους, ὅσοι πιςεύσιν εἰς αὐτόν;

Α. Ὁ Ἰησοῦς Χριςὸς ἐπροξενήσεν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κληρονομήσωσι τὴν αἰώνιον ζωήν.

9 Ε. Ποῖον εἶναι τὸ μέτερον, τὸ ὁποῖον ἐζήτων οἱ Ἀπόςολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;

Α. Τὸ νὰ μετανοήσωσι καὶ νὰ ἀλλάξωσι διαγωγήν.

10 Ε. Εἰς ποίαν κατάςασιν ἦσαν οἱ ἄνθρωποι τότε;

Α. Οἱ ἄνθρωποι ἦσαν κ' πολλὰ διεφθαρμένοι καὶ εἰς παν εἶδος κακίας πρασκολλημένοι.

11 Ε. Ποῖα ἦσαν τὰ κυριώτερα ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα ἐβασίλευον εἰς τὸν Κόσμον τότε;

Α. Τὰ κυριώτερα ἁμαρτήματα ἦσαν ἡ ἀσέβεια, ἡ ἀκαθαρσία, ἡ ἀκρασία, ἡ ἀπλαγχνία, ἡ ἀδικία, ἡ πλεονεξία, καὶ ἡ ὑπερηφανία.

12 Ε. Τί ἔπρεπε νὰ κάμωσιν, ὅσοι ἤθελον νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἤγουν νὰ γενῶσι μέλη τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας;

Α. Ἔπρεπε νὰ ἀρνηθῶσι δημοσίως ὅλα αὐτὰ τὰ ἁμαρτήματα, καὶ νὰ ὑποχεθῶσι νὰ ζῶσι κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

13 Ε. Τί ὑπέχοντο οἱ Ἀπόστολοι εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἤθελε πιστεύσωσιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ μετανοήσωσιν;

Α. Οἱ Ἀπόστολοι ὑπέχοντο εἰς αὐτὰς δύο μεγάλας ὑποχέσεις.

14 Ε. Ποία ἦτον ἡ πρώτη ὑπόχεσις;

Α. Ἡ πρώτη ὑπόχεσις τῶν Ἀποστόλων ἦτον: ὅτι ὁ Θεὸς ἔμελλε νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας, ὅσας εἶχε πράξωσι πρὸ τοῦ νὰ κληθῶσιν εἰς τὴν Χριστιανικὴν Θρησκείαν.

15 Ε. Ποία ἦτον ἡ δευτέρα ὑπόχεσις;

Α. Ἡ δευτέρα ὑπόχεσις ἦτον, ὅτι ὁ Θεὸς

Θεὸς ἔμελλε νὰ τοὺς δεχθῇ εἰς τὴν διαθήκην τοῦ, καὶ νὰ δώσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν εἰς αὐτούς.

16 Ε. Πῶς ἐκυροῦντο αὐταὶ αἱ ὑποχέσεις;

Α. Ἐκυροῦντο διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.

17 Ε. Ποίας ἀπειλὰς ἔκαμνον οἱ Ἀπόστολοι εἰς ἐκείνους, ὅσοι δὲν ἤθελον νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;

Α. Οἱ Ἀπόστολοι ἔλεγον εἰς αὐτοὺς, ὅτι ἔμελλον νὰ ἀποκλεισθῶσιν ἀπὸ τὴν σωτηρίαν, καὶ νὰ καταδικασθῶσιν εἰς τὸν αἰώνιον θάνατον.

18 Ε. Ποῖον εἶναι λοιπὸν τὸ χρέος ἐκείνων, ὅσοι γνωρίζουσι τὴν Θείαν αὐτὴν Θρησκείαν, τὴν ὁποίαν ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι;

Α. Τὸ χρέος των εἶναι νὰ τὴν ἀγαπῶσι, νὰ ᾖναι εἰς αὐτὴν προσκολλημένοι, καὶ νὰ πράττωσιν ὅσα αὐτὴ προστάσσει.

19 Ε. Καὶ τί κέρδος θέλει λάβωμεν ἀπὸ τοῦτο;

Α. Θέλει ἀποκτήσωμεν διὰ πάντα τὴν Οὐράνιον δόξαν καὶ μακαριότητα.

20 Ε. Πότε θέλει γενῶμεν μέτοχοι ταύτης τῆς δόξης;

Α Τὴν τελευταίαν ἡμέραν, ὅταν ἔλθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ νὰ κρίνη τὸν Κόσμον.

Τέλος τῆς Συνόψεως τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας.

ΣΥΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῆς Φυσικῆς τοῦ Θεοῦ γνώσεως, ἥτις μᾶς ὁδηγεῖ πρὸς τὴν Εὐαγγελικὴν Πίστιν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ Θεοῦ καὶ τῶν τελειοτήτων αὐτοῦ.

§. 1.

1 Ε. ΤΙ πρέπει νὰ γνωρίσῃ πρῶτον ὅς τις θέλει νὰ γνωρίσῃ τὸν Θεόν;

Α. Πρέπει νὰ γνωρίσῃ τὸν ἑαυτόν του.

§. 2.

2 Ε. Διὰ τί;

Α. Διότι, ὅταν ἐξετάσῃ τὸν ἑαυτόν του ὁ ἄνθρωπος, καταλαμβάνει, ὅτι ἦτον ἀδυνατον νὰ κτίσῃ αὐτὸς τὸν ἑαυτόν του.

3 Ε. Καὶ τί συμπεραίνει ἀπὸ τοῦτο;

Α. Ὅτι ἐκτίσθη αὐτὸς καὶ τὰ λοιπὰ κτίσματα ἀπὸ ἕνα Ὄν ἄκτιστον· τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ Θεός.

§. 3.

4 Ε. Ἔχεις ἄλλας ἀποδείξεις ὅτι εἶναι Θεός;

Α. Πρώτη ἀπόδειξις εἶναι ὁ Κόσμος ὅλος· τὸν ὁποῖον βλέπομεν μὲ τόσην σοφίαν κατεσκευασμένον. Αὐτ. (α)

5 Ε. Ποία εἶναι ἡ δευτέρα;

Α. Η'

Α. Η' κοινὴ ὁμολογία ὅλων τῶν Ε'θνῶν, ὅσα δείσκονται εἰς τὸν Κόσμον ἐπειδὴ ὅλα ποικῶς πιστεύουν ὅτι εἶναι Θεός. Αὐτ. (β)

6 Ε. Ποία εἶναι ἡ τρίτη;

Α. Η' Συνείδησις ἡμῶν: ἡ ὁποία χαίρει διὰ τὰ καλὰ ἔργα, καὶ τὰ ποιᾶ κάμνομεν, καὶ λυπεῖται διὰ τὰ κακά. Αὐτ. (γ)

7 Ε. Καὶ τί συμπεραίνεται ἀπὸ τοῦτο;

Α. Ο'τι εἶναι ὅλας καλὸς Παντέφορος καὶ Παντοδύναμος· ὁ ὁποῖος ἀνταμείβει τὴν ἀρετὴν, καὶ τιμωρεῖ τὴν κακίαν.

8 Ε. Ποία εἶναι ἡ τετάρτη καὶ τελευταία ἀπόδειξις, ὅτι εἶναι Θεός;

Α. Η' ἔμφυτος ἐπιθυμία, τὴν ὁποίαν ἔχομεν μιᾶς πληρεστάτης εὐδαιμονίας: τὴν ὁποίαν μὲ ὅλον τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτήσωμεν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον. Αὐτ. (δ)

9 Ε. Καὶ τί συμπεραίνεται ἀπὸ τοῦτο;

Α. Ὅ"τι ὁ Δημιουργὸς ἡμῶν Θεὸς δὲν ἤθελε φυτεύσῃ εἰς τὴν ψυχήν ἡμῶν ματαίως τοιαύτην ἐπιθυμίαν: αὐ δὲν ἔμελλε νὰ τὴν χορτάσῃ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν μὲ τὸ ἄκρον Ἀγαθόν· τὸ ὁποῖον εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός.

§. 4.

10 Ε. Τί εἶναι ὁ Θεός;

Α. Ὁ Θεὸς εἶναι Ὅ"ν Αὐθύπαρκτον: ἤγουν δὲν κρέμαται, μήτε ἐκτίθη ἀπὸ ἄλλον τινά, ἀλλὰ ὑπάρχει ἀναγκαίως, ἤγουν ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴν ἦναι.

§. 5.

11 Ε. Ποῖαι εἶναι αἱ Ἰδιότητες ἢ Τελειότητες τοῦ Θεοῦ;

Α. Ὁ

Α. Ο Θεὸς εἶναι

Εἷς, Αὐτ. (α)

Αἰώνιος, ἤγουν δὲν ἔχει ἀρ-
χὴ μήτε τέλος, —— (β)

Ἄϋλος, ἢ Ἀσώματος, —— (γ)

Πνεῦμα, —— (δ)

ἔχει Νοῦν, —— (ε)

εἶναι Παντογνώστης, —— (ζ)

Σοφός, —— (η)

Ἐλεύθερος, §. 5. (θ)

Ἀγαθός, Αὐτ. (ι)

Δίκαιος, —— (κ)

Ἅγιος, —— (λ)

Παντοδύναμος, —— (μ)

Ε. Ὅλας αὐτὰς τὰς Ἰδιότητας τοῦ Θεοῦ
δυνάσαι νὰ τὰς εἰπῇς συντομώτερον;

Α. Εἶναι τὸ Ἀπειροτέλειον καὶ Μακα-
ριώτατον Ὄν, ὁ μόνος Δεσπότης καὶ
Κύριος τῶν ἁπάντων. Αὐτ. (ν) καὶ (ξ)

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Υπαρξις τȣ̃ Θεȣ̃.

"Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτȣ̃ ἀπὸ κτίσεως κόσ-
"μȣ τοῖς ποιήμασι νοȣ́μενα καθορᾶται, ἥτε
"ἀΐδιος αὐτȣ̃ δύναμις καὶ Θειότης". Ῥωμ.
1, 20.

"Πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ
"Θεῷ ὅτι ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐκζητȣ̃σιν αὐτὸν
"μισθαποδότης γίνεται". Ἑβρ. 11, 6.

Ἑνότης τȣ̃ Θεȣ̃.

"Ἄκȣε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν,
"Κύριος εἷς ἐστι". Δευτερονομ. 6, 4. Ἰδε
καὶ Α. Κορινθ. 8, 5. 6.

Αἰωνιότης τȣ̃ Θεȣ̃.

"Αὐτοὶ (οἱ οὐρανοὶ) ἀπολȣ̃νται, σὺ δὲ
"διαμενεῖς· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιω-
"θή-

θήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἀλλάξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν". Ψαλμ. 102, 26. καὶ Ἑβρ. 1, 11. 12.

Αὐλία τοῦ Θεοῦ.

"Οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ, ἢ ἀργύρῳ, ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον". Ἰρὰξ 17, 29.

Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Πνεῦμα ὁ Θεός". Ἰωαν. 4, 24.

Νοῦς τοῦ Θεοῦ.

"Τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου, καὶ τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο"; Ἡσαΐου 40, 13. καὶ Ῥωμ. 1, 34. καὶ Α. Κορινθ. 2, 16.

Παγ-

Παγγνωσία τοῦ Θεοῦ.

" Ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν
" (τῶν ἀνθρώπων), ὁ συνιεὶς πάντα τὰ ἔρ-
" γα αὐτῶν ". Ψαλμ. 33, 15. Ἴδε καὶ τὸν
139. Ψαλμὸν ὅλον, οὗ ἡ ἀρχὴ " Κύριε ἐδο-
" κίμασάς με " κατ.

" Καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐ-
" τοῦ: πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα
" τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ". Ἑβρ. 4, 13.

" Μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν,
" καὶ γινώσκει πάντα ". Α. Ἰωάν. 3. 20.

Σοφία τοῦ Θεοῦ.

" Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε!
" πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας ". Ψαλμ. 104,
24.

" Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως
" Θεοῦ "! κατ. Ῥωμ. 11, 33.

" Ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ σύνεσις (τὸ Ἑβραϊκὸν:
" δύναμις) αὐτοῦ ἐστι ". Δανιὴλ 2, 20.

Ἐλέ-

Ἐλευθερία τοῦ Θεοῦ.

"Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ· πάντα ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησε". Ψαλμ. 115, 3.

Ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ.

"Κύριος ὁ Θεὸς οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός". Ἐξόδ. 34, 6.

"Οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰμὴ εἷς ὁ Θεός". Λυκ. 8, 19.

Δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ.

"Θεὸς πιστὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία· δίκαιος, καὶ ὅσιος ὁ Κύριος". Δευτερονομ. 32, 4.

"Δίκαιος Κύριος, καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησε· εὐθύτητας εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ". Ψαλμ. 11, 7.

Ἁγιό-

Ἁγιότης τοῦ Θεοῦ.

"Ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν". Λεβιτικ. 11, 44. καὶ ἀλλαχοῦ.

"Ἅγιος Ἅγιος Ἅγιος Κύριος Σαβαώθ". Ἡσαΐου 6, 3. Ἴδε καὶ Α. Πέτρ. 1, 15.

Παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ.

"Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι· ἀδυνατεῖ δέ "σοι οὐδέν". Ἰὼβ 42, 2.

Παμβασιλεία τοῦ Θεοῦ.

"Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώ- "νων, καὶ ἡ δεσποτεία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ "γενεᾷ". Ψαλμ. 145, 13.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ Δημιουργίας καὶ προνοίας.

§. 6.

Ε. Διὰ τί ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον ἐκ τοῦ μὴ ὄντος;

Α. Ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν Κόσμον, ὄχι διότι εἶχε καμμίαν χρείαν ἀπ' αὐτὸν· ἀλλὰ διότι ὅπως ἠθέλησε νὰ ποιήσῃ τὰ κτίσματα μέτοχα τῆς ἰδίας του ἀγαθότητος.

Ε. Ποῖον λέγεις Κόσμον; Αὐτ. (α)

Α. Κόσμον ὀνομάζω ὅλα ὁμοῦ τὰ κτίσματα.

Ε. Εἰς πόσα διαιροῦνται τὰ κτίσματα;

Α. Εἰς δύο· ἤγουν εἰς ὁρατὰ καὶ ἀόρατα.

Ε. Ποῖα λέγεις ὁρατά;

Α. Ὁ-

Α. Ὁρατὰ εἶναι, ὅσα βλέπομεν: οἷον ὁ Ἥλιος, τὰ ἄστρα, ἡ γῆ κτ.

5 Ε. Καὶ ποῖα λέγεις ἀόρατα;

Α. Ἀόρατα εἶναι ὅσα καταλαμβάνονται μὲ μόνον τὸν νοῦν: οἷον ἡ ψυχὴ ἡμῶν καὶ τὰ λοιπὰ κτίσματα.

§. 7.

6 Ε. Ποῖον ἀπὸ τὰ κτίσματα ἀπήλαυσε μάλιστα, τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ;

Α. Ὁ ἄνθρωπος: ὅς τις σωίζεται ἀπὸ σῶμα καὶ ψυχὴν, καὶ ἐκτίσθη κατ' εἰκόνα Θεοῦ.

7 Ε. Τί εἶναι τὸ κατ' εἰκόνα; Αὐτ. (α)

Α. Τὸ κατ' εἰκόνα σημαίνει ἐκείνην τὴν ὁμοιότητα, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν Θεόν.

8 Ε. Κατὰ τί εἶναι ὅμοιος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ;

Α. Καθὼς ὁ Θεὸς εἶναι λογικὸς, ἔτσι ἐσό-

ἐξόλισε καὶ τὸν ἄνθρωπον μὲ νοῦν καὶ λόγον· καθὼς εἶναι Ἅγιος, ὅπως ἔκτισε καὶ τὸν ἄνθρωπον Ἅγιον· καθὼς εἶναι Κύριος τῶν ἁπάντων, ὅπως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τὰ κτίσματα, ὅσα κρίσκονται εἰς τὴν γῆν.

9 Ε. Αὐτὴ τοῦ Θεοῦ ἡ εἰκὼν ἐκοινωνήθη εἰς τὸ σῶμα ἢ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου;

Α. Εἰς τὴν ψυχὴν βεβαιότατα: ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι Ἄϋλος καὶ Ἀσώματος.

§. 7.

10 Ε. Τί εἶναι ἡ ψυχή; Αὐτ. (β)

Α. Ἡ ψυχὴ εἶναι Ὄν διάφορον ἀπὸ τὸ σῶμα: τὸ ὁποῖον ἔχει δύναμιν νὰ γνωρίζῃ τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἄλλα πράγματα ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του.

11 Ε. Εἶναι λοιπὸν ἡ ψυχὴ ἄϋλος;

Α. Αὐτὴ εἶναι ἄϋλος, καὶ ἐπομένως ἀθανάτος, ἤγουν δὲν συμφθείρεται μὲ τὸ σῶμα.

§. 8.

12 Ε. Προνοεῖ ὁ Θεὸς διὰ τὸν Κόσμον, τὸν ὁποῖον ἔκτισεν;

Α. Χωρὶς ἀμφιβολίαν.

13 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ; Αὐτ. (α)

Α. Πρόνοια τοῦ Θεοῦ λέγεται ἡ δυνάμις ἐκείνη καὶ θέλησις τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς ὁποίας φυλάττει ὅλα τὰ κτίσματα εἰς τὴν ὕπαρξιν καὶ ἐνέργειάν των.

14 Ε. Εἰπέτο σαφέστερα.

Α. Χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ κανένα κτίσμα δὲν δύναται νὰ ζήσῃ μήτε μίαν μόνην στιγμὴν ἢ νὰ κάμῃ καμμίαν ἐνέργειαν.

15 Ε.

15 Ε. Ὅσα λοιπὸν συμβαίνουσιν εἰς τὸν Κόσμον, εἶναι ὅλα ἐκ Θεοῦ; Αὐτ. (β)

Α. Δὲν συμβαίνει τίποτε εἰς τὸν Κόσμον χωρὶς τὸ θέλησιν ἢ τὸ συγχώρησιν τοῦ Θεοῦ.

§. 9.

16 Ε. Εἶναι ἴση δι' ὅλα τὰ κτίσματα ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ;

Α. Ὁ Θεὸς προνοεῖ δι' ὅλα: ἔχει ὅμως μίαν ξαίρετον πρόνοιαν διὰ τὸν ἄνθρωπον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Δημιουργία.

"Εν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Γενέσ. 1, 1. Ἴδε καὶ Ψαλμ. 33, 6. 9. καὶ 102, 25. Πράξ. 4, 24. καὶ 17, 24. Ἑβρ. 11, 3.

Ἄὁρατα Κτίσματα.

Ὅτι ἐν αὐτῷ (τῷ Χριστῷ) ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξουσίαι. Κολασσ. 1, 16. Ἴδε καὶ Ψαλμ. 103, 20. καὶ 104, 4. καὶ Ἑβρ. 1, 14.

Σῶμα καὶ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσω-

πον

" πον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄν-
" θρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν ,,. Γενέσ. 2, 7.

Ἀθανασία ψυχῆς.

" Καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν, ὡς
" ἦν: καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Θεόν,
" ὡς ἔδωκεν αὐτό ,,. Ἐκκλησιας 12, 7.
" Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ ☧ ἀποκτεινόντων
" τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων
" ἀποκτεῖναι κτ. ,, Ματθ. 10, 28.

Εἰκὼν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον.

" Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ'
" εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν ,,. Γεν. 1, 27.
" Καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν
" κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιό-
" τητι τῆς ἀληθείας ,,. Ἐφεσ. 4, 24. " τὸν
" ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ
" κτίσαντος αὐτόν ,,. Κολασσ. 3, 10.

Πρόνοια τȣ̃ Θεȣ̃.

" Καί τοιγε ȣ̓κ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν,
" ἀγαθοποιῶν, ȣ̓ρανόθεν ὑμῖν ὑετȣ̀ς διδȣ̀ς
" κ̀ καιρȣ̀ς καρποφόρȣς, ἐμπιπλῶν τροφῆς κ̀
" εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν ". Πράξ.
14, 17.

" Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, κ̀ κινȣ́μεθα, κ̀
" ἐσμέν ". Αὐτ. 17, 28. Ἴδε καὶ Ψαλμ.
36, 6. 7. κ̀ τὸν 104. ὁλόκληρον.

Ἐξαίρετος Πρόνοια δ̀τὰ τὸν ἄνθρωπον.

" Ὑμῶν δὲ κ̀ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶ-
" σαι ἠριθμημέναι εἰσί. Μὴ ȣ̓ν φοβηθῆτε·
" πολλῶν στρȣθίων δ̀τὰ φέρετε ὑμεῖς ". Ματθ.
10, 30. 31. Ἴδε κ̀ 6, 26. 30. τȣ̃ αὐτȣ̃.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῆς Λατρείας τοῦ Θεοῦ.

§. 10.

1 Ε. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὄχι μόνον μᾶς ἔπλασεν ἐκ τοῦ μηδενὸς, ἀλλὰ καὶ προνοεῖ καθ' ἑκάστην δι' ἡμᾶς αὐτὸς ὁ Ἀπειροτέλειος Θεὸς: τί χρέος ἔχομεν πρὸς αὐτόν; Αὐτ. (α)

Α. Χρεωστοῦμεν νὰ τὸν λατρεύωμεν καὶ νὰ τὸν δοξολογῶμεν διὰ τὰς εὐεργεσίας ὅλας, ὅσας ἔδειξε καὶ δεικνύει καθ' ἡμέραν εἰς ἡμᾶς.

2 Ε. Τί εἶναι ἡ Λατρεία τοῦ Θεοῦ; Αὐτ. (β)

Α. Ἡ Λατρεία τοῦ Θεοῦ εἶναι μία ὁμολογία τῆς ἡμετέρας ὑποταγῆς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

§. 11.

3 Ε. Ποσαχῶς γίνεται ἡ Λαξεία τοῦ Θεοῦ;

Α. Ἡ Λαξεία τοῦ Θεοῦ εἶναι διπλῆ: ἤγουν ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ.

4 Ε. Ποίαν ὀνομάζεις ἐσωτερικήν; Αὐτ. (β)

Α. Ἐσωτερικὴ Λαξεία εἶναι τὸ νὰ ἀγαπῶμεν καὶ νὰ φοβώμεθα τὸν Θεὸν· νὰ τὸν λχαριςῶμεν διὰ τὰς λεργεσίας του· νὰ ὁμολογῶμεν τὴν ἡμετέραν ἀθένειαν, καὶ νὰ ζητῶμεν τὴν βοήθειάν του.

[5 Ε. Καὶ ποία εἶναι ἡ ἐξωτερική; Αὐτ. (γ)

Α. Ἐξωτερικὴ Λαξεία εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία γίνεται μὲ ἐξωτερικὰ σημεῖα τοῦ σώματος: καθὼς εἶναι ἡ ἔως ἐδάφους προσκύνησις, ἡ προσλχή, ἡ ὁμολογία τῶν ἡμετέρων ἁμαρτιῶν μὲ στεναγμοὺς καὶ δάκρυα, ἡ λχαριςία μετὰ χαρᾶς,

χαρᾶς, τὸ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὰς Ναὺς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Ε. Ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν Λατρείαν, ὅταν δὲν ἔχῃ καὶ τὴν ἐσωτερικήν; Αὐτ. (α)

Α. Ὄχι μόνον δὲν ὠφελεῖται τίποτε, ἀλλὰ καὶ βλάπτεται περισσὰ: διότι ἡ ἐξωτερικὴ Λατρεία χωρὶς τῆς ἐσωτερικῆς εἶναι μία βδελυρὰ ὑπόκρισις ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

§. 12.

Ε. Ἀπολαμβάνουσι καμμίαν ἀμοιβὴν, ὅσοι λατρεύουσι τὸν Θεόν;

Α. Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι Δικαιότατος: ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴν ἀνταμείψῃ ἐκείνους, ὅσοι τὸν λατρεύουσιν ἀνυποκρίτως.

§. 1

§. 13.

§ Ε. Διὰ τί λοιπὸν βλέπομεν πολλάκις τὰς ἀσεβεῖς καὶ δικαίους ἀνθρώπους διωγμένους καὶ δυστυχεῖς εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον· καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰς ἀσεβεῖς εἰς εἰρήνην καὶ εὐτυχίαν;

Α. Ἀπὸ τοῦτο συμπεραίνεται ἀναγκαίως, ὅτι μετὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν εἶναι μία ἄλλη αἰώνιος· εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς θέλει ἀνταμείψῃ τὸν καθ' ἕνα κατὰ τὰ ἔργα του.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Λατρεία τῷ Θεῷ.

"Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων
"ὧν ἀνταπέδωκέ μοι". Ψαλμ. 116, 12.
Ἴδε καὶ Ματθ. 4, 10.

Λατρεία ἐσωτερική.

"Πνεῦμα ὁ Θεὸς: καὶ τοὺς προσκυνοῦντας
"αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυ-
"νεῖν". Ἰωαν. 4, 24.

Λατρεία ἐξωτερική.

"Εὐφραίνου ἐπὶ τοῖς ἐρπετοῖσι μου: εἰς οἶ-
"κον Κυρίου πορευσόμεθα". Ψαλμ. 122, 1.
"Μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν
"ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν". Ἑβρ. 10,
25.

Λα-

Λατρεία ἐξωτερική χωρὶς τῆς ἐσωτερικῆς.

"Τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ εἶπεν ὁ Θεός: ἵνα τί "σὺ διηγῇ τὰ δικαιώματά μου, καὶ ἀναλαμβά- "νεις τὴν διαθήκην μου διὰ στόματός σου". Ψαλμ. 50, 16.

"Τοῖς χείλεσί με τιμᾷ (ὁ Λαὸς οὗτος): ἡ "δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ". Ματθ. 15, 8.

Ἀμοιβὴ τῆς Θείας Λατρείας.

"Τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω· καὶ ὁ ἐξουθε- "νῶν με ἀτιμωθήσεται". Α. Βασιλ. 2, 30.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῆς κοινῆς διαφθορᾶς τῶν ἀνθρώπων.

§. 14.

1. Ε. Δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαξεύσῃ τὸν Θεὸν ἐξ ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεως;

Α. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τόσον διεφθαρμένος, ὥστε ὄχι μόνον δὲν δύναται νὰ λαξεύσῃ τὸν Θεὸν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας φαίνεται ἀπάθαρτος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὡς καθημερινὸς παραβάτης τοῦ νόμου του.

2 Ε. Πόθεν ἔχεις νὰ δείξῃς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι διεφθαρμένος; Αὐτ. (α)

Α. Πρῶτον ἀπ' αὐτὰ τὰ συγγράμματα τῆς Ἐθνικῶν: εἰς τὰ ὁποῖα οἱ Συγγρα-

γραφεῖς κατηγορῶσι τὰς ἀνθρώπους διὰ διαφόρους καιρίας. Δεύτερον ἀπὸ τὴν Εἰδωλολατρείαν: εἰς τὴν ὁποίαν ἔπεσεν ὅλος χεδὸν ὁ Κόσμος, λατρεύοντες ὡς Θεοὺς τὰ κτίσματα.

3 Ε. Ἔχεις καὶ τρίτην ἀπόδειξιν περὶ αὐτοῦ;

Α. Τὸν πόλεμον, τὸν ὁποῖον αἰσθανόμεθα σὲ ὅλους ἡμᾶς, καὶ ὁ ὁποῖος μᾶς ἀναγκάζει νὰ πράττωμεν τὸ κακόν· μὲ ὅλον ὅ,τι τὸ γνωρίζομεν ὅτι εἶναι κακόν.

§. 15.

4 Ε. Καὶ λοιπὸν, καθὼς λέγεις, ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πλέον, καθὼς ἦτον, ὅταν ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Θεόν;

Α. Ὄχι βέβαια: διότι ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἰδίαν, ἦγουν ἐστολισμένον μὲ τὰ χαρίσματα τῆς ἁγιότητος

τητος κὴ τῆς σοφίας· τὰ ὁποῖα δεν φαίνονται σήμερον εἰς τὸν ἄνθρωπον.

5 Ε. Ποῖον εἶναι τὸ αἴτιον τῆς τοσαύτης ἀφθορᾶς τῶν ἀνθρώπων;

Α. Θέλει τὸ ἐξεπάσωμεν μετέπειτα. Μέρ. Β. Τμῆμ. ς'. Ἐρωταπόκρ. 7 — 11.

§. 16.

6 Ε. Καὶ ἐπειδὴ ἔφθασεν εἰς τόσλω κακίαν ὁ ἄνθρωπος, τί ἔπρεπε νὰ προσμένῃ;

Α. Τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ.

§. 17.

7 Ε. Τί χρεωστεῖ νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν Θείαν ὀργήν;

Α. Χρεωστεῖ νὰ ζητήσῃ καινέα μέσον νὰ φιλιωθῇ μὲ τὸν Θεόν.

§. 18.

§. 18.

8 Ε. Ἦτον δυνατὸς ὁ ἄνθρωπος νὰ εὕρῃ αὐτὸ τὸ μέσον;

Α. Ὄχι βέβαια.

9 Ε. Διὰ τί;

Α. Διότι τὸ μέσον, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἐπινοήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἔπρεπε νὰ εἶναι, ἢ ἡ πλήρωσις τοῦ Νόμου, ἢ ἡ μετάνοια: τὰ ὁποῖα εἶναι ἀνίσχυρα καὶ τὰ δύο, ἐν ὅσῳ δὲν εἶναι πεφωτισμένος ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὴν χάριν.

10 Διὰ τί εἶναι ἀνίσχυρος ἡ πλήρωσις τοῦ Νόμου;

Α. Ἤθελε ἦτον ἀρκετὴ ἡ πλήρωσις τοῦ Νόμου, ἂν ἐμένομεν πάντοτε σταθεροὶ εἰς τὸ ἀγαθόν: ἀλλ' ἐπειδὴ καθένας δὲν δύσκεται, ὅστις δὲν ἡμάρτησε ποτέ, ἕπεται ὅτι αὐτὸ εἶναι μέσον ἀδύνατον διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον.

11 Ε.

11 Ε. Διὰ τί δὲν εἶναι κἂν ἡ μετάνοια ἀρκετὸν μέσον;

Α. Διότι ἡ μετάνοια πρέπει νὰ ἦναι ἀληθινὴ, καὶ ἡνωμένη μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ ἀφήσῃ τις τὸ κακὸν: τοιαύτην ὅμως μετάνοιαν δὲν δύναται νὰ κάμῃ ὁ διεφθαρμένος ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας ἄνθρωπος.

12 Ε. Καὶ τί συμπεραίνεις ἐκ τούτου;

Α. Ἐκ τούτου φαίνεται πόσον εἶναι ἀναγκαία ἡ Εὐαγγελικὴ Πίστις εἰς τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀσθένειαν του καὶ νὰ ζητήσῃ ἰατρὸν· ὅς τις εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Διαφθορὰ ἀνθρώπων.

"Ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ". Γενέσ. 6, 11.

"Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἰδεῖν, εἰ ἔστι συνιὼν, ἢ ἐκζητῶν τὸν Θεόν. Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν· οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός". Ψαλμ. 14, 2 3. Ἴδε καὶ Γ. Βασιλ. 8, 46. Ψαλμ. 51, 5. 143, 2. Παροιμ. 24, 16. Ἡσαΐα 64, 6. Ῥωμ. 3, 9 --- 19. 23. καὶ 7. 23. Α. Ἰωαν. 1, 8.

Οἱ ἀν-

Οἱ ἄνθρωποι ὑποκείμενοι εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ.

"Καὶ ἤμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ "λοιποί" Ἐφεσ. 2, 3. Ἴδε καὶ Ῥωμ. 2, 9. καὶ Δευτερονομ. 27, 26.

Ἡ πλήρωσις τοῦ Νόμου μέσον ἀνίσχυρον εἰς τὸ νὰ φιλιωθῶμεν μὲ τὸν Θεόν.

"Διότι ἐξ ἔργων Νόμου οὐ δικαιωθήσεται "πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ". Ῥωμ. 3, 20. "Ἴδε καὶ Γαλάτ. 3, 10. 11.

Ὡσαύτως ἀνίσχυρος καὶ ἡ μετάνοια:

"Ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ "τὴν ἁμαρτίαν". Ῥωμ. 7, 14. Ὄντες δὲ πεπραμένοι δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐξ ἰδίας δυνάμεως: Ἴδε Ῥωμ. 6, 18 — 22.

Ἀναγκαιότης τῆς Εὐαγγελικῆς Πίστεως.

"Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε". Ἰωαν. 8, 36. Ἴδε καὶ Γαλάτ. 2, 16. καὶ Ἡσαΐου 1, 9.

Τέλος τοῦ Πρώτου Μέρους.

ΣΤΟΝ-

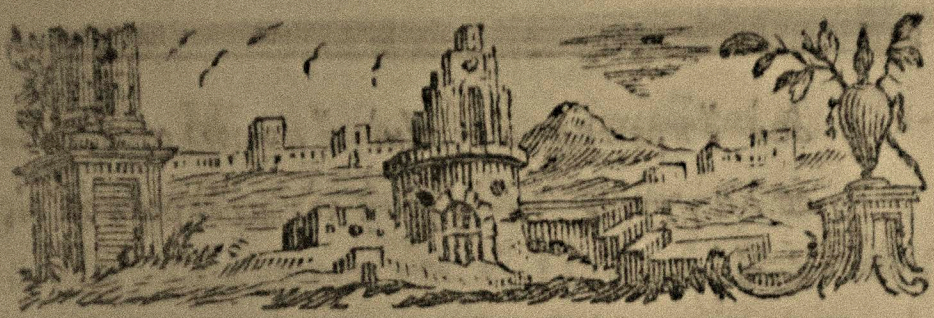

ΣΥΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Πίστεως.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

§. 1.

1 Ε. Ἐπειδὴ δὲν ἦτον ἱκανὸς ὁ ἄν-
θρωπος νὰ εὕρῃ τὸ μέ-
σον πῶς νὰ φιλιωθῇ μὲ τὸν
Θεὸν· τί συνέβη ἐκ τούτου;

Α. Τὸ ἐφανέρωσεν αὐτὸς ὁ Θεὸς· διότι

δεν ἔπρεπεν εἰς τὴν ἄπειρον αὐτῆς δι-
καιοσύνην νὰ ἀφήσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς
ἀπόγνωσιν.

2 Ε. Πῶς ὀνομάζεται αὐτὴ ἡ Οἰκονομία
τοῦ Θεοῦ;

Α. Ἀποκάλυψις.

3 Ε. Καὶ πῦ δείσκεται;

Α. Εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

4 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ Ἁγία Γρα-
φή;

Α. Ἁγίαν Γραφὴν ὀνομάζομεν τὰ συγ-
γράμματα τῶν Προφητῶν καὶ τῶν Ἀ-
ποστόλων, τὰς ὁποίας ἔκλεξεν ὁ Θεὸς
διὰ νὰ φανερώσωσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους
αὐτὸ τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἡμετέρας
διαλλαγῆς μὲ τὸν Θεόν.

§. 2.

5 Ε. Εἰς πόσα διαιρεῖται ἡ Ἁγία Γρα-
φή;

Α. Ἡ

Α. Η Αγία Γραφή διαιρείται εἰς Παλαιάν καὶ Νέαν Διαθήκην.

6 Ε. Τί περιέχει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη;

Α. Η παλαιὰ Διαθήκη περιέχει τὸν Νόμον, τὰς Προφητείας, καὶ τὰς Τύπους τῆς Εὐαγγελικῆς χάριτος.

7 Ε. Τί περιέχει ἡ Νέα;

Α. Η Νέα Διαθήκη περιέχει τὴν πλήρωσιν τῶν Προφητειῶν καὶ τῶν Τύπων: καὶ κηρύττει τὴν μεγάλην τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνίαν τὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

8 Ε. Τίνος λόγια εἶναι ἡ Αγία Γραφή;

Α. Τοῦ Αγίου Πνεύματος· τὸ ὁποῖον μετεχειρίσθη τοὺς Προφήτας καὶ Αποστόλους ὡς ὄργανα.

9 Ε. Πόθεν ἔχεις τὰ δείξῃς, ὅτι ἡ Αγία Γραφὴ εἶναι λόγος Θεοῦ; Αὐτ. (β)

Α. Πρώτη ἀπόδειξις εἶναι ἡ πλήρωσις τῶν Προφητειῶν, αἱ ὁποῖαι περιέχον-

ται εἰς τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην.

10 Ε. Ποία εἶναι ἡ δευτέρα ἀπόδειξις;

Α. Ἡ ἁγιότης τῶν Δογμάτων καὶ τῶν Ἐντολῶν: διότι ὅσα θέλει ὁ Θεὸς νὰ πιστεύωμεν καὶ νὰ πράττωμεν εἶναι ὅλα ἅγια.

11 Ε. Ποία εἶναι ἡ τρίτη ἀπόδειξις;

Α. Ἡ θαυμαστὴ δύναμις τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος: τὸ ὁποῖον ἐξεπλώθη εἰς τὸν Κόσμον ἀπὸ ἀνθρώπους πτωχοὺς καὶ ἀδυνάτους τοὺς Ἀποστόλους, διωγμένους ἀπὸ Βασιλεῖς δυνατούς.

§. 3.

12 Ε. Ποία εἶναι ἡ καθ' αὐτὸ ὑπόθεσις τῆς Ἁγίας Γραφῆς;

Α. Ἡ καθ' αὐτὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὑπόθεσις εἶναι αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

13 Ε.

13 Ε. Τίς Παλαιᾶς ὅμως Διαθήκης ἡ ὑπόθεσις δεν φαίνεται νὰ ἦναι ἄλλη;

Α. Ὄχι: διότι ἡ Παλαιὰ Διαθήκη δεν εἶναι πάρεξ προετοιμασία τῆς Νέας: καὶ ὅσα ἡ Παλαιὰ περιέχει, ἀναφέρονται εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Αὐτ (α)

14 Ε. Ὥστε ἡ Χριστιανικὴ Πίστις ἔχει τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην; Αὐτ. (β) (γ)

Α. Μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τοῦ Κόσμου.

15 Ε. Τίνι τρόπῳ;

Α. Ἀφ' οὗ παρήκουσε τοῦ Θεοῦ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος (καθὼς θέλει ἰδοῦμεν μετ' ὀλίγον), ἐθὺς ὑπεχρέωθη εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς τὴν ἀπολαγχνίαν καὶ χάριν του.

16 Ε. Πῶς ἀρίσκεται αὐτὴ ἡ ὑπόχεσις;

Α. Εἰς ἐκεῖνα τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν ὄφιν: ὅτι τὸ σπέρμα τῆς γυναικὸς (τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ Χρι-

ὁ Χριστὸς) ἔμελλε νὰ σωξίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεως, ἤγουν τοῦ Διαβόλου.

17 Ε. Καὶ τί ἐσήμαινε τοῦτο;

Α. Τοῦτο ἐσήμαινε τὴν νίκην, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ Χριστὸς κ' τοῦ Διαβόλου, ἐλευθερώσας τοῦ ἀνθρώπων τὸ γένος ἀπὸ τὰς χεῖρας του.

18 Ε. Εἰς τί ἦσαν χρήσιμοι αἱ Προφητεῖαι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης; Αὐτ. (δ)

Α. Διὰ νὰ φανῇ σαφεστέρα ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου, ηὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ προφητευθῇ ἡ Χριστιανικὴ πίστις πρὸ χρόνων πολλῶν ἀπὸ διαφόρους Προφήτας.

19 Ε. Ποῖοι εἶναι οἱ Τύποι; Αὐτ. (ε)

Α. Τύποι λέγονται αἱ θυσίαι, κ' ἄλλα ἔθιμα τοῦ Ἰουδαίων: τὰ ὁποῖα προεικόνιζον τὴν Εὐαγγελικὴν χάριν.

20 Ε. Εἰς τί ἦτον χρήσιμος ὁ νόμος; Αὐτ. (ζ)

Α. Ο'

Α. Ὁ Νόμος ἐδόθη διὰ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ νὰ δεχθῶσι τὴν Χριστιανικὴν πίστιν.

21 Ε. Καὶ ποῖος ἐκήρυξε τὴν Χριστιανικὴν πίστιν; Αὐτ. (η)

Α. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔστειλε τοὺς ἰδίους Ἀποστόλους νὰ τὴν κηρύξωσιν εἰς ὅλην τὴν Κτίσιν, ἤγουν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Θειότης τῆς Γραφῆς.

"Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία· ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ Ἅγιοι ἄνθρωποι". Β. Πέτρ. 1, 21. Ἴδε καὶ Ῥωμ. 16, 26. καὶ Β. Τιμοθ. 3, 16.

Ἑνότης τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης.

"Ὃν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ Νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται, εὑρήκαμεν Ἰησοῦν". Ἰωάν. 1, 46.

"Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ (τῷ Χριστῷ) τὸ ναὶ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν". Β. Κορινθ. 1, 20.

Η' Χρι-

Η' Χριστιανική Πίστις ἀπὸ Καταβολῆς Κόσμου.

"Τῷ Ἀρνίῳ ἐσφαγμένου ἀπὸ Καταβολῆς Κόσμου". Ἀποκαλύψ. 13, 8. Ἴδε καὶ Γενέσ. 3, 15. καὶ Α. Κορινθ. 2, 7.

Ὠφέλεια τοῦ Νόμου.

"Ὥστε ὁ Νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν". Γαλάτ. 3, 24. Ἴδε καὶ Ἑβρ. 7, 19.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῆς Ἐκκλησίας.

§. 4.

1 Ε. Ποίαν ὀνομάζεις Ἐκκλησίαν;

Α. Ἐκκλησία λέγεται ἡ Σωάθροισις ὅλων ἐκείνων, ὅσοι ἔχυσι πίστιν ἀληθῆ καὶ ζῶσαν εἰς τὸν Χριστόν.

§. 5.

2. Ε. Πόσας περιόδους ἔχει ἡ Ἐκκλησία;

Α. Τρεῖς.

3 Ε. Ποία εἶναι ἡ πρώτη τῆς Ἐκκλησίας περίοδος; Αὐτ. (α)

Α. Ἡ πρώτη τῆς Ἐκκλησίας περίοδος ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἕως τοῦ Μωϋσέως.

4 Ε.

4 Ε. Πῶς ἐκυβερνᾶτο εἰς αὐτὴν τὴν περίοδον ἡ Ἐκκλησία;

Α. Ὁ Θεὸς ἐκυβέρνα τὴν Ἐκκλησίαν εἰς αὐτὴν τὴν περίοδον μὲ τὰς ζώσης φωνῆς ἀποκαλύψεις· τὰς ὁποίας ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀβὰμ, καὶ εἰς τοὺς Ἀπογόνους του.

5 Ε. Ποία εἶναι ἡ δευτέρα τῆς Ἐκκλησίας περίοδος; Αὐτ. (β)

Α. Ἡ δευτέρα εἶναι ἀπὸ Μωϋσέως ἕως Χριστοῦ.

6 Ε. Πῶς ἐκυβερνᾶτο εἰς τὴν δευτέραν περίοδον ἡ Ἐκκλησία;

Α. Μὲ τὸν γραπτὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Μωϋσῆν, καὶ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν Προφητῶν.

7 Ε. Ποία εἶναι ἡ τρίτη περίοδος τῆς Ἐκκλησίας; Αὐτ. (γ)

Α. Ἡ τρίτη εἶναι ἀπὸ Χριστοῦ μέχρι τῆς σήμερον· καὶ θέλει μείνῃ μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

8 Ε.

8 Ε. Πῶς κυβερνᾶται εἰς τὴν παροῦσαν περίοδον ἡ Ἐκκλησία;

Α. Μὲ τὸ Εὐαγγέλιον.

§. 6.

9 Ε. Ἔλαβε διωγμὸς ἡ Ἐκκλησία ἀφ' οὗ ἐθεμελιώθη μέχρι τῆς σήμερον;

Αὐτ. (α)

Α. Ἡ Ἐκκλησία ἐδιώχθη πάντοτε. Ὁ πρῶτος αὐτῆς διώκτης ἐστάθη ὁ Κάϊν, φονεύσας τὸν ἀδελφόν του: καὶ τὸν Κάϊν ἐμιμήθησαν ἄλλοι πολλοί· καὶ μάλιστα οἱ Ἀπόγονοί του.

10 Ε. Τίνι τρόπῳ ἐπαίδευσεν ὁ Θεὸς αὐτὴν τὴν διώκτριαν;

Α. Τὴν ἔπνιξεν ὅλην εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Κατακλυσμοῦ: καὶ ἐφύλαξε μόνην τὴν Ἐκκλησίαν· ἡ ὁποία ἦτον ἡ Φαμιλία τοῦ Νῶε.

11 Ε.

11 Ε. Ποῖοι ἄλλοι ἐδίωξαν τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τὸν Κατακλυσμόν;

Α. Μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν ἐπεξίασε πάλιν ἡ κακία τῆς ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τῆς ἀπογόνων τοῦ Χάμ· οἱ ὁποῖοι ἐδίωξαν καὶ διαφόρους καιροὺς τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ.

12 Ε. Πότε συνέβησαν αὐτοὶ οἱ διωγμοί;

Α. Εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν τῆς Ἐκκλησίας περίοδον.

13 Ε. Ἐδιώχθη καὶ εἰς τὴν τρίτην αὐτῆς περίοδον ἡ Ἐκκλησία;

Α. Πρῶτος αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐδιώχθη ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους· οἱ ὁποῖοι τὸν ἐσταύρωσαν.

14 Ε. Ποῖοι ἄλλοι ἐδιώχθησαν μετὰ τὸν Χριστόν;

Α. Ἐδιώχθησαν οἱ Ἀπόστολοί του, καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοι Μάρτυρες: καὶ ἔχυσαν τὸ αἷμα αὐτῶν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ.

15 Ε. Πόσους διωγμοὺς ἀπαριθμεῖ ἡ Ἐκκλησία ἐις παύτῶν τὸν τρίτον αὐτῆς περίοδον;

Α. Πολλούς· οἱ μεγάλοι ὅμως διωγμοὶ εἶναι δέκα.

16 Ε. Πῶς ὀνομάζονται αὐτοὶ οἱ διῶκται τῆς Ἐκκλησίας;

Α. Ἐξωτερικοί.

17 Ε. Ἔχει καὶ ἐσωτερικοὺς διώκτας ἡ Ἐκκλησία;

Α. Ναὶ· πάντοτε εἶναι οἱ Αἱρετικοὶ, οἱ ὁποῖοι, ἀγκαλὰ Χριστιανοὶ ὄντες ἐπολέμησαν καὶ διαφόρους καιροὺς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ τὰς κακοδοξίας των.

18 Ε. Τίς ἦτον ὁ σκοπὸς αὐτῶν τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν τῆς Ἐκκλησίας διωκτῶν; Αὐτ. (β)

Α. Ὁ μόνος σκοπὸς αὐτῶν ἦτον τὸ νὰ ἐξολοθρεύσωσι τὴν ἀλήθειαν· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν, μήτε θέλει δυνηθῶσι τὰ τὸν ἐπιτύχωσι.

ΜΑΡ-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας.

"Καὶ πάντες (οἱ Πατέρες ἡμῶν) τὸ αὐτὸ "πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ "πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας· ἡ δὲ πέ-"τρα ἦν ὁ Χριστός". Α. Κορινθ. 10, 4. Ἴδε καὶ Ἑβρ. 11. ὅλον, καὶ 13, 8.

Ἐκκλησίας τρίτη περίοδος.

"Οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν". Ῥωμ. 6, 14.

Διωγμοὶ ἔξωτερικοί.

"Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ δι-"ψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολαφιζόμε-"θα, καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶμεν ἐργαζό-"μενοι ταῖς ἰδίαις χερσί· λοιδορούμενοι εὐ-"λογοῦμεν· διωκόμενοι ἀνεχόμεθα". καὶ τ.

Α. Κορινθ. 4, 11 --- 13. Ἴδε καὶ Ῥωμ. 8, 35 --- 37. καὶ ἀλλαχοῦ.

Διωγμοὶ ἐσωτερικοί.

"Νῦν Ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν" —— ἐξ "ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν κτ. Α. Ἰωαν. 2, 18. 19.

Διαμονὴ τῆς Ἐκκλησίας.

"Πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς". Ματθ. 16, 18.

"Δεῖ γὰρ αὐτὸν (τὸν Χριστὸν) βασιλεύειν "ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ "τοὺς πόδας αὐτοῦ". Α. Κορινθ. 15, 25.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῦ Συμβόλυ τῆς Πίςεως.

§. 7.

1 Ε. Τί' εἶναι τὸ Σύμβολον τῆς Πίςεως;

Α. Τὸ Σύμβολον εἶναι μία συνόψις ὅλων τῶν ἀληθειῶν, ὅσαι εἶναι ἀναγκαῖαι πρὸς σωτηρίαν, καὶ πιςεύονται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

§. 8.

2 Ε. Ἠξεύρεις νὰ εἰπῇς το Σύμβολον τῆς Πίςεως;

Α. "1. Πιςεύω εἰς ἕνα Θεὸν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων".

" 2. Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χρι-
" στὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ,
" τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ
" πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτὸς,
" Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεν-
" νηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ
" Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

" 3. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ
" διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελ-
" θόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκω-
" θέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μα-
" ρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐνανθρωπή-
" σαντα.

" 4. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ
" Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ τα-
" φέντα.

" 5. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
" κατὰ τὰς Γραφάς.

" 6. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς Οὐρανοὺς,
" καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πα-
" τρός.

7. Καὶ

„ 7. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δό-
" ξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· οὗ τῆς Βα-
" σιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

" 8. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ
" Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς
" ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ
" συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον,
" τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.

" 9. Εἰς μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν,
" καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

" 10. Ὁμολογῶ ἓν Βάπτισμα εἰς
" ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

" 11. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.

" 12. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.
" Ἀμήν „.

§. 9.

3 Ε. Διὰ τί ἄρχεται ἀπὸ τῆς πίστιν
τὸ Σύμβολον; Αὐτ. (α)

Α. Διότι μόνη ἡ πίστις διδάσκει τὸν ἄν-

θρωπον τίνι ζόπῳ δυνάται νὰ φιλιαθῇ μὲ τὸν Θεόν.

4 Ε. Τί εἶναι ἡ πίστις; Αὐτ. (β)

Α. Πίστις λέγεται ἡ πληροφορία ὅτι· ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μόνος Λυτρωτὴς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους: ἡ ὁποία μᾶς παρακινεῖ νὰ θέσωμεν ὅλην τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἡμῶν εἰς αὐτόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΜΑΡ-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Πίστις.

"Ημεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, "ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ". Γαλάτ. 2, 16.

"Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι". Ἑβρ. 11, 6. Ἴδε καὶ Μάρκ. 16, 16. καὶ Ῥωμ. 3, 22. καὶ ἀλλαχοῦ.

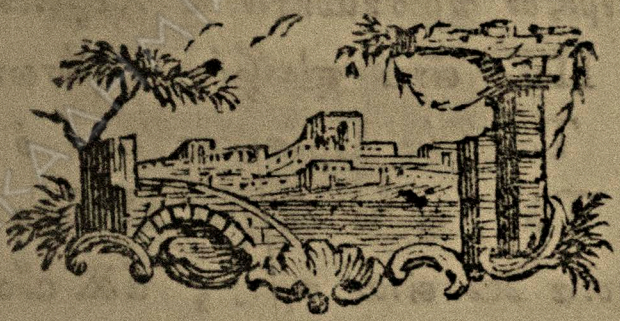

ΤΜΗΜΑ-

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ Θεοῦ καὶ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως.

§. 10.

1 Ε. Τί μᾶς διδάσκει τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως;

Α. Ὅτι εἶναι εἷς Θεὸς εἰς τρία πρόσωπα; τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λατρεύωνται καὶ νὰ προσκυνῶνται μὲ τὴν αὐτὴν ἀμέριστον προσκύνησιν καὶ λατρείαν.

2 Ε. Ποῖα εἶναι τὰ ἅγια Πρόσωπα;

Α. Τὰ ἅγια Πρόσωπα εἶναι ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα: τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι τρεῖς, ἀλλ' ἕνας μόνος Θεὸς κατ' οὐσίαν.

3 Ε. Πόθεν γεννᾶται ὁ Υἱός;

Α. Ὁ Υἱὸς γεννᾶται ἐξ αἰῶνος ἐκ τοῦ Πατρός.

4 Ε.

4 Ε. Πόθεν ἐκπορεύεται τὸ Ἅγιον Πνεῦμα;

Α. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐκπορεύεται καὶ αὐτὸ ἐξ ἀϊδίου ἐκ τοῦ Πατρός.

5 Ε. Ποῖαι εἶναι τοῦ Θεοῦ αἱ ἰδιότητες;

Α. Περὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ Θεοῦ ἐλαλήσαμεν εἰς τὸ πρῶτον Μέρος, Τμῆμ. Α. Ἐρωταποκρ. 11.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Τειάς.

" Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ
" ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
" Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύμα-
" τος ". Ματθ. 28, 19.

" Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ
" πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦ-
" μα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκ-
" πορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ ".
Ἰωαν. 16, 26.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ Δημιουργίας καὶ Προνοίας.

§. 11.

1 Ε. Τί' ἄλλο μᾶς διδάσκει τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως;

Α. Ὅτι ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν Κόσμον, καὶ ὅσα ὑπάρχουσιν εἰς τὸν Κόσμον ὁρατὰ καὶ ἀόρατα.

2 Ε. Ποῖα λέγεις ὁρατά;

Α. Περὶ τῶν ὁρατῶν ἐλαλήσαμεν εἰς τὸ πρῶτον Μέρος, Τμῆμ. Β. Ἐρωταπόκρ. 4.

3 Ε. Ποῖα εἶναι τὰ ἀόρατα;

Α. Εἶναι ἡ Ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οἱ Ἄγγελοι.

4 Ε. Πόσα εἴδη Ἀγγέλων εἶναι;

Α. Δύο: ἀγαθοὶ καὶ πονηροί.

5 Ε.

5 Ε. Ποῖοι εἶναι οἱ ἀγαθοὶ Ἄγγελοι;

Α. Οἱ ἀγαθοὶ Ἄγγελοι εἶναι Πνεύματα, τὰ ὁποῖα βλέπουσι διὰ παντὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ, καὶ στέλλονται παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰς διακονίαν.

6 Ε. Διατί ἔκτισεν ὁ Θεὸς καὶ τοὺς πονηροὺς Ἀγγέλους, ἤγουν τοὺς Δαίμονας;

Α. Ὁ Θεὸς τοὺς ἔκτισε καὶ αὐτοὺς ἀγαθούς: ἀλλ' αὐτοὶ ἐξ ἰδίας κακῆς προαιρέσεως ἀπώλεσαν τὴν ἁγιότητα, ἐκρινήθησαν διὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν δαιμονεστάτην εἰς τὴν ἀθλιεστάτην κατάστασιν.

§. 12. 13.

7 Ε. Προνοεῖ ὁ Θεὸς διὰ τὸν Κόσμον, τὸν ὁποῖον ἔκτισεν;

Α. Βεβαιότατα. Περὶ τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ ἐλαλήσαμεν εἰς τὸ πρῶτον Μέρος, Τμῆμ. Β'. Ἐρωτ. 12—16.

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Δημιουργία.

Ἴδε τὰς μαρτυρίας Μέρος Α. Τμῆμ. β'.

Ἄγγελοι.

"Οἱ Ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παν-
τὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου,
τοῦ ἐν οὐρανοῖς". Ματθ. 18, 10.

"Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύμα-
τα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς
μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;". Ἑβρ.
1, 14.

Δαίμονες.

"Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυ-
τῶν ἀρχὴν, ἀλλ' ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰ-
κητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσ-
μοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν".

Ἐπι-

Ἐπιστολ. Ἰούδ. στίχ. 6. Ἴδε καὶ Β. Πέτρ. 2, 4.

Πρόνοια.

Ἴδε τὰς Μαρτυρίας Μέρ. Α'. Τμῆμ. β'.

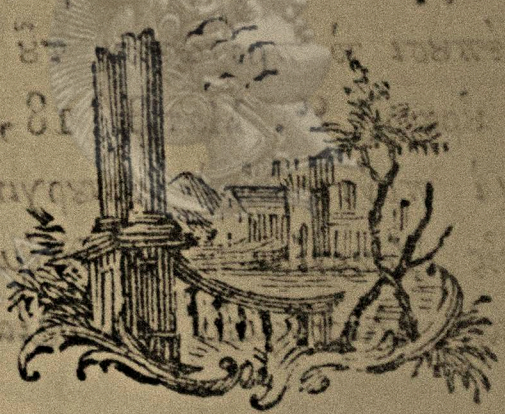

ΤΜΗΜΑ ς'.

Περὶ πλάσεως καὶ Πτώσεως ἀνθρώπου.

Ε. ΠΟΘεν ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον;

Α. Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον τὸ σῶμα ἀπὸ τὴν γῆν: ἔπειτα ἐφύσησεν εἰς αὐτὸ τὴν ψυχήν. Ἴδε Μέρ. Α. §. 7. (β) τῆς Μεγάλ. Κατηχήσεως.

§. 14.

Ε. Πῦ ἔθηκεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὸν ἔπλασεν; Αὐτ. (β)

Α. Ὁ Θεὸς τὸν ἔθηκεν εἰς τὸν Παράδεισον.

Ε. Τί ἦτον ὁ Παράδεισος;

Α. Ὁ Παράδεισος ἦτον τόπος ὡραιότατος

 κῆπος,

κῆπος εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκοντο διάφο-
ρα δένδρα.

4 Ε. Ἦσαν ὅλα αὐτὰ τὰ δένδρα εἰς τὴν
ἐξουσίαν τοῦ ἀνθρώπου;

Α. Ὅλα τὰ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεὸς
διὰ νὰ τρώγῃ τοὺς καρπούς των· πλὴν
"τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πο-
"νηρὸν", ἀπὸ τὸ ὁποῖον τὸν ἐπρόστα-
ξε νὰ μὴ φάγῃ μὲ ἀπειλὴν θανάτου.

§. 15.

5 Ἐφύλαξεν ὁ ἄνθρωπος τὴν προσταγὴν
αὐτὴν τοῦ Θεοῦ; Αὐτ. (α)

Α. Ὄχι. Εὖα ἡ γυνὴ τοῦ Ἀδὰμ, ὡς
ἀσθενεστέρα, ἀπατηθεῖσα ἀπὸ τὸν Διά-
βολον ἔφαγε πρώτη τὸν καρπὸν τοῦ ἀ-
πηγορευμένου δένδρου.

6 Ε. Τί ἔκαμεν ἔπειτα αὐτή;

Α. Ἔδωκε καὶ εἰς τὸν ἄνδρα της τὸν Ἀ-
δὰμ· ὁ ὁποῖος, ἀθετήσας τὴν προ-
σταγὴν

σαγλὼ τῦ Θεῦ, ἔφαγε καὶ αὐτὸς τὸν ἀπηγορδμενον καρπόν.

7 Ε. Τί σωέβη ἐκ τύτυ; Αὐτ. (β)

Α. Ὁ ἄνθρωπος κατωτήσεν εἰς ἐλεεινὼ κατάσασιν.

8 Ε. Τίνι ξόπῳ.

Α. Αἱ δυνάμεις τῦ νοός τυ ἠθενήσαν· ἡ ἁγιότης τῆς θελήσεώς τυ ἐμολυώθη· καὶ τὰ πάθη τὸν κατεκυείδσαν παντα-χόθεν.

9 Ε. Καὶ τί σωέβη ἐκ τύτυ;

Α. Τὰ πάθη ἔφερον τὺς ἀνθρώπυς εἰς πολλὰς κακίας· καὶ αἱ κακίαι ἐπροξένησαν διαφόρυς ἀθενείας· καὶ αἱ ἀθένειαι τὸν σωματικὸν θανατον, μὲ τὸν ὁποῖον ἦτον λυωμενος ὁ ψυχικὸς θάνατος· ἤγουν ὁ χωρεσμὸς ἀπὸ τῦ Θεῦ.

§. 16.

10 Ε. Διὰ τί λέγεις "τὺς ἀνθρώ-
"πους"; Αὐτ. (α)

Α. Διότι δεν ἔπαθε μόνος ὁ Ἀδὰμ
καὶ ἡ Εὔα αὐτὰς τὰς δυσυχίας: ἀλ-
λὰ καθὼς ἔγινεν ἡ ἁμαρτία κοινὴ
εἰς ὅλον τὸ ἀνθρώπων τὸ γένος, ὕ-
πως ἔγινε κοινὴ καὶ ἡ ποινὴ τῆς ἁμαρ-
τίας, ὁ θάνατος.

11 Ε. Ἔχεις κανένα παράδειγμα τῆς κοι-
νῆς αὐτῆς διαφθορᾶς τῶν ἀνθρώ-
πων; Αὐτ. (β)

Α. Πρῶτος μετὰ τὴν παράβασιν ὁ
Κάϊν, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀδὰμ, ἐφόνευσε τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἄβελ: καὶ μετέπειτα ἐ-
γεμίσθη ὅλη ἡ γῆ ἀπὸ κακίας, κατὰ
τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

§. 17. 18.

§. 17. 18.

12 Ε. Καὶ ἐπειδὴ ἔγινε κοινὴ ἡ φθορὰ, εἰς ποίαν κατάσασιν ἦσαν οἱ ἄνθρωποι;

Α. Οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ὅλοι ὑποκείμενοι εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ: μήτε ἠδύναντο νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἐξ οἰκείας δυνάμεως, αὐτὴ ἡ ἄπειρος τοῦ Θεοῦ σοφία δὲν ἤθελεν εὕρῃ τὸ μέσον νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ.

13 Ε. Τί μέσον ἔπρεπε νὰ ἦναι αὐτό;

Α. Ἔπρεπε νὰ εἶναι τοιοῦτον μέσον, ὥστε νὰ συμφωνήσῃ τὴν ἄπειρον δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ἄπειρον αὐτοῦ δικαιοσύνην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Πλάσις Ἀνθρώπου.

Ἰ'δε τὰς Μαρτυρίας Μέρ. πρῶτον Τμῆμ. Β.

Παράδεισος.

"Καὶ ἐφύτευσεν ὁ Θεὸς Παράδεισον ἐ"ν Ἐδὲμ κατ' Ἀνατολάς· καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄν"θρωπον, ὃν ἔπλασε". Γενέσ. 2, 8.

Ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ.

"Καὶ ἐνετείλατο Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἀ"δὰμ, λέγων: ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ "Παραδείσῳ βρώσει φαγῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου "τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, οὐ φάγεσθε "ἀπ' αὐτοῦ· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐ"τοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε". Αὐτ. στίχ. 16. 17.

Παράβασις τῆς ἐντολῆς.

"Καὶ λαβοῦσα (ἡ Γυνὴ) ἀπὸ τοῦ καρποῦ
"αὐτοῦ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς
"μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον". Αὐτ. 3, 6.

Κοινὴ διαφθορὰ τῶν ἀνθρώπων.

"Δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν
"Κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ
"θάνατος: καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ
"θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον".
Ρωμ. 5, 12. Ἴδε καὶ τὰς λοιπὰς μαρτυρίας
Μέρ. πρώτου Τμῆμ. Δ'.

ΤΜΗΜΑ Ζ.

Περὶ τῆς ἀνθρωπήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, περὶ τῶν ὀνομάτων καὶ ἀξιῶν αὐτοῦ.

§. 19.

1 Ε. ΤΙ' μᾶς διδάσκει πρὸς τύποις τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως; (β)

Α. Ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱὸν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν διὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ: τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνατο νὰ κάμῃ μήτε Ἄγγελος, μήτε Ἄνθρωπος.

§. 20.

2 Ε. Τίνι τρόπῳ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσυμφώνησε τὴν ἄπειρον δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ἄπειρον ἀγαπλαγχνίαν του;

Α. Αὐ-

Α. Αὐτὸς, ὑπάρχων ἀληθὴς καὶ τέλειος Θεὸς, ἐσαρκώθη ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου· καὶ ἔγινεν ἀληθὴς καὶ τέλειος ἄνθρωπος.

3 Διὰ τί; Αὐτ. (α)

Α. Διὰ νὰ πάθῃ καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ὅσα ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὴν παράβασίν του· καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τελειοτέρως τὸν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην.

4 Ε. Διὰ τί εἶπας, ὅτι ἐσαρκώθη ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου;

Α. Διότι ἡ σύλληψις τῆς Μακαρίας Παρθένου δὲν ἦτον φυσικὴ σύλληψις καθὼς τῶν λοιπῶν γυναικῶν: ἀλλ' ἔγινεν ἀχράντως διὰ τῆς παντοδυνάμου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐνεργείας· καθὼς εἶχε τὸ εἰπῇ πρὸς τὴν Παρθένον ὁ Ἄγγελος, καὶ καθὼς εἶχε τὸ προκηρύξῃ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας.

5 Ε.

5 Ε. Διὰ τί ὠνομάσθη Χριστὸς ἢ Μεσσίας; Αὐτ. (β)

Α. Αὐτὰ τὰ δύο ὀνόματα σημαίνουσιν "ἠλειμμένον" ἤγουν "κεχρισμένον". εἰς δὲ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ἐχρίοντο μὲ ἔλαιον οἱ Βασιλεῖς, οἱ Ἱερεῖς, καὶ οἱ Προφῆται· καὶ ἐπειδὴ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν εἶχε καὶ τὰς τρεῖς ταύτας ἀξίας, δικαίως ὠνομάσθη Χριστός.

6 Ε. Τί ἄλλο ὄνομα ἔλαβεν ὁ Χριστός;

Α. Ὠνομάσθη μετὰ τὴν περιτομὴν "Ἰησοῦς", τὸ ὁποῖον σημαίνει "Σωτῆρα".

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἀποστολὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

"Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν". Ἰωαν. 3, 16.

Θεότης τοῦ Χριστοῦ.

"Ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν". Ῥωμ. 9, 5. Ἴδε καὶ Α. Τιμοθ. 3, 16.

Ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ.

"Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τούτων". Ἑβρ. 2, 14. Ἴδε καὶ 4, 15. Αὐτόθ.

Ἡ σύλ-

Η σύλληψις ὑπὲρ φύσιν.

"Ιδὲ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται, καὶ τέξεται υἱὸν· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ". Ἡσαΐας 7, 14.

"Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι". Λουκ. 1, 35.

Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς τοῦ Θεοῦ.

"Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με". Λουκ. 4, 18. Ἴδε καὶ Πράξ. 10, 38.

Ἐχειρότη ὡς Βασιλεύς.

"Καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ: καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας". Λουκ. 1, 32. 33.

Ὡς

Ὡς Ἱερεύς.

" Σὺ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κ. τ. λ. κατὰ τὴν τάξιν " Μελχισεδέκ ". Ἑβρ. 5, 6. Ἴδε καὶ 9, 24. Αὐτόθ. καὶ Ἐφεσ. 5, 2.

Ὡς Προφήτης.

" Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς " ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ· αὐ- " τοῦ ἀκούσεσθε ". Πράξ. 3, 22.

Εἶναι Σωτήρ.

" Καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐ- " τὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁ- " μαρτιῶν αὐτῶν ". Ματθ. 1, 21.

" Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· " οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν " τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σω- " θῆναι ἡμᾶς ". Πράξ. 4, 12.

ΤΜΗ-

ΤΜΗΜΑ Η'.

Περὶ τῆς ζωῆς, καὶ παθημάτων, καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ.

§. 21.

1 Ε. Τί πρέπει νὰ θεωρήσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ;

Α. Πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἁγιότητα τῆς ζωῆς του, τὴν ὑπεροχὴν τῆς διδασκαλίας του, καὶ τὰ θαύματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐστερέωσεν αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν.

2 Πότε ἐβαπτίσθη ὁ Χριστὸς, καὶ ἀπὸ τίνα;

Α. Ὁ Χριστὸς ἐβαπτίσθη εἰς ἡλικίαν ἐτῶν τριάκοντα, ἀπὸ τὰς χεῖρας Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

3 Ε. Ἔχει χρείαν ὁ Χριστὸς ἀπὸ Βάπτισμα;

Α. Οὐχί.

Α. Ὄχι· ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτον ἀναμάρτητος· ἀλλὰ διὰ νὰ ἁγιάσῃ μὲ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ τὸ Βάπτισμα, τὸ ὁποῖον εἶχε προδιωρίσῃ εἰς καθαρισμὸν ἡμετέρων ἁμαρτιῶν.

§. 22.

4 Ε. Τί ἄλλο μᾶς διδάσκει περὶ Χριστοῦ τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως;

Α. Ὅτι ἐτελείωσε τὴν ἁγιωτάτην αὐτοῦ ζωὴν μὲ τὸν σταυρικὸν θάνατον.

5 Ε. Ποῖοι τὸν ἐσταύρωσαν;

Α. Οἱ Ἰουδαῖοι.

6 Ε. Πότε συνέβη τοῦτο;

Α. Εἰς τὸν καιρὸν Ποντίου Πιλάτου τοῦ Ρωμαϊκοῦ Ἡγεμόνος· τὸν ὁποῖον οἱ Ἰουδαῖοι κατέπεισαν νὰ καταδικάσῃ τὸν ἀθῶον Ἰησοῦν εἰς τὸν ἐπονείδιστον σταυρικὸν θάνατον.

7 Ε.

7 Ε. Διὰ τί ἀπέθανεν ὁ Χριστὸς μὲ σταυρικὸν καὶ ὄχι μὲ ἄλλον θανάτον;

Α. Ἐπειδὴ ὁ νόμος εἶχεν ἐπικατάρατον τὸν κρεμάμενον ἐπὶ ξύλου, ἐπροτίμησεν ὁ Χριστὸς τὸν σταυρικὸν θάνατον: διὰ νὰ δείξῃ μὲ τοῦτο ὅτι ἀνέλαβεν εἰς ἑαυτὸν τὴν κατάραν, εἰς τὴν ὁποίαν ἤμεθα ὑποκείμενοι διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

§. 23.

8 Ε. Τί καλὸν ἐπροξένησεν εἰς ἡμᾶς ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ;

Α. Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀληθὴς θυσία, διὰ τῆς ὁποίας μᾶς ἐφιλίωσε μὲ τὸν Θεόν.

9 Ε. Τίνι τρόπῳ;

Α. Τὰ πάθη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἐλογίθησαν εἰς ἡμᾶς αὐτὶ τῆς ποινῆς, ἡ ὁποία ἔπρεπεν εἰς ἡμᾶς διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἁγιότης τῦ Χριςῦ.

"Ἁμαρτίαν ὐκ ἐποίησεν, ὐδὲ ἐυρέθη δό-
"λος ἐν τῷ ςόματι αὐτοῦ". Α. Πέτρ. 2, 22.

Διδασκαλία τῦ Χριςῦ.

"Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-
"τῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτὸς ὡς ἐξουσίαν
"ἔχων, καὶ ὐχ ὡς οἱ Γραμματεῖς". Μάρκ.
1, 22. Ἴδε καὶ Ἰωαν. 7, 14 --- 17. 46.

Θαύματα τῦ Χριςῦ.

"Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησῦς τὰς πόλεις πά-
"σας καὶ τὰς κώμας —— θεραπεύων πᾶ-
"σαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ".
Ματθ. 9, 35. Ἴδε καὶ Ἰωαν. 5, 36. 20,
30. 31.

Σταυρικὸς Θανάτος τοῦ Χριστοῦ.

"Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας
"τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα·
"γέγραπται γάρ· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρε-
"μάμενος ἐπὶ ξύλου· ἵνα εἰς τὰ Ἔθνη ἡ
"εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ
"Ἰησοῦ". Γαλάτ. 3, 13. 14.

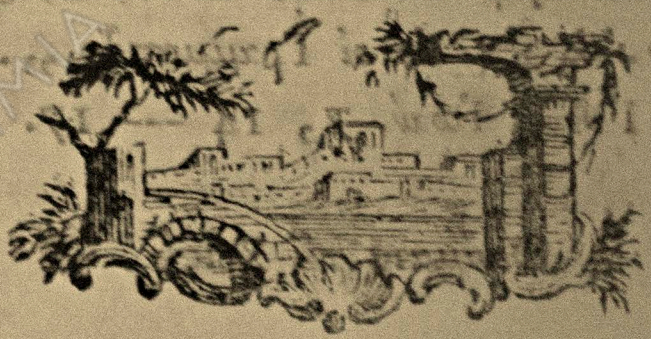

ΤΜΗΜΑ Θ'.

Περὶ τῆς Ἀναστάσεως καὶ Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ.

§. 24.

1 Ε. Τί συνέβη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ;

Α. Ὁ Χριστὸς ἀνέστη τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καθὼς εἶχε πολλάκις τὸ προειπῇ.

2 Ε. Τί μανθάνομεν ἀπὸ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ;

Α. Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐβεβαίωσε διὰ τῆς Ἀναστάσεως, ὅτι εἶναι ὁ ἀληθὴς Σωτὴρ τοῦ Κόσμου, ὅτι δὲν εἶναι ματαία ἡ εἰς αὐτὸν ἐλπίς, καὶ ὅτι θέλει ἀναστηθῶμεν καὶ ἡμεῖς.

Ε. Τί ἔκαμε μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ὁ Χριστός;

Α. Ἐφάνη εἰς τοὺς Ἀποςόλους καὶ πολλοὺς ἄλλους, διὰ νὰ τοὺς πληροφορήσῃ ὅτι ἀληθῶς ἀνέςη· ἐδίδαξε τοὺς Μαθητάς του, καὶ ὑπεχέθη εἰς αὐτοὺς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα: ἔπειτα ἀνελήφθη ἔμπροσθεν αὐτῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν Ἀνάςασιν· καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

"Ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡ-
"μῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡ-
"μῶν". Ρωμ. 4, 25.

"Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ
"πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
"ὑμῶν". Α. Κορινθ. 15, 17.

"Εἰ γὰρ πιστεύομεν, ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε
"καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέν-
"τας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ". Α. Θεσσαλ. 4, 14.

Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ.

"Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχ-
"μαλωσίαν· ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις".
Ψαλμ. 68, 18. Ἴδε καὶ Ψαλμ. 110, 1. καὶ
Ἐφεσ. 1, 20. 21.

ΤΜΗΜΑ Ι'.

Περὶ μελλούσης Κρίσεως.

§. 25.

1 Ε. Ἔρχεται πάλιν ὁ Χριστός;

Α. Αὐτὸς θέλει πάλιν ἔλθῃ διὰ νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς. Ἤγουν νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν καθ' ἕνα κατὰ τὰ ἔργα του· καὶ ἡ βασιλεία του δὲν θέλει λάβῃ τέλος ποτέ.

2 Ε. Τίνι τρόπῳ θέλει γενῇ αὐτὴ ἡ κρίσις;

Α. Ὁ Χριστὸς θέλει ἔλθῃ ἐπὶ τῶν νεφελῶν μὲ δυνάμιν καὶ δόξαν πολλήν· καὶ θέλει χωρίσῃ τοὺς δικαίους ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλούς, καθὼς χωρίζει ὁ ποιμὴν τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια· καὶ τοὺς μὲν δικαίους θέλει ἀποδείξῃ κληρονόμους

τῆς

τῆς αἰωνίας ζωῆς, τὸς δὲ ἁμαρτωλὸς θέλει ἔξουσίαν εἰς τὸν αἰώνιον κόλασιν.

3 Ε. Πότε θέλει ἦναι αὐτὴ ἡ δευτέρα τοῦ Χριστοῦ παρουσία;

Α. Ἡ Ἁγία Γραφὴ δὲν ἠθέλησε νὰ φανερώσῃ εἰς ἡμᾶς τὸν καιρὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς φοβερᾶς, διὰ νὰ ἤμεθα πάντοτε ἕτοιμοι: ἔδωκεν ὅμως εἰς ἡμᾶς σημεῖα φανερὰ· διὰ τῶν ὁποίων δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὴν πλησίασιν τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

4 Ε. Ποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ σημεῖα;

Α. Ἀναμεταξὺ εἰς ἄλλα σημεῖα προγνωστικὰ ἀπαριθμεῖ ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ τοῦτα: μίαν φανερὰν καταφρόνησιν τῆς Θρησκείας, καὶ μίαν παντελῆ διαφθορὰν τῶν ἠθῶν· ἡ ἀγάπη θέλει ψυχρανθῇ, καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ τοῦ Κόσμου θέλει καταφρονηθῇ.

5 Ε. Ποῖον εἶναι τὸ χρέος, εἰς τὸ ὁποῖον

μᾶς παρακινεῖ ἡ προσδοκία τῆς δευτέρας παρουσίας;

Α. Χρεωστοῦμεν νὰ παρακινῶμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὰ καλὰ ἔργα, καὶ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀποστόλου. Ἑβρ. 10, 24. 25.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Μέλλουσα Κρίσις.

"Οταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ Ἔθνη· κτλ. ἐν Ματθ. 25, 31 --- 46. Ἴδε καὶ τὸ 24. Κεφ. Αὐτ.

"Εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν, καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' Ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ". Β. Θεσσαλ. 1, 6. 7.

"Ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν Οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ, ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν". Πράξ. 17, 31.

Τὰ

Τὰ προγνωστικὰ σημεῖα.

"Ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ "χαλεποί· ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φί- "λαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφα- "νοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀ- "χάριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, δια- "βολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, "προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλή- "δονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, κτλ." Β. Τιμοθ. 3, 1---4. Ἴδε καὶ Ματθ. 24, 12.

Τὸ ἡμέτερον χρέος.

"Ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς "κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως, καὶ δι- "καίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶ- "νι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα "καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ "Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ". Τίτ. 2, 12. 13.

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'.

Περὶ τῦ Ἁγίυ Πνεύματος.

§. 26.

1 Ε. Πότε ἔπεμψεν ὁ Χριστὸς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα; Αὐτ. (α)

Α. Ὁ Χριστὸς ἔπεμψεν εἰς τὺς Ἀποστόλυς καὶ εἰς ὅλυς τὺς πιστὺς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν Ἀνάστασιν: καθὼς εἶχε τὸ ὑποχρεωθῇ πρὸ τῦ νὰ ἀναληφθῇ.

2 Ε. Διατί τὸ ἔστειλε;

Α. Διὰ νὰ τὺς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

3 Ε. Διατί ὀνομάζεται "Κύριον" τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως;

Α. Διότι εἶναι Κύριος καὶ Θεὸς, καθὼς ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱός.

4 Ε.

4 Ε. Διὰ τί ὀνομάζεται „ ζωοποιὸν „ ;

Αὐτ. (β)

Α. Ὅτι διὰ τῆς ἐνεργείας καὶ χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, λαμβάνει ὁ νεκρὸς εἰς τὴν ἁμαρτίαν ἄνθρωπος τὴν Πνευματικὴν ζωήν.

5 Ε. Τί θέλει νὰ εἰπῇ " τὸ λαλῆσαν " διὰ τῆς Προφητείας „ ;

Α. Τοῦτο θέλει νὰ εἰπῇ, ὅτι ὅσα ἐκήρυξαν ἢ ἔγραψαν οἱ Προφῆται εἶναι λόγια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

6 Ε. Ποῖοι εἶναι οἱ καρποὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅταν κατοικῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον;

Α. Οἱ καρποὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι (καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος): " Ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυ- " μία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πί- " στις, πραότης, ἐγκράτεια „. Γαλάτ. 5, 22. 23.

ΜΑΡ-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἀποστολὴ τῶν Ἁγίων Πνευμάτων.

Ἴδε τὸ δεύτερον κεφάλαιον τῶν Πράξεων.

Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι Θεός.

"Διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρ-
"δίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅ-
"γιον; —— οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ
"τῷ Θεῷ", Πράξ. 5, 3. 4. Ἴδε καὶ πὰς Μαρτυρίας τῶν πατέρων Τμήμ. πέμπ. τοῦ Μέρ.

Εἶναι τὸ τρίτον Πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ἴδε πὰς Μαρτυρίας Αὐτόθ.

Ἑλλη

Ἐλάλησε διὰ τῶν Προφητῶν.

" Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη
" ποτὲ προφητεία· ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου
" φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ Ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρω-
" ποι ,,. Β. Πέτρ. Ι. 21.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'.

Περὶ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς.

§. 27.

1 Ε. Μετίνος δυνάμιν καὶ βοήθειαν ἐξερέωσαν οἱ Ἀπόστολοι τὴν Ἐκκλησίαν;

Α. Μὲ τὴν βοήθειαν καὶ δυνάμιν τοῦ Θεοῦ;

2 Ε. Πόθεν γίνεται τοῦτο φανερόν;

Α. Ἀπὸ τὴν ἀξιοθαύμαστον προκοπὴν τοῦ Ἀποστολικοῦ κηρύγματος· διότι αὐτοὶ οἱ Ἀπόστολοι δὲν εἶχον τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πίστιν τοσαῦτα ἔθνη.

§. 28.

3 Ε. Διὰ τί ὀνομάζεται ἡ Ἐκκλησία "μία" εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως; Αὐτ. (α)

Α. Διότι ἐθεμελιώθη ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου, καὶ εἶχε πάντοτε τὴν αὐτὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἔχει καὶ σήμερον, καὶ θέλει ἔχει μέχρι τῆς συντελείας τοῦ Κόσμου. Ἴδε Τιμ. Α'. ἐρωτ. 14. καὶ Τιμ. Β'.

4 Ε. Διὰ τί ὀνομάζεται "Ἁγία"; (β)

Α. Διότι ὅλοι οἱ ἀληθινοὶ πιστοὶ ἡγιάσθησαν διὰ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

5 Ε. Δὲν εἶναι ὅμως τῆς Ἐκκλησίας μέλη καὶ οἱ ἁμαρτωλοί;

Α. Εἶναι μόνον ἐκεῖνοι, ὅσοι ὁμολογοῦσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ λαμβάνουσι τὴν συγχώρησιν διὰ τῆς μετανοίας: οἱ δὲ

οἱ δὲ ἀμετανόητοι καὶ πεπωρωμένοι δὲν εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

6 Ε. Διατί ὀνομάζεται "Καθολική"; Αὐτ. (γ)

Α. Διότι διείσηεται εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κόσμου.

7 Ε. Διατί ὀνομάζεται "Ἀποστολι-
"κή"; Αὐτ. (δ)

Α. Διότι φυλάττει τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἀποστόλων.

§. 29.

8 Ε. Τίς εἶναι Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας;

Α. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

9 Ε. Ποίους διώρισε Διοικητὰς τῆς Ἐκκλησίας ὁ Χριστός;

Α. Τοὺς Ποιμένας· ἤγουν τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τοὺς Ἱερεῖς.

10 Ε. Τί εἶναι τὸ χρέος τῶν Ποιμένων;

Α. Τὸ χρέος τῶν Ποιμένων εἶναι· πρῶ-

τον νὰ διδάσκωσι τὰς Χριστιανὰς, καὶ δεύτερον νὰ ἱερουργῶσι τὰ μυστήρια, καὶ νὰ ἀναγινώσκωσι τὰς κοινὰς προσευχάς.

11 Ε. Τί ἄλλο ἔδωκεν ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς Ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας;

Α. Τὴν ἐξουσίαν "τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν", ἤγουν τὴν "διακονίαν τῶν κλειδῶν".

12 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ διακονία τῶν κλειδῶν.

Α. Ἡ διακονία τῶν κλειδῶν εἶναι τὸ νὰ ἀφορίζωσι ἤγουν νὰ χωρίζωσιν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τὸ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ σφοδρὸν καὶ ἀμετανόητον ἁμαρτωλόν, ἀφ' οὗ πρῶτον τὸν νουθετήσωσιν εἰλικρινῶς· καὶ τοῦτο σημαίνει τὸ "δεσμεῖν": ὅταν ὅμως αὐτὸς μετανοήσῃ, νὰ τὸν δέχωνται πάλιν εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἐκκλησίας· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ "λύειν".

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Προκοπὴ τοῦ Ἀποστολικοῦ Κηρύγματος.

"Τὰ μωρὰ τοῦ Κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, "ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ· καὶ τὰ ἀσθενῆ "τοῦ Κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καται- "σχύνῃ τὰ ἰσχυρά· καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ Κόσμου "καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, καὶ "τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ· ὅ- "πως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον "αὐτοῦ". Α. Κορινθ. 1, 27—29.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι "Μία".

"Ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐ- "κλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑ- "μῶν· Εἷς Κύριος, μία πίστις". Ἐφεσ. 4, 4. 5.

Η' Εκκλησία εἶναι "Αγία.

"Αλλὰ ἀπελύσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' "ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰη- "σοῦ, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν". Α. Κορινθ. 6. 11. Ἴδε καὶ Τίτ. 2, 11. 12.

Η' Εκκλησία εἶναι "Καθολική".

"Ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τού- "τῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ "Πατρί". - καὶ Ἰωαν. 4, 21. Ἴδε καὶ Α. Κορινθ. 12, 12 --- 20. Γαλάτ. 3, 28. Κο- λασσ. 3, 11.

Η' Εκκλησία εἶναι "Ἀποστολική".

"Ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν "Ἀποστόλων καὶ Προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου "αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ". Ἐφεσ. 2, 20.

Κεφα-

Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας ὁ Χριστός.

Ἴδε Ἐφεσ. 1, 22. καὶ 5, 23.

Διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας.

"Καὶ αὐτὸς ἔδωκε, τὺς μὲν, Ἀποστόλυς,
"τὺς δὲ, Προφήτας, τὺς δὲ, Εὐαγγελιστάς,
"τὺς δὲ Ποιμένας καὶ Διδασκάλυς πρὸς τὸν
"καταρτισμὸν τῶν Ἁγίων, εἰς ἔργον διακο-
"νίας, εἰς οἰκοδομὴν τῦ σώματος τῦ Χρι-
"στῦ". Ἐφεσ. 4, 11. 12.

Ἡ Διακονία τῶν κλειδῶν.

Ἴδε Ματθ. 16, 19. 18, 15 --- 18. καὶ Ἰωαν. 20, 23.

ΤΜΗΜΑ ΙΓ'.

Περὶ Μυστηρίων, καὶ πρώτων περὶ Βαπτίσματος.

§. 30.

1 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι τὸ Μυστήριον;

Α. Τὸ Μυστήριον εἶναι μία πνευματικὴ τελετὴ, διαταχθεῖσα ἀπὸ τὸν Χριστὸν· διὰ τῆς ὁποίας ὁ Χριστιανὸς λαμβάνει ὑποκάτω εἰς ὁρατὰ σημεῖα τὴν ἀόρατον χάριν τοῦ Θεοῦ.

2 Ε. Διατί διέταξεν ὁ Χριστὸς τὰ Μυστήρια;

Α. Διὰ νὰ πιστώσωμεν βεβαιότερον τὰς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ· διὰ νὰ συνάμεθα περισσότερον μετ' ἀλλήλων διὰ τῆς ὁραιότητος τῶν σημείων· καὶ διὰ νὰ διακρίνεται ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην Κοινότητα.

3 Ε. Εἶχε καὶ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη Μυστήρια;

Α. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη εἶχε δύο μυστήρια· τὴν Περιτομὴν δηλονότι καὶ τὸ Πάσχα· τὰ ὁποῖα ἔπαυσαν, ἀφ' οὗ ἦλθεν ὁ Χριστὸς καὶ διέταξεν ἀντὶ τῆς Περιτομῆς τὸ Βάπτισμα, καὶ ἀντὶ τοῦ Πάσχα τὴν Ἁγίαν Εὐχαριστίαν.

§. 31.

4 Ε. Πόσα εἶναι τὰ Μυστήρια τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας;

Α. Ἑπτά· ἤγουν τὸ Βάπτισμα, τὸ Χρίσμα, ἡ Ἁγία Εὐχαριστία, ἡ Ἐξομολόγησις, ἡ Ἱερωσύνη, ὁ Γάμος, καὶ τὸ Εὐχέλαιον.

5 Ε. Ποῖα εἶναι τὰ ἀναγκαιότερα Μυστήρια;

Α. Τὸ Βάπτισμα καὶ ἡ Εὐχαριστία.

§. 32.

6 Ε. Τί εἶναι τὸ Βάπτισμα;

Α. Τὸ Βάπτισμα εἶναι Μυςήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ὅταν τὸ σῶμα τοῦ πιςεύοντος πλυνέται διὰ τοῦ ὕδατος, καθαρίζεται ἡ ψυχή του διὰ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριςοῦ.

7 Ε. Τίς διέταξεν αὐτὸ τὸ Μυςήριον;

Α. Αὐτὸς ὁ Χριςὸς, ὅταν εἶπεν εἰς τοὺς Μαθητάς του νὰ Βαπτίσωσιν ὅλα τὰ Ἔθνη "εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παζρὸς, "καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύμα"τος". Ματθ. 28, 19.

8 Ε. Τὶ ὑπόχεται εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Βαπτίσματος ὁ Χριςιανός;

Α. Ὑπόχεται νὰ ἀρνηθῇ τὸν Διάβολον, τὸν Κόσμον, καὶ τὸν ἑαυτόν του, καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Χριςόν.

9 Ε. Ποῖαι εἶναι τοῦ Βαπτίσματος αἱ ὠφέλειαι;

Α. Ὁ Βαπτιζόμενος λαμβάνει, πρῶτον τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν τε· δεύτερον, ἐμβαίνει εἰς τὴν Διαθήκην τοῦ Θεοῦ, ἥτις ὑπόκειται τὴν ἀφιερώσιν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς τε εἰς τὸν Θεόν· τρίτον, ἀναγεννᾶται, ἤγουν λαμβάνει νέαν πνευματικὴν δυνάμιν καὶ κλίσιν εἰς τὸ καλόν.

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Μυσήρια τῆς Παλαιᾶς διαθήκης.

Περιτομή: Γενέσ. 17, 10. καὶ Πάσχα: Ἐξόδ. 12, 3 --- 28.

Καταργησις αὐτῶν.

"Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰ-
"σχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγά-
"πης ἐνεργουμένη". Γαλάτ. 5, 6. Ἰδὲ καὶ Ῥωμ. 2, 29.

"Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐ-
"τύθη Χριστός: ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύ-
"μῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας· ἀλλ'
"ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας". Α. Κορινθ. 5, 7. 8.

Μυστήρια τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας.

Βάπτισμα.

"Ἐν ᾧ (Χριστῷ) καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ Βαπτίσματι". Κολασσ. 2, 11. 12.

"Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται". Μάρκ. 16, 16.

"Ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ". Ἰωαν. 3, 5.

"Ὃ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει Βάπτισμα, (οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεὸν) δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ". Α. Πέτρ. 3, 21.

ΤΜΗΜΑ ΙΔ'.

Περὶ Χείσματος.

§. 33.

1 Ε. Τί ἄλλο Μυστήριον λαμβάνει ὁ Χριστιανὸς ἐδῶ μετὰ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα;

Α. Λαμβάνει τὸ Χρίσμα.

2 Ε. Τί εἶναι τὸ Χείσμα;

Α. Τὸ Χρίσμα εἶναι Μυστήριον, τὸ ὁποῖον, διὰ τῆς χείσεως ἁγίων μελῶν τοῦ σώματος μὲ τὸ μύρον, ἐπιχέει εἰς τὸν Βαπτιζόμενα τὸ πνεῦματικὸν μύρον, ἤγουν τὰ χαείσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

3 Ε. Τί ἄλλο προξενεῖ ἡ τελετὴ αὐτὴ εἰς τὸν Βαπτιζόμενα;

Α. Τὸν σφραγίζει ἤγουν τὸν βεβαιοῖ τὴν

τὴν χάριν τὴν ὁποίαν ἔλαβεν εἰς τὸ Βάπτισμα.

4 Ε. Πῶς ἐγίνετο ἡ τελετὴ αὕτη εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων;

Α. Εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων ἐγίνετο διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν: ἤγουν οἱ Ἀπόστολοι ἐπετίθουν τὰς χεῖρας εἰς τοὺς πιστοὺς, ἀφ' οὗ τοὺς ἐβάπτιζον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Χρίσμα.

"Οτε δὲ ἐπίστευσαν —— ἐβαπτίζοντο "ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. —— τότε ἐπετίθουν "τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς· καὶ ἐλάμβανον Πνεῦ- "μα Ἅγιον". Πράξ. 8, 12. 17.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΙΕ'.

Περὶ τῆς Ἁγίας Εὐχαριστίας.

§. 34.

1 Ε. ΤΙ' εἶναι ἡ Ἁγία Εὐχαριστία;

Α. Ἡ Ἁγία Εὐχαριστία εἶναι Μυστήριον: εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Χριστιανὸς μεταλαμβάνει ὑποκάτω εἰς τὸ εἶδος τοῦ ἄρτου αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὑποκάτω εἰς τὸ εἶδος τοῦ οἴνου αὐτὸ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

2 Ε. Πότε διέταξεν αὐτὸ τὸ Μυστήριον ὁ Χριστός, καὶ διὰ τί;

Ο Χριστὸς διέταξε τὸ Μυστήριον τοῦτο ἐκείνην τὴν νύκτα, εἰς τὴν ὁποίαν παρεδόθη· καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Μαθητάς του νὰ τὸ ἐργάζωνται εἰς ἀνάμνησιν αὐτοῦ.

§. 35.

§. 35.

3 Πῶς πρέπει νὰ προετοιμασθῇ, ὅστις θέλει νὰ μεταλάβῃ τὴν Ἁγίαν Εὐχαριστίαν ἀξίως;

Α. Πρέπει (καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος) νὰ δοκιμάσῃ τὸν ἑαυτόν του: ἤγουν νὰ ἐξετάσῃ ποία εἶναι ἡ διαγωγή του· ποίαν φροντίδα ἔχει διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του· καὶ αὖ ἔπραξεν ὅσα ὑπεχέθη εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Βαπτίσματος.

4 Ε. Καὶ αὖ εὕρῃ τὸν ἑαυτόν του παραβάτην τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, τί πρέπει νὰ κάμῃ;

Α. Πρέπει νὰ λυπηθῇ καὶ νὰ μετανοήσῃ ἀπὸ καρδίας: εἰδὲ μή, δὲν πρέπει νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ Μυστήριον τοῦτο· διότι ὅς τις μεταλαμβάνει ἀναξίως, σύρει τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ ἐπάνω του.

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Εὐχαριστία.

"Ο Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρε-
"δίδοτο, ἔλαβεν ἄρτον· καὶ εὐχαριστήσας ἔ-
"κλασε, καὶ εἶπε: λάβετε, φάγετε· τοῦτό μου
"ἐστὶ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο
"ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὡσαύτως
"καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων:
"τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ Διαθήκη ἐστὶν
"ἐν τῷ ἐμῷ Αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε ὁσάκις
"ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὁσά-
"κις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ
"ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυ-
"ρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὥστε
"ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον, ἢ πίνῃ τὸ πο-
"τήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ
"Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου. Δοκιμαζέτω
"δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου
"ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω: ὁ γὰρ
"ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρῖμα ἑαυτῷ ἐ-

 "ἐσθίει

"Διὰ καὶ πίνει, μὴ ἀλλοτρίων τὸ σῶμα τοῦ "Κυρίου". Α. Κορινθ. 11, 23 --- 29.

"Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ "ἀνθρώπου, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔ- "χετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς" κτλ. Ἰωαν. 6, 53 --- 56. Ἴδε καὶ Ματθ. 26, 26 --- 28. Μάρκ. 14, 22 --- 24. Λουκ. 22, 19. 20.

ΤΜΗΜ-

ΤΜΗΜΑ Ις'.

Περὶ Ἐξομολογήσεως.

§. 36.

1 Ε. Τί' εἶναι ἡ Ἐξομολόγησις;

Α. Ἡ Ἐξομολόγησις εἶναι Μυστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον συγχωρεῖνται ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τῆ Ἱερέως αἱ ἁμαρτίαι εἰς τὰς πιστὰς: ὅταν ἔτοι τὰς ὁμολογήσωσι μὲ μετάνοιαν, καὶ πίστιν ἀδίσακτον εἰς τὴν ἀξιομισίαν τῆ Χριστῆ.

2 Ε. Ποῖα εἶναι τὰ σημεῖα τῆς ἀληθινῆς μετανοίας;

Α. Ὁ μετανοῶν πρέπει 1, νὰ ὁμολογήσῃ τὰς ἁμαρτίας τε· 2, νὰ κατηγορήσῃ τὸν ἑαυτόν τε ἐνώπιον τῆ Θεῆ· 3, νὰ συλλογισθῇ τὴν ἀπλαγχνίαν τῆ

Θεῦ, καὶ νὰ ἐλπίσῃ εἰς αὐτὸν· 4, νὰ πιςεύῃ ἀδιςάκτως, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριςὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν· καὶ 5, νὰ κάμῃ βεβαίαν ἀπόφασιν νὰ διορθώσῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ νὰ ἀλλάξῃ ζωήν.

3 Ε. Πότε πρέπει νὰ ἐξομολογῆται ὁ Χριςιανός;

Α. Ὁ Χριςιανὸς πρέπει νὰ ἐξομολογῆται ὁσάκις τὸν τύπτει ἡ συνείδησις: καὶ ὁσάκις προετοιμάζεται εἰς τὴν Ἁγίαν Κοινωνίαν.

ΜΑΡΤΤΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἐξομολόγησις.

"Ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν: "ἑαυτοὺς πλανῶμεν· καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν "ἐν ἡμῖν. Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας "ἡμῶν: πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν "τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πά- "σης ἀδικίας" κτλ. Α. Ἰωαν. 1, 8 — 10.

ΤΜΗΜΑ ΙΖ'.

Περὶ Ἱερωσυνῆς.

§. 30.

1 Ε. Τί ἐναι ἡ Ἱερωσυνή;

Α. Ἡ Ἱερωσυνὴ ἐναι Μυστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καθιερoῖ διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῶν Ποιμένων τὸ ἐκλεχθὲν ἐπιτήδειον μέλος τῆς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ ἱερουργῇ τὰ Μυστήρια, καὶ νὰ ποιμαίνῃ τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ.

2 Ε. Ποῖος πρέπει νὰ ἦναι ὅστις λαμβάνει τὴν Ἱερωσύνην;

Α. Αὐτὸς πρέπει νὰ ἦναι, πρῶτον ἄνθρωπος καλῆς ζωῆς, καὶ δεύτερον διδακτικός, ἤγουν νὰ διδάσκῃ τοὺς Χριστιανοὺς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

3 Ε. Τίνι τρόπῳ γίνεται ἡ χειροτονία;

Α. Διὰ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, ἐνώπιον τῆς Κοινότητος.

4 Ε. Πῶς πρέπει νὰ προσφέρηται ὁ Χριστιανὸς εἰς τὰς Ποιμενίας τῆς Ἐκκλησίας;

Α. Ὁ Χριστιανὸς χρεωστεῖ νὰ προσφέρῃ τιμὴν καὶ σέβας εἰς τὰς Ποιμενίας τῆς Ἐκκλησίας: μάλιστα δὲ εἰς ἐκείνους, ὅσοι κοπιῶσι διδάσκοντες τὸν λαόν· διὰ νὰ τὸ κάμνωσι μετὰ χαρᾶς, καὶ ὄχι στενάζοντες.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἱερωσύνη.

"Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς Πρεσβυτέρους κατ' "Ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν "παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ". Πράξ. 14, 23.

"Τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν "ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν "πίστει, ἐν ἁγνείᾳ — μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν "σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθησοι διὰ Προφη- "τείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ Πρεσ- "βυτερίου" κτ. Α. Τιμοθ. 4, 12. 14--- 16.

"Κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, "ἀκαίρως· ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλε- "σον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ". Β. Τιμοθ. 4, 2.

"Οἱ καλῶς προεστῶτες Πρεσβύτεροι δι- "πλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν: μάλιστα οἱ κο- "πιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ". Α. Τιμοθ. 5, 17.

"Πεί-

" Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπεί-
" κετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυ-
" χῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες: ἵνα
" μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στενάζον-
" τες ". Ἑβρ. 13, 17.

ΤΜΗ ΜΑ ΙΗ.

Περὶ Γάμου.

§. 38.

1 Ε. ΤΙ' εἶναι ὁ Γάμος;

Α. Ὁ Γάμος εἶναι Ἱερὰ τελετὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἱερεὺς συνάπτει τὸν Ἄνδρα καὶ τὴν Γυναῖκα εἰς γάμου κοινωνίαν, καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ τοὺς εὐλογήσῃ.

2 Ε. Εἶναι συγχωρημένη ἡ Πολυγαμία;

Α. Ὁ Χριστιανικὸς νόμος δὲν συγχωρεῖ κατ' οὐδένα τρόπον τὴν Πολυγαμίαν: καὶ ὁ Ἀπόστολος διδάσκει τοὺς ἄνδρας, νὰ ἀγαπᾷ πᾶς ἕνας τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γυναῖκα· τὰς δὲ γυναῖκας, νὰ φοβῆται πᾶσα μία τὸν ἄνδρα της.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Γάμος.

"Τίμιος ὁ Γάμος —— καὶ ἡ κοίτη ἀμίαν-
"τος" Ἑβρ. 13, 4.

"Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ
"ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός". Μάρκ. 10, 6.

"Ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγα-
"πάτω ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ, ἵνα φοβῆται
"τὸν ἄνδρα". Ἐφεσ. 5, 33.

ΤΜΗΜΑ ΙΘ'.

Περὶ Εὐχελαίου.

§. 39.

1 Ε. Τί εἶναι τὸ Εὐχέλαιον;

Α. Τὸ Εὐχέλαιον εἶναι Ἱερὰ Τελετή: εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἱερεὺς ἀλείφει μὲ ἔλαιον τὸν ἀσθενῆ· καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ τὸν ἰαχθῇ, καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας.

2 Ε. Πῶς ἐπισημείζεται ἡ Τελετὴ αὕτη;

Α. Εἰς τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Ἰακώβου: ὅστις λέγει· ὅτι πρέπει ὁ ἀσθενὴς νὰ προσκαλῇ τοὺς Ἱερεῖς, διὰ νὰ προσεύχηθῶσι δι' αὐτὸν, καὶ νὰ τὸν ἀλείψωσι μὲ ἔλαιον εἰς ἴασιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

ΜΑΡ-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Εὐχέλαιον.

"Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας: καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου· καὶ ἡ Εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα· καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκὼς ἀφεθήσεται αὐτῷ". Ἰακώβ. 5, 14. 15.

ΤΜΗ-

ΤΜΗΜΑ Κ'.

Περὶ Παραδόσεων καὶ Συνηθειῶν.

§. 40.

1 Ε. ΕΊχει ἄλλα ἔθιμα ἡ Ἐκκλησία ἔξω ἀπὸ τὰ προειρημένα Μυστήρια;

Α. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει πρὸς τούτοις Παραδόσεις τινὰς καὶ Συνηθείας· τὰς ὁποίας φυλάττομεν διὰ τὴν Ἀπρέπειαν τῆς Ἐκκλησίας.

2 Ε. Ποῖαί εἶναι αὐταὶ αἱ Παραδόσεις;

Α. Εἶναι, παραδείγματος χάριν, τὸ νὰ φορῶσιν οἱ Ἱερεῖς ἐξαίρετον εἶδος σχήματος, ὅταν ἐπιτελῶσι τὴν Θείαν Λειτουργίαν· τὸ νὰ ἀνάπτωνται φῶτα εἰς τὸν καιρὸν τῆς Θείας Λατρείας· τὸ νὰ θυμιῶμεν μὲ λίβανον· τὸ νὰ προφέρεται

ρεται ὁ ϛαυρὸς· τὸ νὰ ἁγιάζεται τὸ ὕ-
δωρ· τὸ νὰ ϛολίζωνται οἱ ναοὶ μὲ σε-
μνὰς εἰκόνας· αἱ διάφοροι ἑορταὶ· καὶ
ἄλλα τοιαῦτα.

Ε. Χρεωϛεῖ νὰ φυλάττῃ ταύτας τὰς
Παραδόσεις ἡ Ἐκκλησία;

Α. Ἡ Ἐκκλησία φυλάττει αὐτὰς καὶ
ἄλλας τοιαύτας Παραδόσεις· ἀποβάλλει
ὅμως τὰς δεισιδαιμονίας, ἤγουν ἐκείνας
τὰς Παραδόσεις, ὅσαι ἐναντιοῦνται εἰς
τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, ἢ δὲν εἶναι γνω-
ϛαὶ εἰς τὴν ἁγίαν Ἀρχαιότητα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ι΄δε Β. Θεσσαλονικ. 2, 15. καὶ τῷ ἐξήγησιν τοῦ Χρυσοστόμου εἰς αὐτὸ· καὶ Ματθ. 15, 2 --- 11. καὶ 23, 25. 26. καὶ Κολασσ. 2, 16 --- 23.

ΤΜΗΜΑ ΚΑ'.

Περὶ Ἀναστάσεως νεκρῶν.

§. 41.

1 Ε. Ἐπειδὴ ὅσοι λαμβάνουσι τὸν Θεόν, καὶ θέλει μένωσι χωρὶς ἀμοιβὴν (Ἰδὲ Μέρ. 1. Τμῆμ. 3. Ἐρωτ. 7.) πότε θέλει γενῇ αὐτὴ ἡ ἀμοιβή;

Α. Εἰς τὴν κοινὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν.

2 Ε. Πῶς θέλει γενῇ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν.

Α. Τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων θέλει σμωθῶσι πάλιν μὲ τὰς ψυχάς, διὰ νὰ λάβῃ πᾶς ἕνας τὴν πρέπουσαν εἰς αὐτὸν ἀμοιβήν, ἤγουν ἢ διὰ νὰ γενῇ τελείως δαίμων μὲ τὴν ψυχὴν καὶ

κατὰ τὸ σῶμα, ἢ διὰ νὰ κολασθῇ αὐστηρῶς.

3 Ε. Εἶναι τοῦτο δυνατὸν νὰ γενῇ;

Α. Ἂν ὁ Θεὸς ἐδυνήθη νὰ πλάσῃ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ μὴ ὄντος: πολλὰ δικολώτερον θέλει δυνηθῇ νὰ τὰ ἀναστήσῃ, ἤγουν νὰ τὰ φέρῃ πάλιν εἰς τὸ πρότερον εἶδος, ἀφ' οὗ μεταβληθῶσιν εἰς ἕτερον.

4 Ε. Πότε θέλει γενῇ ἡ κοινὴ ἀνάστασις;

Α. Ὁμοῦ μὲ τὴν δευτέραν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ.

5 Ε. Ποίαν ἀλλοίωσιν θέλει λάβωσιν ἐξαιρέτως τὰ σώματα τῶν δικαίων;

Α. Αὐτὰ (καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος) θέλει ἀναστηθῶσιν ἄφθαρτα, δεδοξασμένα, δυνατὰ, καὶ πνευματικά.

ΜΑΡ-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

"Ερχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται —— Καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως". Ἰωαν. 5, 25. 29.

"Ἀλλ' ἐρεῖ τις: πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροὶ; "ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; Ἄφρον, σὺ ὃ "σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται, ἐὰν μὴ ἀποθάνη· καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι, σίτου, ἢ τινος τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα, καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα: —— οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρε-

 "ται

„ ται σῶμα πνευματικόν „. Α. Κορινθ. 15, 35--- 38. 42. 44.

„ Ὅς (Χριστὸς) μεταχηματίσει τὸ σῶμα „ τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐ- „ τὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ „. Φιλιππησ. 3, 21.

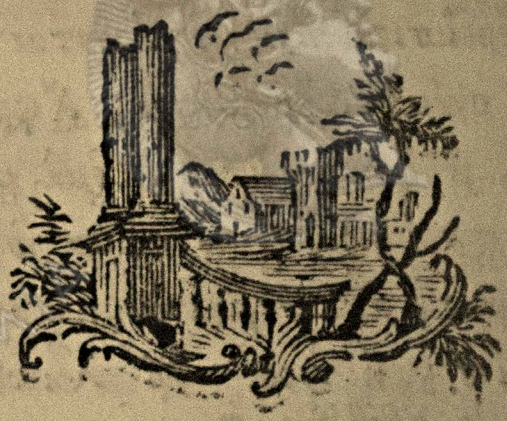

ΔΟΗΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΜΗ=

ΤΜΗΜΑ ΚΒ'.

Περὶ τῆς Αἰωνίου Ζωῆς.

§. 42.

1 Ε. Τί ἐστι ἡ ζωὴ, τὴν ὁποίαν θέλει κληρονομήσωσιν οἱ δίκαιοι μετὰ τὴν ἀνάστασιν;

Α. Αὐτὴ θέλει ἦναι μία μακαριωτάτη κατάστασις ἀτελευτήτου χαρᾶς καὶ εὐφροσυνης: ἀπὸ τὴν ὁποίαν θέλει μετέχη καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ θέλησις.

2 Ε. Τίνι τρόπῳ;

Α. Ὁ νοῦς θέλει γνωρίση τὸν Θεὸν, καὶ τὰς ἀπείρους αὐτοῦ τελειότητας: καὶ ἡ θέλησις θέλει ἔχη μίαν τελείαν ἀγιωσυνὴν καὶ ἀπάραχον γαλήνην.

3 Ε. Ποία θέλει ἦναι ἡ αἰώνιος κόλασις τῶν ἀσεβῶν;

Α. Οἱ ἀσεβεῖς θέλει ἀποβληθῶσιν αἰωνίως ἀπὸ τὸν Θεόν: καὶ θέλει ἐξορισθῶσιν εἰς τὸν τόπον τῆς κλαυθμοῦ καὶ τοῦ βρυγμοῦ τῶν ὀδόντων, εἰς τὴν κατοικίαν τῶν ποικρῶν πνευμάτων· διὰ νὰ βασανίζωνται αἰωνίως.

4 Ε. Εἶναι ἀναγκαῖον νὰ πιστεύωμεν ὅλα τὰ ἄρθρα τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως;

Α. Εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τὰ πιστεύωμεν· διότι ἡ πίστις μᾶς δικαιοῖ, καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος.

5 Ποῖαι εἶναι αἱ Κεφαλαιώδεις ἀρεταὶ τῶν Χριστιανῶν;

Α. Αἱ Κεφαλαιώδεις ἀρεταὶ εἶναι ἡ ΠΙΣΤΙΣ καὶ ἡ ΕΛΠΙΣ, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως· καὶ ἡ ΑΓΑΠΗ, περὶ τῆς ὁποίας θέλει λαλήσωμεν εἰς τὸ ἑπόμενον Μέρος.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Αἰώνιος Ζωή.

"Ἐγνώρισάς μοι ὁδὸς ζωῆς, πληρώσεις με "εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου· τερπνό- "τητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος". Ψαλμ. 16, 11. Καὶ ἐν Ἡσαΐᾳ 51, 11.

"Καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπο "ἀπὸ ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔ- "σται ἔτι· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγή, οὔτε πό- "νος οὐκ ἔσται ἔτι: ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλ- "θον". Ἀποκαλύψ. 21, 4.

"Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, "καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡ- "τοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν". Α. Κορινθ. 2, 9.

"Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰ- "νίγματι. τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσω- "πον. Ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους· τότε δὲ ἐ- "πιγνώσομαι, καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην". Αὐτ. 13, 12.

"Οἴδαμεν δὲ, ὅτι, ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι
αὐτῷ ἐσόμεθα· ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν κα-
θώς ἐστι". Α. Ἰωαν. 3, 2.

Αἰώνιος Κόλασις.

"Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώ-
νιον. Ματθ. 25, 46. "Εἰς τὸ πῦρ τὸ
αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ
τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Αὐτ. στίχ. 41. "Εἰς
τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθ-
μὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Αὐτ. 8, 12.
"Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ
πῦρ οὐ σβέννυται. Μάρκ. 9, 44. ἐν τῇ
λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστι
δεύτερος θάνατος". Ἀποκαλύψ. 21. 8.

Αἱ Κεφαλαιώδεις Ἀρεταί.

"Δικαιωθέντες οὖν ἐκ ΠΙΣΤΕΩΣ, εἰρή-
νην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δι' οὗ καὶ τὴν προσαγω-
γὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν
ταύ-

" ταύτῃ, εἰ ἢ ἐσήκαμεν καὶ καυχώμεθα
" ἐπ' ΕΛΠΙΔΙ τῆς δόξης τ̃ Θεοῦ ". Ρώμ.
5, 1. 2.

" Νυνὶ δὲ μένει ΠΙΣΤΙΣ, ΕΛΠΙΣ,
" ΑΓΑΠΗ, τὰ τρία ταῦτα ". Α. Κορινθ.
13, 13.

Τέλος τ̃ Δευτέρου Μέρους.

ΣΥΝΟ-

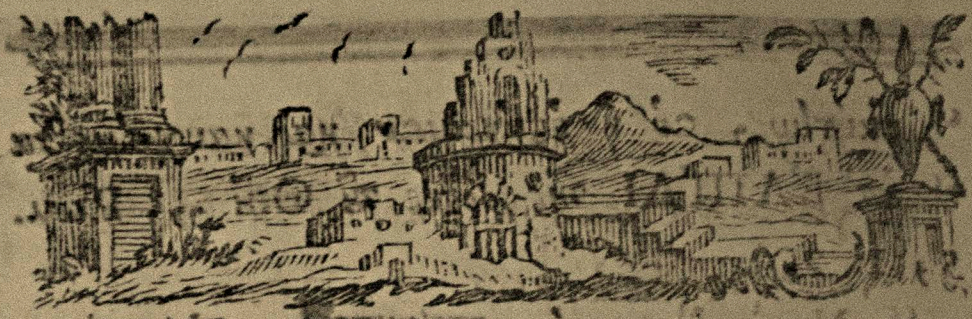

ΣΤΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῦ Θείυ Νόμυ.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῆς Α'γάπης, ἤγυν περὶ τῶν Καλῶν Ε''ργων.

§. 1.

1 Ε. Ε'Πειδὴ ἐλαλήσαμεν περὶ τῆς πίςεως κὴ τῆς ἐλπίδος: περὶ τίνος ἄλλου πρέπει νὰ λαλήσωμεν ἔτι;

Α. Πρέπει νὰ λαλήσωμεν περὶ τῆς Α'γά-

Α'γάπης, ἦγον περὶ τῶν Καλῶν Ε"ργων: χωρὶς τῶν ὁποίων ἡ Πίστις εἶναι νεκρά. Ἰακώβ. 2, 20.

2 Ε. Εἶναι λοιπὸν ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν τὰ Καλὰ ἔργα;

Α. Βεβαιότατα· διότι λέγει ὁ Χριστός, "ὄτι δὲν ἐμβαίνει εἰς τὴν Βασιλείαν "τῶν Οὐρανῶν ὅς τις λέγει, Κύριε, "Κύριε: ἀλλ' ὅς τις κάμνει τὸ θέλημα "τῦ Πατρός μυ. Ματθ. 7, 21.

§. 2.

3 Ε. Πῶς δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰ καλὰ ἔργα ἀπὸ τὰ κακά.

Α. Μὲ τὴν βοήθειαν τῦ Θείυ Νόμυ: διότι ὁ Θεῖος νόμος εἶναι μία διδαχὴ, ἡ ὁποία διορίζει, τί πρέπει νὰ πράττῃ κὴ τί νὰ μὴ πράττῃ ὁ ἄνθρωπος· ὅθεν εἴτι εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν Νόμον αὐτὸν, εἶναι καλὸν ἔργον, κὴ ὀνομά-

μάζεται Ἀρετὴ· εἴτι σεαυτιῶται εἰς τὸν Νόμον, εἶναι κακὸν ἔργον, καὶ λέγεται Κακία, ἢ Ἁμαρτία.

§. 3.

4 Ε. Πῶ λείσκεται αὐτὸς ὁ Θεῖος Νόμος;

Α. Ὁ Θεῖος Νόμος εἶναι τετύπωμένος εἰς πὰς καρδίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

5 Ε. Τίνι τρόπω;

Α. Διότι δὲν εἶναι παυσάς, ὅσον ἀμαθὴς καὶ ἂν ἦναι, ὅς τις ἀμφιβάλλει διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦτο: "μὴ κάμης "πρὸς ἄλλον ὅ,τι δὲν θέλεις νὰ κά-"μῃ ἄλλος πρὸς σὲ"· διὰ τοῦτο ὀνομάζεται καὶ "Φυσικὸς νόμος".

6 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ Συνείδησις;

Α. Συνείδησις λέγεται ἡ κρίσις ἐκείνη, τὴν ὁποίαν κάμνει τις τῶ ἑαυτῶ του καθ' ἕνα τὸν Νόμον.

7 Ε.

Ε. Εἰπέτο σαφέςερα.

Α. Ὅταν κρίνω, ὅτι αἱ πράξεις μου εἶναι καλαὶ ἢ κακαὶ, σύμφωνοι μὲ τὸν Νόμον, ἢ ἐναντίαι εἰς αὐτὸν: ἡ κρίσις αὕτη ὀνομάζεται Συνείδησις.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Καλὰ ἔργα.

"Παν —— δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν κα-
"λὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται". Ματθ. 3, 10.

"Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπρο-
"σθεν τῶν ἀνθρώπων· ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν
"τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑ-
"μῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς". Αὐτ. 5, 16.

"Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες
"ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς".
Ἐφεσ. 2, 10.

"Ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυ-
"τρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ κα-
"θαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν
"καλῶν ἔργων". Τίτ. 2, 14.

Νόμος

Νόμος Φυσικὸς καὶ Συνείδησις.

"Ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα
φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ
ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος· οἵτινες ἐνδεί-
κνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς
Συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λο-
γισμῶν κατηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογουμέ-
νων." Ρωμ. 2, 14. 15.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν Δέκα Ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

1 Ε. Ποῦ περιέχεται ὁ Θεῖος Νόμος ἐγγράφως;

Α. Εἰς τὰς Δέκα Ἐντολάς, τὰς ὁποίας ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Μωϋσῆν.

2 Ε. Καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ Νόμος εἶναι τετυπωμένος εἰς τὴν καρδίαν ἑκάστου: τίς ἡ χρεία λοιπὸν τοῦ νὰ τὸν φανερώσῃ ἐγγράφως ὁ Θεός;

Α. Ἡ ἐλεεινὴ κατάστασις, εἰς τὴν ὁποίαν ἔφερεν ἡ ἁμαρτία τὸν ἄνθρωπον, παρεκίνησε τὸν Θεὸν νὰ φανερώσῃ ἐγγράφως τὸν νόμον: διὰ νὰ μὴ πλανᾶται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.

§. 4.

§. 4.

3 Ε. Πῶ θεμελιῶνται αἱ Δέκα Ἐντολαί;

Α. Εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην: ἦγουν αἱ πρῶται τέσσαρες εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ αἱ λοιπαὶ ἓξ εἰς τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

"Αγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ
τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου,
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώτη
καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐ-
τῇ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυ-
τόν. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος
ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται κρέμανται". Ματθ. 22. 35---38.

"Τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ
κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, οὐκ ἐπιθυ-
μήσεις, καὶ εἴτις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τούτῳ
τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, ἀγαπή-
σεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν". Ρώμ. 13. 9.

ΤΜΗ-

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῆς Πρώτης Ἐντολῆς.

§. 5.

1 Ε. Ποία εἶναι ἡ Πρώτη Ἐντολή;

Α. "Ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεός "σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰ-"γύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· Οὐκ ἔ-"σονταί σοι Θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ". Ἐξόδ. 20, 2. 3.

2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη μᾶς διδάσκει νὰ πι-στεύωμεν ἐκ καρδίας, καὶ νὰ ὁμολογῶ-μεν διὰ στόματος, ὅτι εἶναι εἷς μόνος Θεός.

3 Ε. Ποῖοι παραβαίνουσι τὴν ἐντολὴν ταύ-την;

Α. Παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

1, Ὅσοι δὲν πιστεύουσι Θεόν.

2, Ὅσοι πιστεύουσι πολλοὺς Θεούς.

3, Ὅσοι ἀρνοῦνται τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ.

4, Οἱ Μάγοι, καὶ ὅσοι προσέρχονται εἰς αὐτούς.

4 Ε. Ποῖοι πρὸς τίνοις παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 5, οἱ Δεισιδαίμονες, ἤγουν ὅσοι παρατηροῦσιν ἀπὸ μερικὰ πράγματα ἢ πρόσωπα οἰωνισμοὺς καὶ προμηνύματα, ἢ ἀποδίδουσιν εἰς αὐτὰ κρυπτὴν δύναμιν. Συναριθμοῦνται μὲ τούτους οἱ ὀνειροκρίται, καὶ ὅσοι πιστεύουσιν εἰς αὐτούς· καὶ οἱ Ἡμεροκρίται, ἤγουν ὅσοι κάμνουσι διάκρισιν ἡμερῶν, καὶ νομίζουσιν ἄλλας εὐτυχεῖς καὶ ἄλλας δυστυχεῖς.

5 Ε. Ποῖοι πρὸς τίνος εἶναι παραβάται τῆς ἐντολῆς ταύτης;

Α. 6, Οἱ Αἱρετικοὶ καὶ κακόδοξοι.

7, Ὅσοι ἀποβάλλουσι τὴν Ἁγίαν Γρα-

Γραφὴ, ἢ ἀμφιβάλλουσιν εἰς ἄρθρα τινὰ τῆς πίστεως.

8, Ὅσοι ἐλπίζουσιν εἰς τὸν ἴδιον πλοῦτον, δυνάμιν, ἢ φρόνησιν, ἢ εἶναι προσκολλημένοι ἰσχυρῶς εἰς κανένα κτίσμα, ὥστε νὰ ἐλπίζωσιν ἢ νὰ ἀκρεμῶνται εἰς μόνον αὐτὸ, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι.

6 Ε. Τὸ νὰ ἐπικαλώμεθα τοὺς ἀποθανόντας Ἁγίους, δὲν εἶναι σφαντίον εἰς τὴν Πρώτην Ἐντολήν;

Α. Ὄχι: διότι ἡ ἐπίκλησις τῶν Ἁγίων διαφέρει πολλὰ ἀπὸ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ Θεοῦ.

7 Ε. Τίνι τρόπῳ;

Α. Ἡμεῖς ἐπικαλούμεθα τὸν Θεὸν καὶ τὸν Λυτρωτὴν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐλπίζοντες εἰς μόνον αὐτὸν, ὡς Ὕψιστον καὶ Παντοδύναμον τῶν ἁπάντων Δεσπότην: τοὺς δὲ Ἁγίους ἐπικαλούμεθα ὡς φίλους αὐτοῦ· ἤγουν ἐνόμεν τὰς ἡμετέρας προσευχὰς μὲ τὰς προσευχὰς αὐτῶν.

8 Ε. Ποῖοι ἁμαρτάνουσιν εἰς τὴν ἐπίκλησιν τῶν Ἁγίων;

Α. Ὅσοι προσφέρουσιν εἰς τοὺς Ἁγίους τιμὴν ἰσόθεον· ἐλπίζουσιν εἰς αὐτοὺς ἐπίσης καθὼς καὶ εἰς τὸν Θεὸν· κατευθύνουσι τὰς προσευχάς των συνεχέστερον πρὸς αὐτοὺς παρὰ πρὸς τὸν Θεὸν· ἑορτάζουσι τὰς ἑορτάς των μὲ περισσοτέραν εὐλάβειαν παρὰ τὰς Δεσποτικὰς ἑορτάς. τιμῶσι τὰς εἰκόνας αὐτῶν περισσοτερον παρὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος.

9 Ε. Διὰ τί ἁμαρτάνουσιν αὐτοί;

Α. Διότι ἐξισάζουσιν, ἢ καὶ προτιμῶσιν ἀπὸ τὸν Θεὸν τοὺς Ἁγίους: οἱ ὁποῖοι, ὅσον μεγάλοι καὶ ἂν ᾖναι, εἶναι μὲ ὅλον τοῦτο Δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, καὶ πλάσματα τῶν χειρῶν αὐτοῦ.

10 Ε. Τί πρέπει νὰ κάμωμεν, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν ὅσα σφάλματα εἶναι ἐναντία εἰς τὴν Πρώτην Ἐντολήν;

Α. Πρέπει νὰ ἀφήσωμεν ὅλας τὰς προ-

λή-

λήψεις, ὅσαι κρατῶσι τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἀπὸ παλαιὰν συνήθειαν ἢ συναναστροφήν: καὶ νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, ἀκολουθοῦντες τὸν ὡς ὁδηγὸν καὶ πάππα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Πρώτη Ἐντολή.

"Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ "αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις" Ματθ. 4, 10.

"Οὐχ ἁρεθήσεται σὺ σοὶ περιαθαίρων "τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ τιὼ θυγατέρα αὐτῆς σὺ "πυρὶ· μαντευόμενος μαντείαν· κληδονιζό- "μενος, καὶ οἰωνιζόμενος· φαρμακὸς ἐπαεί- "δων ἐπαοιδιῶ· ἐγγαστρίμυθος καὶ τερατο- "σκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς: ἔστι γὰρ "βδέλυγμα Κυρίῳ πᾶσι Θεῷ σου πᾶς ποιῶν "ταῦτα· σύνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τού- "των Κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς (τὰ ἔθνη) "ἀπὸ προσώπου σου". Δευτερ. 18, 10--12. Ἴδε καὶ Λευιτ. 19, 31. Β. Παραλειπομ. 33, 6. Ἡσαΐου 47, 12---14. Ἀποκαλύψ. 21, 8.

"Μακάριος ἀνὴρ, οὗ ἐστι τὸ ὄνομα Κυρίου "ἐλπὶς αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐπέβλεψεν εἰς μα- "ταιότητας καὶ μανίας ψευδεῖς". Ψαλμ. 40, 4.

"Ἐπι-

"Επικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς τιθὶ ἐλ-
"πίδα ἔχει ἐπ' ἀνθρωπον, καὶ σημείσεται σάρ-
"κα βραχίονος αὐτῦ ἐπ' αὐτὸν· καὶ ἀπὸ Κυ-
"είου ἀποστῇ ἡ καρδία αὐτοῦ". Ἱερεμ. 17, 5.

Ἐπίκλησις τῶν Ἁγίων.

Οἱ Ἅγιοι ἔτι ζῶντες ἐπὶ τῆς γῆς προσε-
χήθησαν δι' ἄλλυς: καὶ παρεκάλεσαν ἄλλυς νὰ
προσεχηθῶσι δι' αὐτύς. Ἴδε Πράξ. 12, 5.
Ῥωμ. 15, 30. Β. Κορινθ. 1, 11. Φιλιππησ.
1, 4.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῆς Δευτέρας Ἐντολῆς.

§. 6.

1 Ε. Ποία εἶναι ἡ δευτέρα Ἐντολή;

Α. „ Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν „ τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ „ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑπο„ κάτω τῆς γῆς· οὐ προσκυνήσεις αὐ„ τοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς “. Ἐξόδ. 20, 4. 5.

2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη ἐμποδίζει τὴν Εἰδωλολατρείαν, καὶ ὅλους τοὺς ἀθέμιτους τρόπους τῆς Θείας λατρείας.

3 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ Εἰδωλολατρεία;

Α. Εἰδωλολατρεία λέγεται τὸ νὰ δίδῃ τις

εἰς

εἰς τὰ κτίσματα τιὼ προσκυνησιν καὶ λατρείαν, ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς μόνον τὸν Θεόν.

4 Ε. Ποῖοι εἶναι οἱ ἀθέμιτοι τρόποι τῆς Θείας λατρείας;

Α. Ἐκεῖνος λατρεύει τὸν Θεὸν εἰς τρόπον ἀθέμιτον, ὅστις νομίζει, ὅτι τὸν λατρεύει μὲ πράγματα, εἰς τὰ ὁποῖα δυσαρεστεῖται ὁ Θεὸς, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι διατεταγμένα εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

5 Ε. Ποῖοι παραβαίνουσι τιὼ Ἐντολιὼ ταύτιν;

Α. 1, Ὅσοι προσεύχονται μακρὰς προσευχάς: αἱ ὁποῖαι, ἀγκαλὰ καθ' ἑαυτὰς ἐπαινεταὶ, γίνονται βδελυκταὶ, ὅταν ὁ προσευχόμενος νομίζῃ, ὅτι εἰσακούεται διὰ τοῦτο μόνον ὅτι ἡ προσευχή τος εἶναι μακρά· μὲ ὅλον ὅ,τι προσεύχεται χωρὶς διάβειαν καὶ προσοχήν.

6 Ε.

6 Ε. Ποῖοι πρὸς πάπις παραβαίνυσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 2, Ὅσοι νηςεύυσιν ἀπὸ μερικὰ βρώματα· καὶ μὲ ὅλον τοῦτο πράττυσιν ἄλλας κακίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας βεβηλῶται ἡ ἀληθὴς νηςεία: καθὼς καὶ ὅσοι ςολίζυσι τὰς Θείας ναὺς· ἔπειτα καταδυνασεύυσι τὰς ἀδώρους αὐτῆς ἀδελφάς.

7 Ε. Ποῖοι ἄλλοι παραβαίνυσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 3, Ὅσοι διὰ αἰσχροκέρδειαν, ἢ ἄλλας αἰτίας πλάττυσι θαύματα καὶ ὀπτασίας· ἢ περιορίζυσι τὴν ἀσέβειαν εἰς ἐξωτερικὰ πράγματα, ἀμελῶντες τὰ βαρύτερα τοῦ νόμυ, καθὼς ὁ Χριςὸς λέγει, Ματθ. 23, 23.

8 Ε. Τὸ νὰ ἔχωμεν εἰκόνας τῶν Ἁγίων, δὲν εἶναι ἐναντίον εἰς τὴν δευτέραν Ἐντολήν;

Α. Ὄχι: διότι ἡμεῖς, ὅταν ἀσπαζώμεθα τὰς εἰκόνας, δὲν τιμῶμεν αὐτὰς, τὰς

τὰς εἰκόνας, ἀλλὰ τὰ πρωτότυπα, ἤγουν τὰς Ἁγίας, τῆς ὁποίων εἶναι εἰκόνες.

9 Ε. Ποῖοι ἁμαρτάνουσιν εἰς τὴν προσκύνησιν τῶν εἰκόνων;

Α. Μεταβάλλουσιν εἰς Εἰδωλολατρείαν τὴν νόμιμον προσκύνησιν τῶν Εἰκόνων:

1, Ὅσοι προσκυνοῦσι μόνας καθ' αὐτὰς τὰς εἰκόνας, καὶ ἐλπίζουσιν εἰς αὐτάς.

2, Ὅσοι νομίζουσιν ἁγιωτέραν τὴν μίαν εἰκόνα παρὰ τὴν ἄλλην.

3, Ὅσοι τιμῶσι περισσότερον τὴν πολυτελῆ εἰκόνα παρὰ τὴν ἀπελῆ, ἢ τὴν παλαιὰν παρὰ τὴν νέαν.

4, Ὅσοι δὲν θέλουσι νὰ προσεύχωνται εἰς τόπον, ὅπου δὲν βλέπουσιν εἰκόνα· καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι.

10 Ε. Τί πρέπει νὰ κάμωμεν, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν ὅσα σφάλματα εἶναι ἐναντία εἰς τὴν δευτέραν Ἐντολήν;

Α.

Α. 1, Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἐκείνη μόνη εἶναι ἀληθὴς λατρεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ καρδίαν μετανοοῦσαν καὶ ἀνυπόκριτον: 2, πρέπει νὰ προσέχωμεν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, λατρεύοντες τὸν Θεὸν, καθὼς αὐτὴ διατάσσει.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Δευτέρα Ἐντολή.

"Πνεῦμα ὁ Θεὸς: καὶ τοὺς προσκυνοῦντας
"αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προ-
"σκυνεῖν". Ἰωαν. 4, 24.

"Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐ-
"τῶν, καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία
"αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ: μάτην δὲ
"σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐν-
"τάλματα ἀνθρώπων". Ματθ. 15, 8. 9.

ΤΜΗΜ

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ τῆς Τείτης Ἐντολῆς.

§. 7.

1. Ε. Ποία εἶναι ἡ τείτη Ἐντολή;

Α. "Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ". Ἐξόδ. 20, 7.

2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη ἐμποδίζει τὸ νὰ μεταχειριζώμεθα τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μὲ καταφρόνησιν τῆς δόξης αὐτοῦ: καὶ μᾶς διδάσκει τὸν ὀρθὸν τρόπον τῆς Θείας λατρείας.

3 Ε. Ποῖοι παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 1, Οἱ Βλάσφημοι, ἤγουν ὅσοι προφέρουσι λόγους ἀπρεπεῖς καὶ ἀχήμονας ἐναντίον τοῦ Θεοῦ.

2, Οἱ

2, Οἱ Ἐπίορκοι, ἤγουν ὅσοι ὀμνύουσιν ὅρκους ψευδεῖς, ἢ ὀμνύουσι μὲν τὴν ἀλήθειαν, δὲν πράττουσιν ὅμως κατὰ τὸν ὅρκον αὐτῶν.

4 Ε. Ποῖοι πρὸς τούτοις παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 3, Ὅσοι χωρὶς ἀνάγκης, καὶ διὰ ματαίας ὑποθέσεις ἔχουσιν εἰς τὸ στόμα τὸ ἔνδοξον Ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

4, Οἱ Ψευδοπροφῆται, ἤγουν ὅσοι προλέγουσιν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ προφητείας ψευδεῖς, καυχώμενοι, ὅτι ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὸ μέλλον.

5 Ε. Ποῖοι ἄλλοι παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 5, Ὅσοι ζητοῦσιν ἀπὸ τὸν Θεὸν ζητήματα ἀπρεπῆ: καθὼς εἶναι τὸ νὰ παρακαλῇ τις τὸν Θεὸν νὰ τὸν ἐκδικήσῃ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του, ἢ νὰ τὸν βοηθῇ εἰς τὰς κακίας του.

6, Ὅσοι ὑπόχονται εἰς τὸν Θεὸν ὑποχέσεις· ἔπειτα δὲ πὰς πληροῦσι.

6 Ε. Πότε πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ;

Α. Εἶναι συγκεχωρημένον καὶ πρέπον νὰ μεταχειριζώμεθα τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ: 1, ὅταν τὸν λατρεύωμεν καὶ τὸν δοξολογῶμεν· 2, εἰς ἀναγκαίας τινὰς περιστάσεις, οἷον εἰς τὸ κριτήριον ὁπόταν εἶναι χρεία ὅρκου· 3, ὅταν καμμία νόμιμος Ἐξουσία ζητῇ παρ' ἡμῶν ὅρκον εἰς πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐναντία τοῦ Θείου νόμου.

7 Ε. Εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ὀμνύωμεν εἰς τὰ κτίσματα;

Α. Καὶ αὐτὸς ὁ νόμιμος ὅρκος δὲν πρέπει νὰ γίνεται εἰς κανένα κτίσμα· ἀλλ' εἰς μόνον τὸν Παντοχοῦ παρόντα καὶ Καρδιογνώστου Θεόν.

8 Ε. Τί ἔτι εἶπες ὅτι διδάσκει ἡ Δευτέρα Ἐντολή;

Α. Τὸν

Α. Τὸν ὀρθὸν τρόπον τῆς Θείας Λατρείας.

9 Ε. Τί εἶναι ἡ Λατρεία τοῦ Θεοῦ;

Α. Ἡ Λατρεία τοῦ Θεοῦ εἶναι μία ὁμολογία τῆς ἡμετέρας ὑποταγῆς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ: καθὼς ἐλαλήσαμεν περὶ ταύτης, Μέρ. 1. Τμημ. 3. Ἐρωταπ. 2.

10 Ε. Πόσα εἶναι τὰ μέρη τῆς Θείας Λατρείας;

Α. Δύο: ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ. Αὐτ. Ἐρωταπ. 4.

11 Ε. Τί εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ;

Α. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι μία θεάπυρος ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς καὶ κλίσις εἰς τὸ νὰ ἑνωθῇ μὲ τὸν Θεόν.

12 Ε. Ποῖα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης;

Α. Ἀποτελέσματα τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης εἶναι:

1, Ἡ πλήρωσις τῶν Ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

2, Ἡ θερμὴ προσδοχή.

3, Η' δοξολογία τῦ Θεῦ ὀνόματος.

4, Η' ἀπὸ καρδίας ἀχαριστία διὰ πὰς ἀεργεσίας τῦ Θεῦ.

5, Η' ἐλπὶς εἰς τὸν Θεόν.

6, Η' ὑποταγὴ εἰς αὐτὸν.

7, Καὶ ἡ ἀγάπη τῦ πλησίον.

13 Ε. Εἰς τί σήκει ὁ φόβος τῦ Θεῦ;

Α. Ὁ φόβος τῦ Θεῦ σήκει εἰς τὸ νὰ συλλογίζεται καθ' ἑκάστω ὁ ἄνθρωπος τὴν Παντοδυναμίαν καὶ τὴν Δικαιοσύνην τῦ Θεῦ· καὶ νὰ μὴ πράττῃ ὅσα εἶναι εἰς καταφρόνησιν τῦ Θεῦ.

14 Ε. Ποῖα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῦ φόβυ τῦ Θεῦ;

Α. Ἀποτελέσματα τῦ φόβυ τῦ Θεῦ εἶναι;

1, Τὸ νὰ ταπεινῶται τις ἐνώπιον τῦ Θεῦ.

2, Η' μετάνοια, ἤγουν ἡ ὁμολογία τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων, ἡνωμένη μὲ τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα.

3, Η'

3, Η χαλίνωσις τῶν παθῶν· εἰς τὴν ὁπίαν χρήσιμος εἶναι καὶ ἡ ἀποχὴ μεθυσικῶν βρωμάτων.

4, Τὸ νὰ ἀρνηθῇ τις ἑαυτὸν, ἤγουν νὰ καταφρονήσῃ ὅτι ἐμποδίζει τὴν σωτηρίαν τε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Τρίτη Ἐντολή.

„ Ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου, θανάτῳ θα-
" νατούσθω „. Λευιτ. 24, 16. τὸ Ἑβραϊκὸν
" βλασφημῶν „.

" Καὶ εἰσελεύσεται (τὸ δρέπανον) εἰς τὸν
" οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύ-
" δει· καὶ καταλύσει ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐ-
" τοῦ, καὶ συντελέσει αὐτόν „. Ζαχαρ. 5, 4.

" Ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷσου,
" οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν· ὅτι ἐκζητῶν
" ἐκζητήσει Κύριος ὁ Θεός σου παρὰ σοῦ· καὶ
" ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία „. Δευτερονομ. 23, 21.

" Κύριον τὸν Θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ
„ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθή-
„ σῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ „. Δευ-
τερονομ. 6, 13.

" Οἱ υἱοί σου ἐγκατέλιπόν με· καὶ ὤμνυον
" ἐν τοῖς μὴ οὖσι Θεοῖς „. Ἱερεμ. 5, 7. Ἴδε
καὶ Ματθ. 5, 34 --- 36.

Ἀγά-

Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

"Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐγνώκα-
"μεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶ-
"μεν. Ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτὸν, καὶ τὰς
"ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἔστι——
"ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν
"τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται". Α.
Ἰωάν. 2, 3---5.

"Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ
"κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ
"ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ". Αὐτ. ἐπ. 15.

"Ἐάν τις εἴπῃ· ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν, καὶ
"τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν".
Αὐτ. 4, 20.

Φόβος τοῦ Θεοῦ.

"Καὶ εἰ πατήρ εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστιν ἡ δό-
"ξα μου; καὶ εἰ Κύριος εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστιν ὁ
"φόβος μου"; Μαλαχ. 1, 6.

Περὶ προσδοκίας ἴδε Ματθ. 26, 41. περὶ Δοξολογίας καὶ Εὐχαριστίας, Ἐφες. 5, 19. 20. περὶ ἐλπίδος, Α. Πέτρ. 5, 7. περὶ τῆς εἰς Θεὸν ὑποταγῆς, Ἰακώβ. 4, 7. περὶ ταπεινώσεως, Α. Πέτρ. 5, 6. περὶ μετανοίας, Α. Ἰωαν. 1, 8. --- 10. περὶ χαλινώσεως παθῶν, Ῥωμ. 13, 13. καὶ περὶ ἀρνήσεως ἑαυτοῦ, Ματθ. 16, 24.

ΤΜΗΜΑ ς'.

Περὶ τῆς Τετάρτης Ἐντολῆς.

§. 8.

1 Ε. Ποία εἶναι ἡ τετάρτη Ἐντολή;

Α. "Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν "Σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν. Ἓξ ἡμέ- "ρας ἐργᾷ· καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα "σου: τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, σάββα- "τα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου,,. Ἐξόδ. 20, 8 --- 10.

2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη προστάσσει νὰ συναθροιζώμεθα τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἑορτάς, διὰ νὰ λατρεύωμεν τὸν Θεόν, καὶ νὰ ὠφελώμεθα ἀπὸ τὸν Θεῖον λόγον.

Ε. Καὶ διὰ τί ἑρτάζομεν τὴν Κυριακήν, καὶ ὄχι τὸ Σάββατον;

Α. Τὸ

Α. Τὸ Σάββατον ἑώρταζον οἱ Ἰουδαῖοι, διότι κατέπαυσεν ὁ Θεὸς αὐτῇ τῇ ἡμέραν ἀπὸ τῆς Δημιουργίας τὰ ἔργα: μετὰ δὲ τὴν ἔλθσιν τοῦ Χριστοῦ τὸ μετέθηκαν οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὴν Κυριακήν.

4 Ε. Διὰ τί;

Α. Δι' ἀνάμνησιν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ: ὁ ὁποῖος αὐτῇ τὴν ἡμέραν κατέπαυσε, ἤγουν ἐτελείωσε τὸ ἔργον τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως.

5 Ε. Πῶς πρέπει νὰ ἁγιάζωμεν τὴν Κυριακήν;

Α. 1, Πρέπει νὰ παύωμεν ἀπ' ὅλας τὰς ἐργασίας, ἡμεῖς καὶ οἱ δοῦλοι ἡμῶν, παρεκτὸς ἀνάγκης.

2, Νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν,

3, Ἢ ἂν νὰ προσδέχωμεθα κατ' οἶκον.

4, Νὰ διδάσκωμεν οἱ γονεῖς τὰ τέκνα,

κνα, καὶ οἱ Κύριοι τὰς ἁγίας τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

5, Καὶ νὰ δίδωμεν ἐλεημοσύνη εἰς τὰς πτωχάς.

Ε. Ποῖοι παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. Παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην,

1, Ὅσοι ἐργάζονται τὴν Κυριακὴν ἀπὸ πλεονεξίαν.

2, Ὅσοι δὲν ὑπάγουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

3, Ὅσοι ὑπάγουσι μὲν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὑπάγουσι δὲ χωρὶς ἀλάβειαν καὶ προσοχὴν· ὅσοι φλυαροῦσι καὶ γελῶσιν εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ἀκολουθίας.

4, Ὅσοι δὲ ἐξέρουσι, μήτε θέλουσι νὰ ἐξέρωσι τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καταγίνονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὀλεθρίων βιβλίων.

Ε. Ποῖοι πρὸς ποῖος παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

5,

5, Ὅσοι Ποιμένες δὲν διδάσκουσιν τὸ
ποίμνιον αὐτῶν ἐπ' Ἐκκλησίας.

6, Ὅσοι Χριστιανοὶ δὲν δίδουσι τὴν
κατὰ δύναμιν ἐλεημοσύνην· ἀλλ' ἐξ
ἐναντίας δαπανῶσι τὴν οὐσίαν αὐτῶν
εἰς ἡδονὰς καὶ ἀθεμίτους ἀπολαύσεις.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Τετάρτη Ἐντολή.

"Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς". Πράξ. 20. 7.

"Κατὰ μίαν Σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων ὅ, τι ἂν εὐοδῶται· ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι γίνωνται". Α. Κορινθ. 16, 2.

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Περὶ τῆς Πέμπτης Ἐντολῆς.

§. 9.

1 Ε. Ποία εἶναι ἡ πέμπτη Ἐντολή;

Α. "Τίμα τὸν Πατέρα σου καὶ "τὴν Μητέρα σου· ἵνα εὖσοι γένηται, καὶ "ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, "κτ. Ἐξόδ. 20, 12.

2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη μᾶς διδάσκει,

1, Νὰ ἀγαπῶμεν καὶ νὰ σεβώμεθα τοὺς γονεῖς ἡμῶν ἀπὸ καρδίας: τοὺς δὲ γονεῖς διδάσκει νὰ φροντίζωσι διὰ τὰ ἴδια τέκνα, ἀναζέφοντες τα εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ διορθοῦντες τὰ σφάλματά των μὲ τὴν πρᾳότητα.

3 Ε.

3 Ε. Τί ἄλλο μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. 2, Νὰ ἀγαπῶμεν τὸς Ἡγεμόνας καὶ Βασιλεῖς· νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τὰς προσαγάς των, καὶ νὰ δίδωμεν ἐθελουσίως τὸς φόρους εἰς αὐτούς: τὸς Ἡγεμόνας δὲ πάλιν διδάσκει, νὰ φροντίζωσι διὰ τὸς ὑπηκόους αὐτῶν· καὶ νὰ ὑπερασπίζωσι τὸ δίκαιον, κολάζοντες τὸς κακούς, καὶ ἀνταμείβοντες τὸς καλούς.

4 Ε. Τί ἄλλο μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. 3, Νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τοὺς Πνευματικοὺς καὶ Κοσμικοὺς Κυβερνήτας: τὸς Πνευματικοὺς δὲ πάλιν Κυβερνήτας διδάσκει, νὰ διδάσκωσι τὸς ἀνθρώπους τὸν ἀρετὴν· καθὼς τὸς Κοσμικούς, νὰ φροντίζωσι διὰ τὴν δικαιοσύνην τῶν ὑποκειμένων.

5 Ε. Τί ἄλλο μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. 4,

Α. 4, Νὰ ἀγαπῶμεν τὺς διδασκάλυς κὴ δεργέτας ἡμῶν· κὴ νὰ ἤμεθα παντοτε δίχαείσοι πρὸς αὐτύς.

6 Ε. Τί ἄλλο μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. 5, Διδάκει τὺς δύλυς νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὺς Δεσπότας αὐτῶν, νὰ φροντίζωσι δι᾽ τὸ συμφέρον αὐτῶν, κὴ νὰ μὴ κλέπτωσι: καθὼς πάλιν τὺς Δεσπότας, νὰ προσφέρωνται πρὸς τοὺς δύλυς ὡς Πατέρες, νὰ μὴ τὺς ὑςερῶσι τὴν ἀναγκαίαν ζοφὴν, κὴ νὰ μὴ τὺς βαρυώσι μὲ κόπυς ὑπερβολικύς.

7 Ε. Τί ἄλλο μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. 6, Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον, ἤγυν ὅλυς τὺς ἀνθρώπυς· κὴ νὰ ἤμεθα εὔσπλαγχνοι.

8 Ε. Ποῖα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς εὐσπλαγχνίας;

Α. Α᾽-

Α. Ἀποτελέσματα τῆς ἐλεημοσύνης εἶναι:

1, Τὸ νὰ ζέφῃ τις τοὺς πεινῶντας, καὶ νὰ ποτίζῃ τοὺς διψῶντας.

2, Τὸ νὰ ἐπισκέπτεται τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς εἰς φυλακαῖς.

3, Τὸ νὰ ὑποδέχεται τοὺς ξένους· καὶ τὰ παιδία.

Ε. Εἶναι καὶ ἄλλα ἀποτελέσματα τῆς ἐλεημοσύνης, τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουσι τὸν ψυχικὸν τοῦ πλησίον;

Α. Αὐτὰ εἶναι:

1, Τὸ νὰ ἀποσύρῃ τις τὸν πλησίον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

2, Τὸ νὰ διδάσκῃ τοὺς ἀμαθεῖς τὸν νόμον τοῦ Κυρίου.

3, Οὐχὶ μόνον νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἀδικίας τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰς συγχωρῇ εἰς αὐτούς.

4, Καὶ νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν διὰ τὴν σωτηρίαν ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

10 Ε. Διὰ τί ὑπόχεται ὁ Θεὸς μίαν ἐξαίρετον ἀλογίαν εἰς ἐκείνους, ὅσοι φυλάξουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. Διότι ἀπὸ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐντολῆς ταύτης κρέμαται ἡ εἰρήνη καὶ τὸ καλὸν ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

11 Ε. Ποῖοι παραβαίνουσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. Παραβαίνουσι τὴν ἐντολὴν ταύτην, ὅσοι δὲν πληροῦσιν ὅλα τὰ καθήκοντα, ὅσα ἠξιώθημεν ἀνωτέρω.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Πέμπτη Ἐντολή.

"Οἱ Πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑ-
μῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν". Κολασ. 3, 21.

"Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν
ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἐστι δίκαιον". Ἐφεσ. 6, 1. "Καὶ οἱ Πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ
τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παι-
δείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου". Αὐτ. στίχ. 4.

"Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑπο-
τασσέσθω· οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία, εἰμὴ ἀπὸ
Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τε-
ταγμέναι εἰσίν· ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ
ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν".
Ρωμ. 13, 1. 2.

"Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῷ ἀγα-
θῶν ἔργων, ἀλλὰ τῷ κακῶν —— Θεοῦ
γὰρ Διάκονός ἐστί (ὁ ἄρχων) σοι εἰς τὸ ἀγα-
θόν —— (καὶ) ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κα-

"κὸν πράσσοντι —— Ἀπόδοτε ὖν πᾶσι τὰς "ὀφειλὰς: τῳ τὸν φόρον, τὸν φόρον· τῳ τὸ "τέλος, τὸ τέλος· τῳ τὸν φόβον, τὸν φόβον· "τῳ τιμὴν τιμὴν, τιμὴν τιμήν". Αὐτ. στίχ. 3---7.

"Πείθεσθε τοῖς Ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑ-"πείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν "ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες". Ἑβρ. 13, 17.

"Δοῦλος ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, "καὶ πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγον-"τας, μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν "ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν". Τίτ. 2, 9. 10.

"Οἱ Κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα "τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες, ὅτι καὶ ὑ-"μεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς". Κολασ. 4, 1.

"Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· "ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ μοι· ξένος ἤμην, "καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ "με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυ-"λακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με". Ματθ. 25, 35. 36.

Ἐ κ τὶς

"Εαν τις εν υμιν πλανηθη απο της αλη-
θειας, και επιστρεψη τις αυτον: γινωσκε-
τω, οτι ο επιστρεψας αμαρτωλον εκ
πλανης οδου αυτου, σωσει ψυχην εκ θανα-
του, και καλυψει πληθος αμαρτιων". Ια-
κωβ. 5, 19. 20.

"Διο παρακαλειτε αλληλους, και οικοδομει-
τε εις τον ενα —— νουθετειτε τους ατα-
κτους —— μακροθυμειτε προς παντας· ορατε
μητις κακον αντι κακου τινι αποδω, αλλα
παντοτε το αγαθον διωκετε και εις αλληλους
και εις παντας". Α. Θεσσαλ. 5, 11—15.

"Παρακαλω ουν πρωτον παντων ποιεισθε
δεησεις, προσευχας, εντευξεις, ευχαριστιας
υπερ παντων ανθρωπων". Α. Τιμοθ.
2, 1.

ΤΜΗΜΑ Η'.

Περὶ τῆς Ε''κτης Ε'ντολῆς.

§. 10.

1. Ε. Ποία εἶναι ἡ ἕκτη Ε'ντολή;
Α. "Οὐ φονεύσεις". Ε'ξόδ. 20, 15.
2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ε'ντολή;
Α. Ἡ Ε'ντολὴ αὕτη μᾶς διδάσκει νὰ μὴ βλάπτωμεν μήτε ἀμέσως, μήτε διὰ μέσου τινὸς τὸν Πλησίον.
3 Ε. Ποῖοι παραβαίνουσι τὴν Ε'ντολὴν ταύτην;
Α. Παραβαίνουσι τὴν Ε'ντολὴν ταύτην:
1, Ὅ''σοι φονεύουσιν ἄνθρωπον. Μὲ τοὺς φονεῖς συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ προδόται, οἱ ἀποστάται, καὶ ὅσοι ἀπειφάνισαν νὰ φονεύσωσι τινὰ, ἀγνα-

λὰ

λὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ βάλλωσιν εἰς ἔργον τὴν ἀπόφασιν.

4 Ε. Ποῖοι πρὸς ποίους παραβαίνουσι τὴν Ἐνπολλὼ ταύτην;

2, Ὅσοι δίδουσι συμβουλὴν ἢ βοήθειαν εἰς τὸ νὰ πραχθῇ ὁ φόνος· ἢ γίνονται ἀφορμὴ τοῦ φόνου, μὲ τὸ νὰ ἐξάπτωσι τὰς διχόνοιας, νὰ συκοφαντῶσιν ἢ νὰ καταλαλῶσι τὸν Πλησίον· ὅσοι κλέπτουσιν οἰκίας, ἢ ἀναγκάζουσιν ἄλλους νὰ ὁπλοποιῶσιν ὑπὲρ τὴν δύναμιν, κτ.

5 Ε. Ποῖοι προσέτι παραβαίνουσι τὴν Ἐνπολλὼ ταύτην;

3, Οἱ ἄδικοι Κριταί, οἱ ὁποῖοι καταδικάζουσι τοὺς ἀθῴους, καὶ ἀπολύουσι τοὺς πταίστας. Συμπεριλαμβάνονται μὲ τούτους, καὶ ὅσοι, δυνάμενοι νὰ ἐμποδίσωσι τὸν φόνον, δὲν τὸν ἐμποδίζουσι· ὅσοι δὲν παρηγοροῦσι τοὺς ὀλιγοψύχους· ὅσοι ἀφίνουσι τοὺς πτω-

χὰς νὰ ἀποθνήσκωσιν ἀπὸ πεῖναν, ἢ ἀπὸ κρύος· ὅσοι δὲν ἐπισκέπτονται τὰς ἀῤῥώστιας, κ.τ.

6 Ε. Ποῖοι πρὸς τύτοις παραβαίνυσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 4, Ὅσοι δεσπόται βαρύνυσι τοὺς δύλυς μὲ κόπυς ὑπερβολικὰς· ἢ τὰς καταθλίβυσι μὲ σκληρὰς καὶ ἀπανθρώπυς παιδείας.

7 Ε. Ποῖοι πρὸς τύτοις παραβαίνυσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 5, Μὲ τὰς παραβάσεις τῆς Ἐντολῆς ταύτης συγκαταριθμῦνται καὶ ὅσα πράγματα δίδυσιν ἀφορμὴν εἰς τὸν φόνον, καὶ ὁδηγῦσιν εἰς αὐτὸν: καθὼς εἶναι ἡ διχόνοια, ἡ φιλονεικία, ἡ μάχη, τὸ φιλέκδικον, ἡ ἔχθρα, τὸ μῖσος, ἡ φανερὰ ὕβρις, τὸ ἄκαμπτον, καὶ ἡ σκληρότης.

8 Ε. Ποῖοι ἄλλοι παραβαίνυσι τὴν Ἐντολὴν ταύτην;

Α. 6, Οἱ Ὑπόχειρες, ἦγουν ὅσοι φονεύσι τὸν ἑαυτόν των: καὶ οἱ ῥιψοκίνδυνοι· καθὼς εἶναι ὅσοι κολυμβῶσι μὲ φανερὸν κίνδυνον πνιγμοῦ, ἢ δὲ φυλάττονται ἀπὸ τὸ θανατικόν, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ε΄κτη Ε΄ντολή.

"Παραμυθεῖσθε τὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε "τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας". A. Θεσσαλον. 5, 14. "Εἰ δυνατὸν, τὸ ἐξ ὑ- "μῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύον- "τες· μὴ ἑαυτὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοὶ, ἀλ- "λὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ κτ. Ρ΄ωμ. 12, 19. "20. ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι "ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· "καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω "καὶ ὑμεῖς". Κολασ. 3, 13.

"Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρω- "ποκτόνος ἐστί". A. Ἰωαν. 3, 15.

"Τὸ μέρος αὐτῶν (τῶν φονέων) ἐν τῇ λί- "μνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστι δεύ- "τερος θάνατος". Ἀποκαλύψ. 21, 8.

ΤΜΗΜΑ Θ'.

Περὶ τῆς Ἑβδόμης Ἐντολῆς;

§. 11.

Ε. Ποία εἶναι ἡ Ἑβδόμη Ἐντολή;

Α. "Οὐ μοιχεύσεις". Ἐξόδ. 20, 13.

Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη ἐμποδίζει τὴν μοιχείαν, καὶ ὁμοῦ μὲ αὐτὴν ὅλας τὰς ἀθεμίτους σαρκικὰς ἐπιθυμίας: καὶ προσάττει νὰ ζῶμεν ἁγνῶς καὶ σωφρόνως, εἴτε ὑπὸ γάμον, εἴτε ἄγαμοι ὄντες.

Ε. Τίνι τρόπῳ παραβαίνεται ἡ Ἐντολὴ αὕτη;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη παραβαίνεται:

1, Διὰ τῆς μοιχείας, πορνείας, πολυγαμίας, αἱμομιξίας, καὶ διαφόρων ἄλλων τρόπων τῆς ἀσελγείας.

2, Δι'

2, Δι' ὅλων ἐκείνων, ὅσα δίδυσιν ἀφορμὴν εἰς τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας.

4 Ε. Καὶ ποῖα εἶναι αὐτά;

Α. Αὐτὰ εἶναι ἡ ἀργία, ἡ γαστριμαργία, ἡ ἀσωτία, ἡ αἰσχρολογία, αἱ ἀπρεπεῖς ἀστειότητες, τὰ ἀναιδῆ τοῦ σώματος κινήματα, οἱ καιροπρεπεῖς καὶ ἀχήμονες σχολισμοὶ τοῦ σώματος, τὰ σκανδαλώδη θεάματα καὶ δράματα, αἱ ἀπρεπεῖς ὀρχήσεις, τὰ ἀσελγῆ ἄσματα, τὰ ὀλέθρια βιβλία, κτ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ἑβδόμη Ἐντολή.

"Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυ-
"μῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν
"τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ". Ματθ. 5, 28.

"Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι —— οὔτε
"μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἀρσενοκοῖ-
"ται —— οὔτε μέθυσοι —— βασιλείαν Θεοῦ
"κληρονομήσουσι". Α. Κορινθ. 6, 9. 10.

"Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς
"βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα
"καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ,
"ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι κτ.
"Αὐτ. στίχ. 13. 14. φεύγετε τὴν πορνείαν·
"πᾶν ἁμάρτημα, ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος,
"ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων εἰς
"τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει" κτ. Αὐτ. στίχ.
18. 19.

"Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία, ἢ πλεο-
"νεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς

"πρέ-

" πρέπει ἁγίοις: καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία
" ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα· ἀλλὰ μᾶλ-
" λον εὐχαριστία ". Ἐφεσ. 5, 3. 4.

" Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ
" κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσ-
" μεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυ-
" σῷ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτε-
" λεῖ· ἀλλ' (ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελο-
" μέναις θεοσέβειαν) διὰ ἔργων ἀγαθῶν ".
Α. Τιμοθ. 2, 9. 10. " Οὕτω γάρ ποτε καὶ
" αἱ ἅγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν
" Θεὸν, ἐκόσμουν ἑαυτάς ". Α. Πέτρ. 3, 5.

ΤΜΗ.

ΤΜΗ̃ΜΑ Ι΄.

Περὶ τῆς Ὀγδόης Ἐντολῆς.

§. 12.

1 Ε. ΠΟία εἶναι ἡ ὀγδόη Ἐντολή;
Α. " Οὐ κλέψεις ". Ἐξόδ. 20, 14.
2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;
Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη ἀπαγορεύει πᾶν εἶδος κλοπῆς καὶ ἀδικίας.
3 Ε. Πόσα εἶναι τὰ εἴδη τῆς κλοπῆς;
Α. Ἡ κλοπὴ εἶναι τριπλῆ: ἤγουν φανερὰ, κρυπτὴ, καὶ ἀπατηλή.
4 Ε. Ποία εἶναι ἡ φανερὰ κλοπή;
Α. Φανερὰ κλοπὴ λέγεται, ὅταν ἁρπάξῃ τις δυναστικῶς ἕνα πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἀνήκει εἰς αὐτόν.
5 Ε. Ποῖοι λέγονται φανεροὶ κλέπται;

Α. Φα-

Α. Φανεροὶ κλέπται εἶναι:

1, Οἱ καθ' ὁδὸν λῃσταί.

2, Ὅσοι ἄρχοντες ἁρπάζουσι φανερὰ τὰ ὑπάρχοντα τῶν ὑποκειμένων εἰς αὐτούς.

3, Ὅσοι ἀναγκάζουσι τοὺς ἐργάτας ἢ δούλους νὰ ἐργάζωνται περισσότερον ἀπὸ τὸν συμπεφωνημένον μισθὸν, ἢ δὲν πληρώνουσιν εἰς αὐτοὺς τὸν μισθὸν τῆς ἐργασίας.

6 Ε. Ποῖοι πρὸς τούτοις λέγονται φανεροὶ κλέπται;

Α. 4, Ὅσοι αἰχμαλωτίζουσι δουλοπρεπῶς ἐλευθέρους ἀνθρώπους.

5, Ὅσοι μεταχειρίζονται ξένα πράγματα χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ Κυρίου.

6, Ὅσοι πωλοῦσιν ἀκριβῶς τὸν σῖτον εἰς καιρὸν πείνας, ἢ ἁρπάζουσιν αὐτὶ πληρωμῆς κανένα κτῆμα τοῦ πλησίον.

7, Ὅσοι ὑπόχονται νὰ βοηθήσωσι τὸν πλησίον εἰς καιρὸν δυσυχίας μεγάλης μὲ βαρυπάτας σωθήκας.

8, Ὅσοι δὲν ἀποδίδουσι τὴν πίστιν παρακαταθήκην, ἢ ἀδικοῦσι τὸν πλησίον κατ' ἄλλον οἷον δήποτε τρόπον.

7 Ε. Ποία εἶναι ἡ κρυπτὴ κλοπή;

Α. Κρυπτὴ κλοπὴ λέγεται, ὅταν κλέπτῃς τὸ ξένον πρᾶγμα, χωρὶς τὴν θέλησιν καὶ εἴδησιν τοῦ Κυρίου τοῦ πράγματος.

8 Ε. Ποῖοι λέγονται κρυπτοὶ κλέπται;

Α. Κρυπτοὶ κλέπται εἶναι:

1, Ὅσοι κλέπτουσιν, ἐμβαίνοντες εἰς οἰκους, ἐργαστήρια, ἀποθήκας σίτου, μανδρας, ἰχθυοτροφεῖα, κήπους, δρυμοὺς, καὶτ.

2, Οἱ σοι ἀδικοῦσι τὴν Βασιλείαν, δλαβιβάζοντες λαθραίως πραγματείας, ἢ κλέπτοντες τὸν Δημόσιον Θησαυρόν.

3, Οἱ Ἱερόσυλοι, ἤγουν ὅσοι κλέπτουσιν ἀπὸ Ἐκκλησίας, ἢ Μοναστήρια.

9 Ε. Ποῖοι πρὸς τούτοις λέγονται κρυπτοὶ κλέπται;

4, Ὅσοι εὑρίσκοντες τὰ ἀπωλεσθέντα, καὶ ἠξεύροντες τίνος εἶναι, δὲν τὰ δίδουσι.

5, Ὅσοι κρύπτουσι καὶ ἰδιοποιοῦνται τὸ πλανηθὲν κτῆνος, ἢ τὸν φυγάδα δοῦλον.

6, Ὅσοι κλέπτουσιν εἰς καιρὸν πυρκαϊᾶς τὰ πράγματα τοῦ πλησίον.

10 E. Ποία εἶναι ἡ ἀπατηλὴ Κλοπή;

A. Ἀπατηλὴ κλοπὴ λέγεται, ὅταν σφετερίζεταί τις τὸ ἀλλότριον μὲ ἀπάτην ἢ δόλον.

11 E. Ποῖοι λέγονται ἀπατηλοὶ κλέπται;

A. Ἀπατηλοὶ κλέπται εἶναι:

1, Ὅσοι πωλοῦσι τίποτε ἀκριβέστερον ἀφ' ὅ, τι εἶναι ἄξιον.

2, Ὅσοι ἀπατῶσι τὸν ἀγοραστὴν εἰς τὸ ζυγίον, ἢ εἰς τὸ μέτρον· ἢ δίδοντες εἰς αὐτὸν φαῦλον πρᾶγμα, ἢ κίβδηλον νόμισμα ἀντὶ καλοῦ.

3, Ὅσοι κόπτουσι νομίσματα κίβδηλα.

4, Ὅ-

4, Ὅσοι ἀπαιτοῦσι τέλος ἄδικον.

5, Ὅσοι κεῖται κείνοισι πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον.

6, Ὅσοι δίδοσι τὰ ἀξιώματα εἰς ἀναξίους ἀνθρώπους, καὶ ὑστεροῦσι τοιαυτοτρόπως τῆς ἀξίας.

12 Ε. Ποῖοι πρὸς τούτοις λέγονται ἀπατηλοὶ κλέπται;

Α. 7, Οἱ Σιμωνιακοί.

8, Ὅσοι, οἰκονομοῦντες δημόσια χρήματα, κλέπτουσιν ἀπ' αὐτὰ καθ' οἷον δήποτε τρόπον.

9, Ὅσοι σφετερίζονται τοῖς ἀλλοτρίαν οὐσίαν μὲ ψεύδεις καὶ πλαστὰς διαθήκας, ἢ προσποιούμενοι νὰ ἦναι συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος.

10, Ὅσοι συμφωνοῦντες νὰ δουλεύωσι μὲ μισθὸν, δὲν ἐργάζονται πιστῶς, ἀλλὰ διατείβουσι τὸν καιρὸν τῆς ἐργασίας εἰς ἀργίαν.

11, Ὅσοι ζητοῦσιν ἐλεημοσύνην, μολο-

ὄντες ἄξιοι ἐλεημοσυνής, ἢ, ὅσοι τῶν ζητοῦσι ψευδῶς διὰ ἄλλα ὀνόματα.

12, Οἵσοι, μὲ ὑπόκρισιν ἁγιότητος, ἢ πλάττοντες ἀσεβῶς λείψανα, καὶ εἰκόνας Ἁγίων θαυματουργὰς, πλανῶσι τὸν ἁπλοῦν λαὸν, καὶ συνάζουσι χρήματα.

13, Οἵσοι μὲ κολακείας καὶ παντοίους τρόπους πανουργίας λαμβάνουσι τίποτε ἀπὸ τὸν πλησίον.

13 Ε. Τίνι τρόπῳ συγχωρεῖται ἡ κλοπή;

Α. Ὁ κλέπτης πρέπει πρῶτον νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἀλλότριον, καὶ νὰ μετανοήσῃ ἀπὸ καρδίας: αὖ θέλῃ νὰ λάβῃ τὴν συγχώρησιν τῆς ἁμαρτίας του.

14 Ε. Ἀπὸ τί πρέπει νὰ φυλαττώμεθα, διὰ νὰ μὴ πέσωμεν εἰς τὴν κλοπήν;

Α. Πρέπει νὰ φυλαττώμεθα ἀπὸ τὴν φιλοκέρδειαν καὶ τὴν ὀκνηρίαν.

15 Ε. Διὰ τί;

Α. Διό-

Α. Διότι ὁ φιλοπερδὴς δὲν ἀρκεῖται εἰς τί ποτε: ἢ ὁ ὀνηρὸς παντᾷ εἰς πτωχείαν· ἢ ἀναγκάζεται τέλος πάντων νὰ ζῇ ἀπὸ τῆς κλοπῆς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ὀγδόη Ἐντολή.

" Οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται —— οὐχ
" ἅρπαγες Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι ,,.
Α. Κορινθ. 6, 10. Ἴδε καὶ Ζαχαρ. 5, 4.

" Ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησαν-
" των τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος ἀφ'
" ὑμῶν κράζει. καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων
" εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθα-
" σιν ,,. Ἰακώβ. 5, 4.

" Μὴ ἰδὼν τὸν μόχον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸ
" πρόβατον αὐτοῦ, πλανώμενα ἐν τῇ ὁ-
" δῷ, ὑπερίδῃς αὐτὰ: ἀποστροφῇ ἀποστρέ-
" ψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου ,,. Δευτερονομ.
22, 1.

" Το μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ
" πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι ἔκδικος
" ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων ,,. Α. Θεσ-
σαλον. 4, 6. Ἴδε καὶ Λευιτικ. 25, 14.

" Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέ-

" τροις, καὶ ἐν σταθμίοις, καὶ ἐν ζυγοῖς ". Λευιτικ. 19, 35.

" Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον " δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς " χερσὶν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔ- " χοντι ". Ἐφεσ. 4, 28.

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'.

Περὶ τῆς Ἑνάτης Ἐντολῆς.

§. 13.

1 Ε. Ποία εἶναι ἡ Ἑνάτη Ἐντολή;

Α. "Οὐ ψευδομαρτυρήσεις ,, : Ἐξόδ. 20, 16.

2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντολή;

Α. Ἡ ἐντολὴ αὕτη προσάσσει νὰ μὴ ψευδώμεθα, μήτε νὰ βλάπτωμεν τὸν πλησίον μὲ τὴν γλῶσσαν.

3 Ε. Ποῖοι βλάπτουσι τὸν πλησίον μὲ τὴν γλῶσσαν;

Α. Βλάπτουσι τὸν πλησίον μὲ τὴν γλῶσσαν:

1, Ὅσοι τὸν κατηγοροῦσι ψευδῶς ἐπὶ κεφαλείᾳ, ἢ ἔμπροσθεν ἄλλων ἀνθρώπων.

2, Ὅσ-

2, Ὅσοι κρίνουσι, κρίνοντες ἀδίκως, προξενοῦσι δυσυχίαν, ἢ θάνατον εἰς τὸν πλησίον.

3, Ὅσοι περιπαίζουσι τὸν πλησίον διὰ τὰ ἐλαττώματα τοῦ σώματος ἢ τοῦ νοός του· παρεξηγοῦσι τοὺς λόγους ἢ τὰς πράξεις του· τὸν ἐλέγχουσιν, ὄχι μὲ σκοπὸν νὰ τὸν διορθώσωσιν· ἢ μεταχειρίζονται παντοίους ἄλλους ξόπους διὰ νὰ τὸν δυσφημήσωσι.

4 Ε. Πῶς δύναταί τις νὰ φύγῃ αὐτὴν τὴν ἁμαρτίαν;

Α. Ὅς τις θέλει νὰ φύγῃ αὐτὴν τὴν ἁμαρτίαν: ἂς ἐνθυμῆται πάντοτε τοῦτα τὰ λόγια· "μὴ κάμνῃς πρὸς ἄλλον "ὅ,τι δὲν θέλεις νὰ κάμῃ ἄλλος πρὸς "σέ".

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Ενναίη Ενδολή.

"Εἴτις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος "ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ "σῶμα". Ἰακώβ. 3, 2.

"Οὐ καλῶς ἐρεῖς κωφὸν· καὶ ἀπεύαντι "τυφλῷ οὐ προσθήσεις σκάνδαλον —— οὐ ποιή- "σεις ἄδικον ἐν κρίσει", κτ. Λβιτιν. 19, 14. 15.

Ἴδε πρὸς τούτοις περὶ ψευδομαρτυρίας, Δευτερονομ. 19, 16 -- 21. περὶ συκοφαντίας, καὶ ψεύδους Λβιτικ. 19, 11. περὶ καταλαλιᾶς, Ματθ. 7, 1 --- 5. Ἰακώβ. 4, 11. 12.

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'.

Περὶ τῆς Δεκάτης Ἐντολῆς.

§. 14.

1 Ε. ΠΟία εἶναι ἡ δεκάτη Ἐντολή;

Α. "Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυ-
"ναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις
"τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν
"ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔ-
"τε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τὸν βοῦς
"αὐτοῦ, οὔτε τὸν ὑποζύγιον αὐτοῦ, οὔτε
"παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλη-
"σίον σου ἐστί. Ἐξόδ. 20, 17.

2 Ε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτὴ ἡ Ἐντο-
λή;

Α. Ἡ Ἐντολὴ αὕτη εἶναι ἐξήγησις ὅ-
λων τῶν προειρημένων Ἐντολῶν· καὶ
προστάσει ὄχι μόνον νὰ μὴ πράττωμεν

τὸ

τὸ κακὸν, ἀλλὰ μήτε νὰ τὸ ἐπιθυμῶμεν κ᾽ ἐλάνοιαν.

3 Ε. Διὰ τί;

Α. Διότι ἀπὸ τὴν καρδίαν προέρχονται ὅλα τὰ κακά: ὅθεν ἐμποδίζουσα ἡ ἐντολὴ αὐτὴ τὰς ἐπιθυμίας, ἀποφράττει (ἐλὰ νὰ εἰπῶ ἔτως) τὴν πηγὴν πάσης κακίας.

4 Ε. Τί χρεωστεῖ νὰ κάμνῃ ὅστις πληρώσῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ;

Α. Ὅστις φυλάττει τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἐπαίρεται ἐλὰ τοῦτο: ἀλλὰ πρέπει νὰ συλλογίζεται, ὅτι αὐτὸ εἶναι καρπὸς τῆς συνεργίας τοῦ Θεοῦ χάριτος· κ᾽ ὅτι ἔκαμεν ὅ,τι ἐχρεώστει νὰ κάμῃ.

MAP-

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Δεκάτη Ἐντολή.

"Ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας "ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος: "εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρ-"τίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει "θάνατον". Ἰακώβ. 1, 14. 15.

"Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλο-"γισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, "κλοπαὶ, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι". Ματθ. 15, 19.

"Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος· ἀρκούμενοι τοῖς "παροῦσιν: αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· "οὐ μή σε "ἀνῶ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπω". Ἑβρ. 13, 5.

"Ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέ-"ντα ὑμῖν, λέγετε: ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσ-"μεν· ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιή-"καμεν". Λουκ. 17, 10.

ΤΜΗ-

ΤΜΗΜΑ ΙΓ'.

Περὶ Προσδοχῆς.

§. 15.

1 Ε. Εἶναι λοιπὸν ἀναγκαία εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν Ἐντολῶν ἡ συνεργοῦσα τῷ Θεῷ χάρις; Αὐτ. (α)

Α. Βεβαιότατα: διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ἐκλέξῃ τὸ ἀγαθὸν χωρὶς τῷ Θεῷ τὴν βοήθειαν.

2 Ε. Καὶ πῶς δύναταί τις νὰ ἀποκτήσῃ αὐτὴν τὴν συνεργοῦσαν τῷ Θεῷ χάριν;

Α. Διὰ τῆς προσδοχῆς.

3 Ε. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ προσδοχή; Αὐτ. (β)

Α. Ἡ προσδοχὴ εἶναι μία ὕψωσις τῆς καρδίας πρὸς τὸν Θεὸν, μετὰ δεήσεως τῷ,

χῆς, ὅσα συντείνουσιν εἰς σωτηρίαν ψυχῆς.

4 Ε. Πῶς πρέπει νὰ προσεύχώμεθα, ἂν θέλωμεν νὰ εἰσακούεται ἡ προσευχὴ ἡμῶν;

Α. Ἂν θέλωμεν νὰ εἰσακούεται ἡ προσευχὴ ἡμῶν, πρέπει νὰ ζητῶμεν παρὰ Θεοῦ:

1, Ἐκεῖνα μόνα, ὅσα διέταξεν αὐτὸς εἰς τὸ Εὐαγγέλιον· ἤγουν τὴν σωτηρίαν τῆς ἡμετέρας ψυχῆς·

2, Πρέπει νὰ τὰ ζητῶμεν μὲ καρδίαν ζέουσαν καὶ ἀλαβῆ, ὁμολογοῦντες τὴν ἡμετέραν δυσυχίαν·

3, Πρέπει ὅλαι ἡμῶν αἱ προσευχαὶ νὰ θεμελιοῦνται εἰς τὴν ἀξιομισίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ· ἤγουν νὰ πιστεύωμεν, ὅτι μόνος ὁ θανάτος τοῦ Χριστοῦ εἶναι δυνατὸς νὰ κινήσῃ τὸν εὔσπλαγχνον Θεὸν εἰς τὸ νὰ χαρίσῃ εἰς ἡμᾶς τὰ αἰτήματα·

5 Ε.

Ε. Δεν εἶναι λοιπὸν συγκεχωρημένον νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ πρόσκαιρα ἀγαθά;

Α. Εἶναι συγκεχωρημένον, ἀλλὰ μὲ τὸν περιορισμὸν τοῦτον: «ἂν δὲν ἦναι «ἐναντία εἰς τὸ ἅγιόν του θέλημα, καὶ «ἂν γινώσκῃ, ὅτι εἶναι ὠφέλιμα εἰς ἡ-«μᾶς».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Συνεργοῦσα τῷ Θεῷ χάρις.

"Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέ-
"ρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέ-
"λῳ· οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μεί-
"νητε. Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλή-
"ματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ,
"οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ
"οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν". Ἰωαν. 15, 4. 5.
Ἴδε καὶ Β Κορινθ. 3, 4. 5. καὶ Φιλιππησ.
2, 13.

Προσδοκή.

"Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ
"εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν".
Ματθ. 7, 7.

"Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν Βασιλείαν τοῦ
"Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα
"πάντα προστεθήσεται ὑμῖν". Αὐτ. 6, 33.

" Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς, οὐκ ἤθε-
" λεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐ-
" πᾶραι· ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ,
" λέγων: ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτω-
" λῷ ". Λουκ. 18, 13.

" Οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ
" δι' ἐμοῦ ". Ἰωαν. 14, 6. " Ὅσα ἂν αἰτή-
" σητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει
" ὑμῖν ". Αὐτ. 16, 23.

ΤΜΗΜΑ ΙΔ'.

Περὶ τῆς Κυριακῆς Προσδοχῆς.

§. 16.

1 Ε. ΠΟΥ̃ περιέχονται ὅλα ἐκεῖνα, ὁποῦ πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν, προσδοχόμενοι;

Α. Εἰς τὴν Κυριακὴν Προσδοχήν.

2 Ε. Ποία εἶναι αὐτὴ ἡ Κυριακὴ προσδοχή;

Α. Αὐτὴ εἶναι τὸ,

"Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

"Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

"Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου.

"Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

"Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.

"Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡ-
"μῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφει-
"λέταις ἡμῶν.
"Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασ-
"μόν: ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
"Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ
"Δυνάμις, καὶ ἡ Δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν"! Ματθ. 6, 9—13.

3 Ε. Διὰ τί ὀνομάζεται "Κυριακή"; ;

Α. Διότι τὴν ἐδίδαξεν αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

4 Ε. Διὰ τί ὀνομάζεις "Πατέρα" τὸν Θεὸν, εἰς τὸ προοίμιον αὐτῆς τῆς προσευχῆς;

Α. Ὁ Θεὸς εἶναι "Πατὴρ" ἡμῶν, ὄχι μόνον διότι μᾶς ἔπλασε, ἀλλὰ καὶ διότι μᾶς ὑιοθέτησε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

5 Ε. Διὰ τί λέγεις, ὅτι εἶναι εἰς τοὺς οὐρανούς;

Α. Ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς εἶναι παντοχοῦ πα-

παρών: φανερόνει ὅμως ἀξιαρέτως τὴν δόξαν αὐτῦ εἰς τὸς ὐρανύς.

6 Ε. Τί σημαίνει ἡ πρώτη αἴτησις "ἁ-
"γιασθήτω τὸ ὄνομά σου,,;

Α. Εἰς αὐτλὼ τλὼ αἴτησιν παρακαλῦ-μεν τὸν Θεὸν νὰ φωτίσῃ ὅλυς τὺς ἀν-θρώπυς, δλὰ νὰ τὸν γνωρίζωσι, νὰ τὸν προσκυνῶσι, ἢ νὰ τὸν δοξάζωσι.

7 Ε. Τί σημαίνει ἡ δλτέρα αἴτησις ,,ἐλ-
"θέτω ἡ Βασιλεία σου,,;

Α. Εἰς αὐτλὼ τλὼ αἴτησιν παρακαλῦ-μεν τὸν Θεὸν νὰ ἀφανίσῃ ὅλα τὰ σκαν-δαλα, ὅσα ἐμποδίζυσι τλὼ ἁπλωσιν ἠγὴ προκοπλὼ τῦ Εὐαγγελίυ: ἠγὴ νὰ ἔλθῃ πάλιν ὁ Ἰησῦς Χριστὸς, δλὰ νὰ μᾶς εἰσάξῃ εἰς τλὼ ὐραν́ιον Βασιλείαν τυ.

8 Ε. Τί σημαίνει ἡ ζίτη αἴτησις "γε-
"νηθήτω τὸ θέλημά σου κτ.,,;

Α. Εἰς αὐτλὼ τλὼ αἴτησιν παρακαλῦ-μεν τὸν Θεὸν νὰ μᾶς φωτίσῃ νὰ ὑπο-

ταστώμεθα εἰς τὰς ἐντολάς του, καὶ νὰ πράττωμεν τὸ Ἅγιόν του θέλημα, καὶ μίμησιν τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι λείτουργοῦνται εἰς τὸν οὐρανόν.

9 Ε. Τί σημαίνει ἡ τετάρτη αἴτησις "τὸν "ἄρτον ἡμῶν" κτ.;

Α. Εἰς αὐτὴν τὴν αἴτησιν ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν "τὸν ἐπιούσιον ἄρτον" ἤγουν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον εἰς ταύτην τὴν πρόσκαιρον ζωήν.

10 Ε. Τί σημαίνει ἡ πέμπτη αἴτησις "καὶ "ἄφες ἡμῖν" κτ.;

Α. Εἰς αὐτὴν τὴν αἴτησιν ζητοῦμεν τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἀπὸ τὸν Θεὸν, μὲ ἀπόφασιν νὰ συγχωρήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ καρδίας ὅσα ἔπταισαν ἄλλοι εἰς ἡμᾶς.

11 Ε. Τί σημαίνει ἡ ἕκτη αἴτησις "καὶ μὴ "εἰσενέγκῃς ἡμᾶς" κτ.;

Α. Εἰς αὐτὴν τὴν αἴτησιν παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ μὴ μᾶς ἀφήσῃ νὰ πέσω-

μεν

μεν εἰς τὰς πειρασμούς· τὰς ὁποίους ἐγεί-
ρουσι καθ' ἡμῶν ὁ Διάβολος, ὁ Κόσ-
μος, καὶ ἡ Σάρξ: ἢ, ἀφ' ὧν πέσωμεν,
νὰ μᾶς βοηθήσῃ καὶ νὰ μᾶς ἐνδυναμώ-
σῃ, ἀλλὰ νὰ τὰς νικήσωμεν.

12 Ε. Τί σημαίνει ὁ ἐπίλογος "ὅτι σοῦ
"ἐστιν ἡ Βασιλεία," κτ.;

Α. Αὐτὸς ὁ ἐπίλογος μᾶς θαρρύνει,
μὲ τὸ νὰ δεικνύῃ εἰς ἡμᾶς, ὅτι παρα-
καλοῦμεν ἕνα Παντοδύναμον καὶ Πανά-
γαθον Βασιλέα, ὅστις καὶ θέλει καὶ
δύναται νὰ δέσῃ εἰς ἡμᾶς πᾶν ἀγα-
θὸν: καὶ μᾶς διδάσκει, ὅτι πρέπει ἡμε-
τέρων προσδοκῶν, καθὼς καὶ πρά-
ξεων, ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέλος πρέπει νὰ
ἦτο ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Προοίμιον.

"Οτι δέδεκται μοι, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κράζον: Ἀββᾶ ὁ Πατήρ". Γαλατ. 4, 6. "προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν". Ἐφεσ. 1, 5.

"Μὴ ὐχὶ τὸν ὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ; λέγει Κύριος". Ἱερεμ. 23, 24.

Α. Αἴτησις.

"Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων: ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα· καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς ὐρανοῖς". Ματθ. 5, 16.

Β. Αἴτησις.

"Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν
"θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας
"αὐτοῦ. Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θά-
"νατος". Α. Κορινθ. 15, 25. 26. Ἴδε καὶ
"Ματθ. 6, 33.

Γ. Αἴτησις.

"Μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς
"ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλη-
"μα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν, καὶ εὐάρεστον, καὶ
"τέλειον". Ρωμ. 12, 2. Δίδαξόν με τοῦ
"ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός
"μου". Ψαλμ. 143, 10.

Δ. Αἴτησις.

"Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα,
"τούτοις ἀρκεσθησόμεθα". Α. Τιμόθ. 6, 8.

Ε. Αἴ-

Ε. Αἴτησις.

"Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος: ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν". Ματθ. 6, 14. 15.

ς. Αἴτησις.

"Πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν". Α. Κορινθ. 10, 13.

"Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι: ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν· πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος". Ἰακώβ. 1, 13. 14.

σέλ-

"Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰ-
"σέλθητε εἰς πειρασμόν. Ματθ. 26, 41.
"ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πί-
"στεως· ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
"πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι". Ἐφέσ.
6, 16.

Ἐπίλογος.

"Καὶ ὅ, τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί
"μου, τοῦτο ποιήσω· ἵνα δοξασθῇ ὁ Πατὴρ
"ἐν τῷ Υἱῷ". Ἰωαν. 14, 13.
"Μὴ ἡμῖν Κύριε, μὴ ἡμῖν, ἀλλ' ἢ τῷ ὀ-
"νόματί σου δὸς δόξαν". Ψαλμ. 115.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΗΜΕΙΩ΄ΣΕΙΣ

Εἰς τὴν Σύνοψιν

ΤΗ̃Σ Ι΄ΕΡΑ̃Σ Ι΄ΣΤΟΡΙ΄ΑΣ.

Ε΄ρωταποκρ. 2. Ε΄νταῦθα καθὼς καὶ εἰς τὰς ἑπομένας Ε΄ποχὰς ἠκολούθησα τὴν Α΄νατολικὴν Χρονολογίαν, ἐπιςηριζομένην εἰς τὴν Μετάφρασιν τῶν Ε΄βδομήκοντα· ἀφήσας ἐκείνην τῶν Δυτικῶν, ἡ ὁποία θεμελιοῦται εἰς τὸ Ε΄βραϊκὸν πρωτότυπον. Η΄ξεύρω πόσον ἀξιοπιςότερον πρέπει νὰ ἦναι τὸ πρωτότυπον ἀπὸ μίαν μετάφρασιν, καὶ ὅτι ὁ Θεῖος Ι΄ερώνυμος παραγγέλλει εἰς πολλὰ μέρη τῶν Συγγραμμάτων τοῦ νὰ τρέχωμεν εἰς τὴν Ε΄βραϊκὴν ἀλήθειαν ad hebraicam veritatem: ἀλλὰ δὲν μὲ λανθάνει ἐκ τοῦ ἐναντίου καὶ τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον προσφέρει ἡ Α΄νατολικὴ Ε΄κκλησία εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν

Ε΄βδο-

Ἑβδομήκοντα. Διὰ τοῦτο ἀρκέμενος εἰς τὸ νὰ σημειώσω τὰς κυριωτέρας Ἐποχὰς εἰς τὸ ἑξῆς Κανόνιον, κατὰ τὴν Χρονολογίαν τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν, δὲν θέλω νὰ ἐρευνήσω ποία εἶναι ἡ ἀκριβεστέρα, ἀλλὰ σέλλω τὸν φιλολόγον μὲ χολάζοντα ἀναγνῶσιν εἰς τὰς περὶ ταύτης διατριβὰς καὶ μελέτας τοῦ Σκαλιγέρου, τοῦ Πετανίου καὶ τῶν λοιπῶν Χρονολόγων.

Κανό-

Κανόνιον τῶν Κυριωτέρων Ἐποχῶν τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας.		
Παρῆλθον ἔτη	κατὰ τοὺς Ἀναπολ	κατὰ τοὺς Δυτικ.
Ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου ἕως τοῦ Κατακλυσμοῦ	2242	1656
Ἀπὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ ἕως τῆς Κλήσεως Ἀβραάμ	1303	366
Ἀπὸ τῆς Κλήσεως Ἀβραάμ ἕως τῆς Ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου	429	430
Ἀπὸ τῆς Ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς Οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος	520	519
Ἀπὸ τῆς Οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος ἕως τῆς Ἀχμαλωσίας Βαβυλῶνος	424	474
Ἀπὸ τῆς Αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος ἕως Ἰησοῦ Χριστοῦ	589	538
Ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου ἕως Γεννήσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ σωζόνται ἔτη	5507	3983

Ἐγκυ-

Ἐγεννήθη δηλονότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ἔτει ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου κατὰ μὲν τοὺς Ἀνατολικοὺς 5507. κατὰ δὲ τοὺς Δυτικοὺς 3983.

Ἔτι σημείωσαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀνατολικοὶ Χρονολόγοι διαφέρονται πρὸς ἀλλήλους κατὰ τὰς ἄνω ἐκτεθείσας Ἐποχὰς πλὴν τῆς πρώτης τῆς ἀπὸ Κτίσεως μέχρι τοῦ Κατακλυσμοῦ: ἰδὲ τὴν Ἱεραὶ Ἱστορίαν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου σελ. 14. 38. 56. 176. 202. 363. κτ. Ὡσαύτως διαφέρονται πρὸς ἀλλήλους καθ' ἑκάστην Ἐποχὴν καὶ οἱ Δυτικοί.

Ἔτι σημείωσαι, ὅ, τι ἀγκαλὰ ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ συνέβη ἐν ἔτει 5507: τὸ πρῶτον ὅμως τῆς Θεογονίας ἔτος ἐτέθη ἐν ἔτ. 5509. ὑπὸ Διονυσίου τινὸς Μικροῦ λεγομένου· ἰδὲ αὐτόθ. σελίδ. 364.

Ἐρωταποκρ. 20. " περιεπάτησε μὲ τὸν „ Θεὸν —— ἀνέλαβεν „). Οὕτως ἔχει τὸ Γαλλικὸν συμφώνως μὲ τὸ Ἑβραϊκὸν: ἀντὶ τοῦ ὁποίου οἱ Ἑβδομήκοντα μετέφρασαν " ἐνη-

" ρή-

οι ρέσησε τῷ Θεῷ —— μετέθηκεν ». Γενέσ. 5, 24.

Ἐρωταποκρ. 26.) ἡ μνήμη τοῦ Κατακλυσμοῦ ἐσώζετο παρὰ Χαλδαίοις, Ἀσυρίοις, καὶ Ἕλλησι· καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰ ἱστορημένα περὶ τοῦ ἀπὸ τὸν Βηρωσσὸν, τὸν Ἀβυδηνὸν, τὸν Πλέσαρχον, τὸν Λυκιανὸν, τὸν Μόλωνα, Νικόλαον τὸν Δαμασκηνὸν, καὶ ἄλλους. Τὸ δὲ πλέον θαυμαστὸν εἶναι, ὅτι σώζεται καὶ παρὰ Ἀμερικανοῖς ὄχι μόνον αὐτὸς ὁ Κατακλυσμὸς, ἀλλὰ καὶ αἱ περιστάσεις αὐταί· οἷον ὁ κόραξ, ἡ περιστερὰ κτ.· ἰδὲ τὸν πολυμαθέστατον Γρότιον εἰς τὸ μικρὸν, ἀλλὰ πάντος ἄξιον βιβλιάριον, ἐπιγραφόμενον: Ὅτι ἀληθὴς ἡ Θρησκεία τῶν Χριστιανῶν, βιβλ. 1. §. 16.

Ἐρωταποκρ. 27.) Περὶ τῆς συνταῦθα Χρονολογίας, ἰδὲ τὰ πρῶτα σημειώσιν.

Κεφάλαιον β'.

Ἐρωταποκρ. 5.) Αὐτὴ ὠνομάθη ἔπειτα

Βαβυλὼν: τὴν ὁποίαν λέξιν ἔτι καὶ σήμερον μεταχειριζόμεθα εἰς τὴν Ἑλληνορωμαϊκὴν διάλεκτον ἀντὶ τῆς συγχύσεως.

Ἐρωταποκρ. 12.) Ὅπου οἱ Ἑβδομήκοντα λέγουσιν "ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων" Γενέσ. 11, 31. ἐκεῖ τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει "ἐκ τῆς Οὔρ (ἢ Ὤρ) τῶν Χαλδαίων".

Ἐρωταποκρ. 14.) Περὶ τῆς ἐνταῦθα Χρονολογίας ἰδὲ τὴν πρώτην σημείωσιν.

Κεφάλαιον γ'.

Ἐρωταποκρ. 23.) Ἡ λέξις "Πάχα" εἶναι Χαλδαϊκὴ (οἱ Ἑβραῖοι τὸ ὀνομάζουσι "Πέσαχ") καὶ σημαίνει "διάβασιν" ἢ "ὑπέρβασιν": κατὰ μὲν τινὰς, διότι, ἀφ' οὗ τὸ ἔθυσαν οἱ Ἑβραῖοι, διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, κατ' ἄλλους δὲ, διότι ὑπερέβαινε τοὺς οἴκους τῶν Ἑβραίων, χρισμένους μὲ τὸ αἷμα ὁ ἐξολοθρευτὴς Ἄγγελος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο γίνεται πιθανότερον

ρον ἀπὸ τὸν εἰρμὸν τῆ λόγυ. Ἐξόδ. κεφ. 12. στίχ. 21. ὅπυ ὁ Ἑβραῖος λέγει "Θύσατε "τὸ Πέσαχ" καὶ στίχ. 23. "καὶ ὑπερβή- "σεται (τὸ Ἑβρ. πασάχ, οἱ Ἑβδομ. πα- "ρελεύσεται.) Κύριος τὴν θύραν, κτ." Ἐρωταποκρ. 26.) Περὶ τῆς αὐταῦθα Χρονολογίας ἴδε τὴν πρώτην σημείωσιν.

Κεφάλαιον δ'.

Ἐρωταποκρ. 5.) Ἐνταῦθα ὁ Κατηχητὴς πρέπει νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν Κατηχούμενον, ποῖοι εἶναι οἱ Ἠθικοὶ Νόμοι. Λέγονται δηλονότι Ἠθικοὶ Νόμοι, ὅσοι περιέχυσι τὰ καθήκοντα τῆς ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεὸν, πρὸς τὸν πλησίον, καὶ πρὸς ἑαυτούς: τῆς ὁποίων μία συνόψις εἶναι αἱ δέκα Ἐντολαί. Περὶ δὲ τῆς Πολιτικῶν καὶ Ἱερουργικῶν Νόμων διδασκαλίας εἶναι ἐπόμεναι Ἐρωταποκρ. 6, καὶ 7.

Ἐρωταποκρ. 16.) Ἔξω ἀπὸ τὸν Δαυὶδ

φαίνονται προσέτι πέντε Συγγραφεῖς εἰς τὸ Ψαλτήριον: ὁ Ἀσὰφ, ὁ Σολομὼν, ὁ Αἰμὰν, καὶ Αἰθὰν οἱ Ἐζραχῖται (ὄχι Ἰσραηλῖται, ὡς γράφουσιν οἱ Ἑβδομ.) καὶ ὁ Μωϋσῆς. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν Ἰεδιθοὺν καὶ τῶν υἱῶν τῶν Κορὲ ἐπιγραφόμενα εἰς μερικοὺς ψαλμοὺς δὲν συμαίνουσι τοὺς Συγγραφεῖς, ἀλλὰ τοὺς πρωτοψάλτας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδίδοντο αὐτοὶ οἱ ψαλμοὶ, διὰ νὰ ψαλθῶσιν ἐπ' Ἐκκλησίας. Ὠνομάθη δὲ τοῦ Δαυὶδ τὸ Ψαλτήριον διὰ τὸ νὰ συνεγράφησαν οἱ περισσότεροι ψαλμοὶ ἀπ' αὐτόν.

Ἐρωτ. ἀποκρ. 20.) Περὶ τῆς σήμερον Χρονολογίας ἰδὲ τὸν πρῶτον σημειώσιν.

Κεφάλαιον ε.

Ἐρωτ. ἀποκρ. 11.) Τὸ Ἑβραϊκὸν λέγει ὅτι ὁ Ἠλίας ἀνελήφθη "εἰς τὸν οὐρανὸν": οἱ δὲ Ἑβδομήκοντα μετέφρασαν "ὡς εἰς τὸν οὐρανόν". Δ. Βασιλ. 2, 1. 11.

ΣΤ-

ΣΗΜΕΙΩ΄ΣΕΙΣ

Εἰς τὴν Σύνοψιν

ΤΗ῞Σ ΚΑΤΗΧΗ΄ΣΕΩΣ.

ΜΕ΄ΡΟΣ ΠΡΩ῞ΤΟΝ.

Τμῆμα ά.

Ε΄ρωταποκρ. 11.) Ο΄ Κατηχητὴς ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἐξηγήσῃ σαφῶς εἰς τὸν Κατηχούμενον τὰς τελειότητας ἢ ἰδιότητας τοῦ Θεοῦ κατὰ μίαν ἑκάστην, καθὼς εὑρίσκονται εἰς τὴν μεγάλην Κατήχησιν.

Τμῆμα β΄.

Ε΄ρωταποκρ. 15.) Ε΄νταῦθα χρεωστεῖ ὁ Κατηχητὴς νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν Κατηχούμενον, ποῖα συμβαίνουσι κατὰ θέλησιν, καὶ ποῖα

καὶ συγχώρησιν Θεοῦ. Συμβαίνουσι δηλονότι καὶ θέλησιν ἢ εὐδοκίαν Θεοῦ τὰ ἀγαθὰ, καὶ καὶ συγχώρησιν τὰ κακά.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Τμῆμα γ'.

Ἐρωτ. ἀποκρ. 2.) Ἐνταῦθα χρεωστεῖ ὁ Κατηχητὴς νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν Κατηχούμενον καὶ λέξιν τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως, διαιρῶν αὐτὸ εἰς τέσσαρας ἢ καὶ περισσοτέρας μερίδας καὶ τὴν δύναμιν τῶν Κατηχουμένων.

Τμῆμα δ'.

Ἐρωτ. ἀποκρ. 5.) Ἐνταῦθα δὲν εἶναι ἀνάρμοστον τὸ νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Κατηχούμενος περὶ μιᾶς ἑκάστης καὶ ἰδιοτήτων τοῦ Θεοῦ, τὰς ὁποίας ἔμαθεν εἰς τὸ πρῶτον μέρος, Τμῆμ. 1. Ἐρωτ. 11.

Τμῆ-

Τμῆμα ε'.

Ἐρωταποκρ. 2. καὶ 7.) Ἂς ἐρωτηθῇ καὶ ἐνταῦθα ὁ Κατηχούμενος περὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἔμαθεν εἰς τὸ πρῶτον μέρος, Τμῆμ. β'. Ἐρωταποκρ. 4. καὶ 12--- 16.

ΜΕ'ΡΟΣ ΤΡΙ'ΤΟΝ.

Τμῆμα γ'.

Ἐρωταποκρ. 1.) Ἐνταῦθα ὁ Κατηχητὴς πρέπει νὰ ἐξηγήσῃ κατὰ λέξιν τὴν πρώτην Ἐντολὴν εἰς τὸν Κατηχούμενον. Τὸ αὐτὸ νοεῖται καὶ διὰ τὰς ἀκολούθους ἐννέα Ἐντολάς.

Ἐρωταποκρ. 3. 4. 5.) Ἐνταῦθα χρεωστεῖ ὁ Κατηχητὴς νὰ ἀπαριθμήσῃ εἰς τὸν Κατηχούμενον ὅλας τὰς δεισιδαιμονίας, ὅσας ἐσημειώσαμεν εἰς τὴν μεγάλην Κατήχησιν, καὶ ὅσας αὐτὸς ἤθελεν ἐνθυμηθῇ: διὰ νὰ

ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Κατηχουμένου τὴν σωτηριώδη φόβον διὰ τοιούτας ὀλεθρίους προλήψεις καὶ πράξεις. Τὸ αὐτὸ νοεῖται καὶ διὰ τὰς ἀκολάθους Ἐντολάς.

Τμῆμα ιδ'.

Ἐρωτ. ἀποκρ. 2.) Ἐνταῦθα ὁ Κατηχητὴς ἂς ἐξηγήσῃ κατὰ λέξιν τὴν Κυριακὴν Προσευχὴν εἰς τὸν Κατηχούμενον.

Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὰς Μαρτυρίας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅσας φέρω εἰς μέσον δι' ὅλης τῆς Κατηχήσεως, μετεχειρίθην ἐκείνην τὴν ἔκδοσιν τῶν Ἑβδομήκοντα τὴν ὑπὸ τοῦ Μιλλίου εἰς δύο μικρὰς τόμους τυπωθεῖσαν εἰς Ἀμστελοδάμου εἰς ἔτος 1725: εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἀπαρίθμησις τῶν Ψαλμῶν σύμφωνος μὲ τὸ Ἑβραϊκὸν διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ἄλλων Ἐκδόσεων. Αἴτιον δὲ τῆς διαφορᾶς εἶναι: ὅτι οἱ Ἑβδομήκοντα ἑνῶσι τὸν παρ' Ἑβραίοις σύνα-

τον

τον καὶ δέκατον Ψαλμὸν εἰς ἕνα τὸν ἔνατον, καὶ τὸν παρ' Ἑβραίοις ἑκατοςὸν δέκατον τέταρτον καὶ ἑκατοςὸν δέκατον πέμπτον εἰς ἕνα τὸν ἑκατοςὸν δέκατον τρίτον· διαιροῦσι δ' ἐξ ἐναντίας τὸν παρ' Ἑβραίοις ἑκατοςὸν δέκατον ἕκτον εἰς δύο, τὸν ἑκατοςὸν δέκατον τέταρτον καὶ τὸν ἑκατοςὸν δέκατον πέμπτον, καὶ τὸν παρ' Ἑβραίοις ἑκατοςὸν τεσσαρακοςὸν ἕβδομον εἰς δύο, τὸν ἑκατοςὸν τεσσαρακοςὸν ἕκτον καὶ τὸν ἑκατοςὸν τεσσαρακοςὸν ἕβδομον· καὶ οὕτως ἀναπληροῦσι καὶ αὐτοὶ τὸν ἀριθμὸν ϛϡ 150. Ψαλμῶν.

ΠΡΟ-

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ λέγῃ ὁ Κατηχούμενος πρὸ τοῦ μαθήματος.

Ὦ Πάτερ τῶν Φώτων, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καταβαίνει "πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ "παν δώρημα τέλειον", δέχαεις ὦ σοι ἐξ ὅλης καρδίας, ὅτι ηὐδόκησας νὰ κατηχῶμαι "τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, τῆς κατ' "εὐσέβειαν, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου "ζωῆς". Ἀξίωσόν με Κύριε νὰ μεταχειρισθῶ, καθὼς πρέπει, τὴν δεξαίρετον αὐτὴν χάριν, τὴν ὁποίαν ἔδειξας εἰς ἐμέ. Χάρισαι εἰς μὲν τὸν Διδάσκαλον τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ μὲ διδάσκῃ μὲ σαφήνειαν: εἰς ἐμὲ δὲ πέμψον τὸ Παναγιον σου Πνεῦμα, διὰ νὰ φωτίσῃ τὸν νοῦν, νὰ ὀρθώσῃ τὴν κρίσιν, νὰ δυναμώσῃ τὴν μνήμην μου, καὶ νὰ μὲ καταξιώσῃ ἱκανὸν νὰ σὲ γνωρίσω "τὸν μόνον ἀ-"ληθινὸν Θεὸν, καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν,

"τὸν

" τὸν ὁποῖον ἔςειλας " διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. Ἀμήν!

Προσευχὴ Ἑωθινή.

Κύριε Θεέ μου! εὐχαριςῶ σοι ἐξ ὅλης καρδίας, ὅτι μὲ ἤγειρας ὑγιῆ καὶ σῷον ἀπὸ τὸν ὕπνον. Σὺ διέλυσας τὸ σκότος τῆς νυκτὸς, καὶ ἔδωκας πάλιν τὸ ποθούμενον φῶς εἰς τὴν παροῦσαν ἡμέραν. Παρακαλῶ μὲ πίςιν ὀρθὴν; διάλυσον τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας καὶ τῶν παθῶν μου· καὶ φώτισον τὸν νοῦν καὶ τὴν θέλησίν μου μὲ τὸ φῶς τῆς Παντοκρατορικῆς χάριτός σου. Ἐνίχυσόν με Δέσποτα τὸν δοῦλον σου, διὰ νὰ ἀρχήσω προθύμως τὴν ἐργασίαν τῆς κλήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ διώρισας: καὶ φώτισόν με νὰ ἐξετάζω ἐπιμελῶς, καὶ νὰ μανθάνω τὰ κεκρυμμένα μυςήρια τοῦ ἁγίου σου νόμου, καὶ νὰ ἐπικαλῶμαι καθ' ἑκάςην μετὰ χαρᾶς τὸ ἅγιόν σου ὄνομα. Πάτερ ἡμῶν κτ.

Προ-

Προσδχὴ πρὸ τῦ ὕπνυ.

ΠΑντοδυνάμε Θεὲ! ἐπειδὴ ἔζησα μέχρι τῆς παρύσης νυκτὸς δχὶ τῆς Πανσόφυ κὴ Παναγάθυ προνοίας συ: δχαριςῶσοι δί ὅσας δεργεσίας ἔλαβον σήμερον ἀπὸ τὴ εὔσπλαγχνόν συ χεῖρα· κὴ μετανοῶ δξ ὅλης καρδίας δί ὅλας τὰς ἁμαρτίας, τὰς ὁποίας ἔπραξα· κὴ δέομαί συ νὰ μὲ σκεπάσῃς εἰς τὸν καιρὸν τῦ ὕπνυ μὲ τὴ Ἁγίανσυ σκιὰ, κὴ νὰ μοὶ δώσῃς τὴ χάριν, νὰ συλλογίζωμαι πάντοτε τὴ αἰώνιον ἐκείνη ἀνάπαυσιν, τὴ ὁποίαν ἡτοίμασας εἰς ἐκείνυς, ὅσοι σὲ ἀγαπῶσι, τῆς ὁποίας ἀξίωσον κὴ ἐμὲ Δέσποτα.

Προ-

Προσδοχὴ πρὸ τῆς Βρώσεως.

Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι Κύριε: καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. Ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας.

Προσδοχὴ μετὰ τὴν βρῶσιν.

Ἐξομολογοῦμαί σοι Χριστὲ ὁ Θεός μου, ὅτι ἐνέπλησάς με τῶν ἐπιγείων σου ἀγαθῶν: μὴ ὑστερήσῃς με καὶ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας.

Αἱ παραλειφθεῖσαι Σημειώσεις
εἰς τὴν Σύνοψιν τῆς

ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Κεφάλαιον α.

Ἐρωταποκρ. 14.) Ὅπου οἱ Ἑβδομήκοντα λέγουσιν " αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν " Γενέσ. 3, 15. τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει " αὐτός (οὐδετέρως) σου " συντρίψει (ἢ καταπατήσει) κεφαλὴν ".

Κεφάλαιον β.

Ἐρωταποκρ. 6.) Ὅπου οἱ Ἑβδομήκοντα λέγουσι " πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς " Γενέσ. 11, 4. τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει " ἵνα μὴ διασπα- " ρῶμεν ".

Κεφά-

Κεφάλαιον γ'.

Ἐρωταποκρ. 19.) Οἱ διακόσιοι χρόνοι ἐνταῦθα μετρῶνται ἀπὸ τῆς καθόδου τῶ Ἰακὼβ εἰς τὴν Αἴγυπτον: διότι οἱ Ἰσραηλῖται δὲν ἔμειναν εἰς τὴν Αἴγυπτον περισσότερα παρὰ διακόσια δεκαπέντε ἔτη· ἴδε τὸν Ἰσαὰκ Πεταύιον Χρονολογ. μέρ. β'. σελ. 62. τῆς ἐν Λυγδύνῳ ἐκδόσεως 1724.

Κεφάλαιον ε.

Ἐρωταποκρ. 24.) περὶ τῆς ἐνταῦθα χρονολογίας ἴδε τὴν πρώτην σημείωσιν.

Εἰς τὴν Συνόψιν τῆς Καταχήσεως.

Μέρ. Α. Τμῆμ. β'.

Ἐρωταποκρ. 6.) Ἐνταῦθα εἶναι περὶ τῶν ὁρατῶν κτισμάτων ὁ λόγος.

Μέρ.

Μέρ. Β. Τμῆμ. ά.

Ἐρωταποκρ. 16 "ἔμελλε νὰ συντρίψῃ,,. ἴδε τὴν σημείωσ. τῆς 14. Ἐρωταπικρ. τοῦ ά. Κεφ. τῆς Συνόψ. τῆς Ἱερ. Ἱστορ.

Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὰς Μαρτυρίας τῆς Γραφῆς, ὅσας ἔθηκα εἰς τὸ τέλος ἑκάστου τμήματος, δὲν ἠκολούθησα ἀπαραλλάκτως τὴν μεγάλην Κατήχησιν· ἀλλὰ προσέθηκα μερικὰς αἱ ὁποῖαι δὲν εὑρίσκονται εἰς ἐκείνην, καθὼς ἐξ ἐναντίας παρέλειψα καὶ τινάς.

Γ. Ι. ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

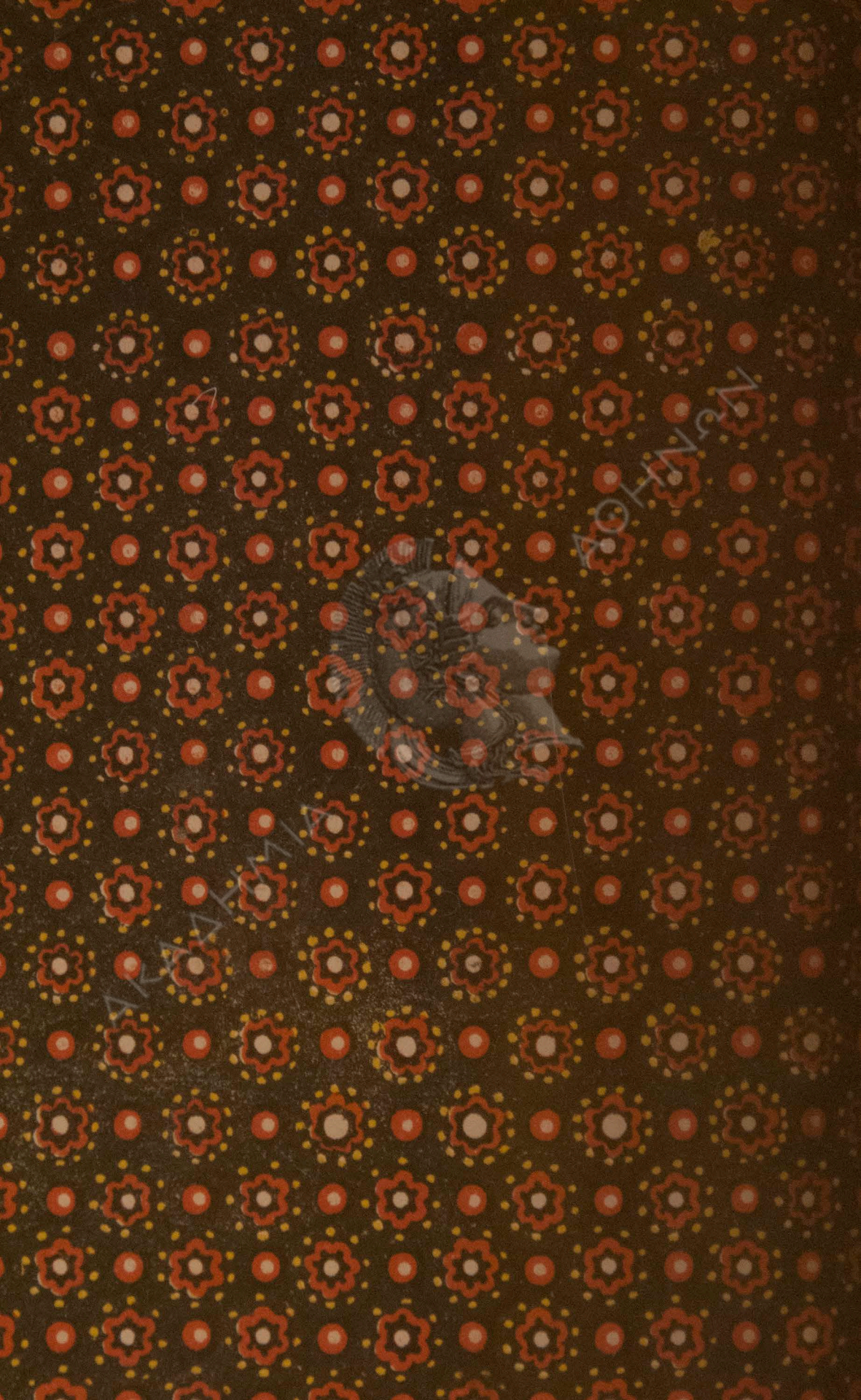
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
007000173592

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ